

PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT

DEPARTAMENTELE DE SPECIALITATE

ANUL 2005
BILANȚUL EȘECURILOR
GUVERNĂRII DE DREAPTA

- decembrie 2005 -

Cuprins

I. Introducere	4
II. Economia României în anul 2005, în dezechilibru macroeconomic și pierdere de competitivitate	11
III. Efectele dezastruoase ale politicii fiscale aplicate de actualul Guvern asupra echilibrului macroeconomic, populației și agenților economici	15
IV. Politică anti-socială în primul an de guvernare Tăriceanu	21
➤ Piața muncii	21
➤ Pensiile și protecția socială	24
➤ Familiile sărace	29
➤ Majorarea galopantă a tarifelor la utilități	31
V. Criza sistemului sanitar – adâncită de incompetență și dogmatism	34
➤ Lipsa strategiei coerente	35
➤ Noul sistem de compensare al medicamentelor	35
➤ Lipsa totală de transparență	36
➤ Anularea facilităților pentru persoanele cu risc	37
➤ Centralismul administrativ excesiv	37
➤ Proasta gestionare a Programelor Naționale de tratament în diabet, cancer, SIDA	38
➤ Hărțuirea medicilor	39
➤ Favorizarea laboratoarelor private de analize medicale, a unor firme de medicamente și farmacii private	40
➤ Stoparea reformei în sănătate	41
➤ Perspective sumbre	43
VI. Educația publică – între greve și promisiuni	46
➤ Modificări de dragul schimbării	46
VII. Evoluții sectoriale blocate de politica economică a guvernului actual	51
A. Industria spre creștere zero	51
B. Energie fără forță	53
C. Eșecul politicii agricole promovate de actualul guvern	55
D. Transporturile și infrastructura în așteptarea altor guverne	62
E. Turismul fără perspective	64
F. Tehnologia Informației și Comunicații	66
G. Investițiile în regres evident	67
VIII. Protecția mediului – inundații, neglijență și incapacitate politică	68
➤ Criza inundațiilor	68

➤	Poluarea industrială _____	69
➤	Dezvoltarea instituțională _____	70
➤	Managementul deșeurilor _____	72
➤	Calitatea aerului _____	73
➤	Managementul resurselor de apă _____	73
➤	Fondul de Mediu _____	74
IX.	<i>Un an de administrație publică sub guvernarea de dreapta</i> _____	75
X.	<i>Politica Regională</i> _____	80
XI.	<i>Situația justiției române la un an de la preluarea puterii de către Coaliția de guvernare</i> _____	82
➤	Angajamente asumate _____	82
➤	Reforma justiției pierdută pe drum _____	83
➤	Direcții privind reforma în justiție _____	86
XII.	<i>Apărare, Ordine Publică și Siguranță Națională</i> _____	89
XIII.	<i>Politica externă a României, cunoscută numai de doi inițiați</i> _____	94
➤	Președintele României _____	99
XIV.	<i>Integrarea europeană promisiuni neonorate</i> _____	105
XV.	<i>Ministerul Culturii și Cultelor - un tigru de hârtie</i> _____	116
➤	Un buget penibil, după promisiuni mincinoase _____	117
➤	Scandalul concesionării patrimoniului monumentelor istorice _____	117
➤	Strategia liberală "Legi pentru noi înșine" - falimentarea domeniului IT _____	118
➤	Lupta cu industria audiovizuală _____	119
➤	Reinventarea bibliotecilor înseamnă ... colaps _____	120
➤	Scandal european _____	121
➤	Bienala de la Veneția - strategia de a înjura Europa _____	122
➤	2005- un an ratat pentru cultură _____	123
XVI.	<i>Libertatea Presei – compromitere prin decredibilizare</i> _____	124
➤	Desantul portocaliu asupra mediei publice _____	124
➤	Mitul Publicității de Stat _____	125
➤	Cenzura Economică _____	126
XVII.	<i>Relația Guvern – Parlament</i> _____	127

I. Introducere

Guvernarea din perioada 2001-2004 a înregistrat cele mai importante realizări de după evenimentele din decembrie 1989. La sfârșitul mandatului, guvernul PSD a avut ca realizări intrarea României în NATO, eliminarea vizelor pentru cetățenii români în spațiul Schengen, închiderea tuturor captolelor de negociere cu UE și elaborarea primei forme a Tratatului de aderare.

Din punct de vedere economic, în această perioadă, România a obținut statutul de economie de piață funcțională, a avut cea mai mare creștere economică de după 1985 iar inflația a scăzut continuu.

În cadrul acestei perioade, anul 2004 a fost un an deplin și din punct de vedere electoral. Au avut loc alegeri locale, parlamentare și prezidențiale, care au produs modificări în peisajul politic al României fiind înlocuiți peste 60% din consilierii, primarii și parlamentarii României.

În foarte multe domenii ale vieții publice existau programe, planuri și strategii complexe, cunoscute marelui public și instituțiilor internaționale, planuri și strategii care își propuneau să rezolve probleme critice aflate pe agenda publicului din România: corupția; creșterea nivelului de trai; îmbunătățirea sistemului public de educație și de sănătate; scăderea taxelor, cu deosebire a taxelor și impozitelor pe forța de muncă; protecția mediului; perfecționarea administrației publice centrale și locale; apărarea drepturilor civice și ale persoanelor aflate în situație de risc; dezvoltarea infrastructurii; reducea gradului de dependență energetică a României.

La sfârșitul anului 2004 mulți români erau mândri că România nu mai era un furnizor de copii pentru adopțiile internaționale, că privatizarea rezolvase o parte din problemele economice moștenite, că plata drepturilor și contribuțiilor se normalizase, iar arieratele companiilor private și de stat se reduceau treptat, pe măsură ce creșterea economică, în special a producției pentru export, contribuia la îmbunătățirea sensibilă a indicatorilor macroeconomici ai țării.

Alegerile parlamentare din 28 noiembrie 2004 au consacrat victoria Partidului Social Democrat, pe atunci în alianță electorală cu actualul Partid Conservator. Uniunea PSD+PUR a obținut 37 % din voturile valabil exprimate, același procent ca și la alegerile parlamentare din 2000, dar **după patru ani dificili de guvernare**. În același timp, candidatul Uniunii pentru funcția de președinte a obținut în primul tur de scrutin, în competiție cu alți 11 contracandidați, peste 40% din sufragii, colectând voturi din tot spectrul opțiunilor electorale.

Victoria electorală a social democraților era previzibilă și așteptată de mulți, mai puțin de exponenții mediatici și politici ai Alianței DA. Aceștia au acuzat, imediat după anunțarea primelor rezultate oficiale, falsificarea alegerilor, furtul în regim electronic al voturilor, transportarea votanților cu microbuze și autobuze (invocând un parc auto de două ori mai mare decât întregul parc auto al României) și au cerut repetarea alegerilor și trimiterea în judecată a membrilor Biroului Electoral Central. Nici una dintre aceste acuze nu a putut fi probată, dar presiunea mediatică și politică a determinat Biroul Electoral Central să adopte o

hotărâre care a limitat accesul la cabina de vot a peste 400 de mii de potențiali votanți.

În ciuda zgomotului provocat de Alianța DA, (care a reușit să trezească din nou neîncrederea în România a unor cercuri politice internaționale), turul al doilea al alegerilor din 12 decembrie 2004 s-a desfășurat în liniște, ordine și legalitate.

În turul al II-lea al alegerilor prezidențiale, aportul votanților lui C.V.Tudor a fost decisiv pentru a înclina balanța câștigătoare în favoarea candidatului Traian Băsescu, susținut de Alianța DA.

Alegerea organelor de conducere ale Camerei Deputaților și Senatului, bazată pe alianțele politice intrate în competiția electorală, a confirmat ponderea majoră a Partidului Social Democrat în ambele Camere.

Ca urmare a impreciziei Constituției, care permite președintelui ales să nominalizeze candidatul la funcția de prim-ministru fără a ține seamă de mărimea partidelor și coalițiilor electorale, Traian Băsescu a nominalizat drept prim-ministru pe președintele Partidului Național Liberal, Călin Popescu Tăriceanu. Acesta a format o nouă coaliție, compusă dintr-un partid aflat la acea dată în Internaționala Socialistă, Partidul Democrat, un partid de dreapta, Partidul Național Liberal, un fost aliat al PSD, respectiv PUR (PC), UDMR și grupul minorităților etnice, compus din 18 deputați.

Această coaliție constituită ad-hoc, fără agendă internă, fără proceduri coerente de guvernare și negociere internă, fără experiență în derularea unor procese complexe cum ar fi continuarea integrării în

NATO și UE, reducerea inflației și ridicarea nivelului de trai, a adoptat o conduită aleatoare, bazată de reacții imediate la solicitările mediului politic și social, fără o direcție politică clară. **A apărut astfel la guvernare o coaliție lipsită de misiune, viziune și mandat politic.**

Soluția politică adoptată la sfârșitul anului 2004 pentru guvernarea României a nemulțumit, practic pe toată lumea. Președintele Traian Băsescu a fost primul care a cerut alegeri anticipate, pentru a scăpa de unele soluții pe care le-a considerat ca fiind imorale, după ce el însuși le impusese, prin șantajarea UDMR și PUR cu alegeri anticipate. Partidul Social Democrat, care conduce jumătate din localitățile și județele țării și a obținut cel mai mare procent la alegerile parlamentare, a fost exclus din puterea executivă centrală, iar Partidul România Mare, care a determinat decisiv alegerea președintelui Băsescu, a fost complet eliminat din coaliția de guvernare. Partidul Democrat, al cărui președinte a câștigat alegerile prezidențiale, s-a văzut pus pe locul al doilea în distribuția locurilor din puterea executivă, fiind obligat să cedeze locuri de prefecti, secretari de stat, miniștri, atât UDMR, cât și PUR (PC), ambele aflate în competiție cu Alianța DA până cu o săptămână înainte.

Lipsa unității politice și construcția aleatoare a coaliției aflate la guvernare au determinat o completă lipsă de coerență a actului de administrare a țării. Luptele interne și competiția pentru poziții de conducere au determinat anunțarea repetată a demisiei primului-ministru, modificări obscure ale echipei guvernamentale și permanente tensiuni politice între membrii coaliției de guvernare.

Singura măsură de guvernare relevantă pentru anul politic 2005 a fost adoptarea cotei unice de 16% de impozitare a veniturilor salariale și a profiturilor companiilor. Relevantă politic, dar distrugătoare fiscal și economic, cota impusă a determinat reducerea considerabilă a veniturilor bugetare și reacții nervoase ca urmare a ignorării mediului de afaceri. Dacă era necesară o dovadă a faptului că noua guvernare îi avantajează pe cei bogați, făcând viața și mai scumpă pentru cei săraci, adoptarea cotei unice de impozitare demonstrează fără putință de tăgadă acest fapt. La finele acestui an, doar 16%-17 % din români declară că trăiesc mai bine decât anul trecut. Poate că și experiența negativă a românilor i-a determinat pe sloveni să participe de curând la cea mai mare manifestație publică din istoria Sloveniei, pentru a determina guvernul să renunțe la intenția de a adopta cota unică. Dar, nu a fost de ajuns adoptarea unor măsuri de năruire fiscală a nivelului de trai al celor mulți. Chiar și interesele mediului de afaceri sunt grav puse în pericol de confuzia și „ceața fiscală” din politica guvernamentală. Codul fiscal a fost modificat de trei ori - până în prezent - în anul 2005 și va mai fi cel puțin o dată schimbat până la sfârșitul anului, ceea ce a provocat și provoacă deruta mediului de afaceri și, indirect, o reducere importantă a investițiilor străine în România – mai scăzute cu o treime în 2005 față de 2004.

Din punct de vedere politic, anul 2005 s-a caracterizat prin următoarele trăsături principale:

- instabilitate politică, determinată de neînțelegerile din coaliție și de criticile dure și permanente ale președintelui Băsescu la adresa calității guvernării;
- lipsă de agendă politică reală, concretizată și prin decizia din august 2005 a celor patru președinți de partide din coaliție, în

sensul că prioritatea guvernării în România este schimbarea președinților Camerelor Parlamentului, ceea ce a condus la blocarea activității legislative aproape 7 săptămâni;

➤ apariția „tele-justiției” și transformarea Parchetului General și a PNA în producători de spectacole televizate, fără rezultate concrete în lupta anticorupție;

➤ neîndeplinirea prevederilor și a angajamentelor Guvernului României conținute în programele cu Fondul Monetar Internațional, Comisia Europeană, Banca Mondială, în special PAL 2;

➤ oprirea unor contracte majore ale României, pe criterii neeconomice, și transformarea lor în cauze propagandistice ale luptei cu stânga politică.

Din punct de vedere economic și financiar, anul 2005 s-a caracterizat prin:

➤ scăderea creșterii economice, de la peste 8% în anul 2004 la aproximativ 4%;

➤ pierderea a aproape un miliard de euro venituri bugetare, prin adoptarea cotei unice de impozitare;

➤ majorări de prețuri, taxe, tarife și accize, în avans față de planurile stabilite cu partenerii europeni, pentru a încerca să se compenseze scăderea veniturilor bugetare;

➤ multe modificări ale Codului Fiscal;

➤ oprirea unor mari lucrări de infrastructură, ceea ce a determinat o scădere a ritmului în industria construcțiilor și o scădere a contribuției acestei ramuri la formarea Produsului Intern Brut;

- încetinirea inexplicabilă a privatizărilor; președintele AVAS nou-numit și-a dat demisia, iar un nou președinte nu a fost încă numit;
- întâzieri la plata unor drepturi și obligații legale, în special la nivelul consiliilor județene;
- oprirea procesului de dezinflație din perioada 2001-2005; inflația anuală va fi în jur de 9%, cu mult peste nivelul stabilit în programul guvernamental;
- acordul cu FMI a fost blocat; consecințele acestei decizii imprudente se vor vedea în anii următori;
- Raportul Comprehensiv de Țară, publicat de Comisia Europeană la 25 octombrie 2005, menționează că actuala guvernare a accentuat dezechilibrele din economie și a majorat deficitele, în special datorită introducerii cotei unice de impozitare. Totodată, Comisia Europeană arată că: “Mix-ul de politici a devenit mai puțin prudent, în special în ceea ce privește reducerile de impozite și creșterea puternică a salariilor”;
- De la o politică guvernamentală responsabilă și precaută în domeniul salarizării s-a trecut la o politică imprudentă, fără echivalent în creșterea productivității muncii și în reducerea impozitelor; aparenta prosperitate va fi plătită în anii următori prin creșterea inflației, arierate bancare ale gospodăriilor și reducerea investițiilor productive;
- Modul în care a fost construit bugetul pe anul 2006 arată că politica fiscală din România a luat-o într-o direcție necontrolabilă, asemănătoare cu perioada 1997-1999.

II. Economia României în anul 2005, în dezechilibru macroeconomic și pierdere de competitivitate

Din cauza modului în care coaliția aflată la guvernare a abordat structurile macroeconomice, economia României se îndreaptă spre cunoscuta "boala olandeză".

“O apreciere excesivă a leului, neînsoțită de câștiguri de eficiență, ceea ce duce la o golire a țesutului industrial/productiv, o supraspecializare pe servicii și o fragilizare a economiei.”

În majoritatea lor, măsurile luate nu au legătură cu Programul de guvernare. Neconformitatea dintre platforma program din campania electorală, programul de guvernare și deciziile curente este o dovadă de inconsecvență, dar și de imoralitate politică.

Sintetic, caracteristicile acestui an sunt următoarele:

- Cea mai mică creștere economică din ultimii ani;
- Acțiunile și măsurile întreprinse de guvern nu au legătură cu programul de guvernare și platforma electorală a Alianței D.A. și a PUR și a UDMR;
- Desfășurarea inerțială a activității, fără inițierea de proiecte importante;
- Reducerea volumului de activitate economică și blocarea unor proiecte (practic în toate sectoarele economiei).

Importante sunt din acest punct de vedere:

a) Criticile FMI, la adresa activității Guvernului Tăriceanu

Delegația Fondului Monetar Internațional a exprimat limpede îngrijorările sale cu privire la evoluția politicii macroeconomice a României:

- “Autoritățile României” nu au reușit să stabilească un pachet coerent de acțiuni și aplică măsurile din domeniul fiscal indiferent de consecințe.
- Scăderea gradului de colectare a facturilor.
- Creșterea nivelului arieratelor și a creanțelor cu 7 puncte procentuale în august 2005 față de decembrie 2004;
- Încetinirea procesului de privatizare.
- Stoparea procesului de restructurare.
- Reducerea volumului de investiții.
- Nerealizarea lucrărilor angajate privind protecția mediului.
- Scăderea competitivității – cu 4 locuri față de anul 2004;
- Diminuarea gradului de deschidere reală a pieței de energie electrică și gaze naturale de către grupurile de interese menționate de Președintele României, precum și incapacitatea de fundamentare a bugetului pentru anul 2006, a determinat ruperea acordului cu FMI, confirmând incapacitatea României de a fi pregătită pentru aderarea la U.E.
- În pofida unei aprecieri a monedei, inflația a rămas mare, ducând la o apreciată scădere de competitivitate.

- Întârzieri în reabilitarea sistemului de încălzire centrală al orașelor;
- Modificările Codului muncii nu duc la crearea unei piețe a muncii flexibile și competitive, în consecință întreprinderile românești vor fi și mai puțin pregătite să facă față unei concurențe aspre de pe piața U.E.
- Cota unică a dus la o pierdere a veniturilor bugetare de 1,5% din PIB (aproximativ 1 miliard de euro).
- Modificarea Codului fiscal a mărit neîncrederea mediului de afaceri.

b) Concluziile Raportului Comisiei Europene:

- Riscul unei creșteri economice dezechilibrate;
- Creșterea deficitelor;
- Ritmul scăzut al privatizării;
- Probleme în aplicarea legii falimentului;
- Majorarea cheltuielilor publice;
- Derapaj în politica de salarizare din sectorul public;
- Creșterea economică bazată pe consum, nu pe investiții;
- Consumul a crescut de la 10,8%(2004), la 11,7%(2005);
- Investițiile au scăzut de la 10,1%(2004) la 6,7%(2005), ceea ce confirmă creșterea economică neechilibrată;
- Cota unică – motiv de îngrijorare deoarece conduce la: amplificarea dezechilibrelor economice; riscul apariției unui declin persistent al ponderii veniturilor bugetare în PIB.

- Nu s-au adoptat măsuri pentru politici prudente de cheltuieli și salarii în sectorul public;
- Aprecierea rapidă a cursului de schimb are un efect negativ asupra balanței comerțului exterior;
- În creșterea semnificativă a deficitului comercial o contribuție importantă a avut-o creșterea cererii interne;
- Nerespectarea programului privind protecția mediului pentru obiectivele din industria metalurgiei neferoase, instalațiile mari de ardere și industria siderurgică;
- Măsurile economice adoptate au încetinit procesul de dezinflație și au extins dezechilibrele macroeconomice printr-o politică fiscală imprudentă și în neconcordanță cu politica monetară;
- Politică fiscală și concurențială pot crea în viitor mari dezechilibre macroeconomice.

III. Efectele dezastruoase ale politicii fiscale aplicate de actualul Guvern asupra echilibrelor macroeconomice, populației și agenților economici

Politica fiscală a actualului Guvern a avut următoarele efecte principale:

- O reducere semnificativă a creșterii economice;

- Înrautățirea echilibrelor macroeconomice, precum și a imaginii României în relațiile cu organismele financiare internaționale, după cum urmează:
 - Deficitul **contului curent, la finele anului 2005, este apreciat la circa 9 miliarde euro comparativ cu anul 2004** când deficitul contului curent a fost de **4,5 miliarde euro**. În anii anteriori deficitul contului curent a fost de **1,6 miliarde euro în 2002 și 3,1 miliarde în 2003**;
 - Investițiile străine directe pe primele 9 luni ale anului 2005 se situează cu mult sub cele realizate în aceeași perioadă a anului trecut, respectiv cu circa 30%;
 - Datoria externă totală, pe 9 luni, a crescut cu 29% (de la 17.8 mld. euro la 30 sept. 2004 la 22.98 mld. euro la 30 septembrie 2005);
 - Deficitul comercial (export f.o.b. – import c.i.f) cumulat, pe primele 10 luni ale anului 2005, este de peste 7,7 miliarde euro, în creștere circa 40% față de deficitul comercial cumulat înregistrat pe primele 10 luni din anul 2004;

- Productivitatea muncii în industrie reprezintă o creștere mică de numai 4,2%, după ce în anii perioadei 2001-2004 consecutivi în care creșterea a fost de 10-12%;
- Inflația va depăși cu mult nivelul programat; pe 11 luni rata inflației este de 8,1%, ceea ce anualizat înseamnă 8,7% față de 7% prevăzut în programul guvernamental pe întregul an;
- Veniturile bugetului general consolidat, realizate pe primele 10 luni sunt comparabile ca pondere în PIB cu cele realizate în aceeași perioadă a anului 2004, dar managementul cheltuielilor bugetare a fost defectuos în sensul că s-au realizat în primele 10 luni ale anului 2005 cheltuieli mult inferioare față de cele din perioada corespunzătoare a anului precedent, afectând unele domenii importante pentru dezvoltarea economică, concomitent cu realizarea unui excedent de 1.37% din PIB. În cazul realizării în ultima lună a anului a deficitului de 1,03% din PIB, programat după ultima rectificare, se va crea un mare puseu inflaționist în perioada următoare;
- Realizarea unor venituri comparabile, pe primele 10 luni ale anului 2005 cu cele din 2004, este datorată încasărilor mai mari din luna ianuarie, aferente lunii decembrie 2004, când acționau cotele de impozitare nereduse, cât și colectării din arieratele acumulate din anii anteriori. În anii următori aceste surse suplimentare nu vor mai exista sau se vor diminua în mod substanțial, ajungând în situația ca ponderea veniturilor în PIB să se situeze la sub 31%, în timp ce în țările membre ale Uniunii Europene această pondere se situează la

peste 40%, iar obligațiile bugetare suplimentare ale României după integrare se ridică la circa 3% din PIB;

- Relaxarea fiscală, fără a fi compensată de alte măsuri de creștere a veniturilor bugetare, precum și fără o cunoaștere reală din partea decidenților a efectelor pe termen mediu și lung, pune în pericol posibilitatea respectării angajamentelor României față de Uniunea Europeană referitoare la plata contribuțiilor față de bugetul comunitar, asigurarea cofinanțării programelor Uniunii și îmbunătățirea finanțării unor sectoare bugetare potrivit politicilor comune cum ar fi: cercetarea, învățământul și sănătatea. Această lipsă de perspectivă, precum și aroganța și lipsa de profesionalism în abordarea echilibrelor macroeconomice a determinat FMI să întrerupă discuțiile cu actualul Guvern asupra continuării acordului semnat în anul 2004, fapt ce se va reflecta negativ și în Raportul Uniunii Europene despre România din primăvara viitoare;

- Dezechilibrele au fost determinate de lăsarea unor sume mai mari de bani, față de cele estimate inițial, la un segment al populației cu venituri relativ mai mari, prin introducerea de către actualul Guvern a cotei unice de impozitare de 16% a veniturilor salariale. Acestea au condus la creșterea inflației și respectiv a consumului de bunuri provenite din importuri, înrăutățind balanța comercială și deficitul de cont curent;

➤ Degradarea nivelului de trai al populației prin faptul că actualul Guvern, încercând să compenseze o parte din pierderea

de venituri bugetare, datorită introducerii cotei unice, a majorat cotele la accize, în avans cu trei luni și cu un procent mai mare cu 13,5% față de înțelegerile fostului Guvern cu Uniunea Europeană și cu FMI, iar aceste creșteri s-au reflectat în creșterile de preț la combustibili și la alte produse purtătoare de accize, cu efect în lanț asupra creșterii prețurilor și tarifelor la alte produse și servicii. Această măsură nu a adus, însă, venituri mai mari la buget, întrucât nu a fost însoțită de măsuri care să evite creșterea evaziunii fiscale, iar la rectificare, actualul Guvern a diminuat prevederea bugetară inițială aprobată de Parlament cu 3379 miliarde lei vechi, și chiar după această diminuare, sumele efectiv încasate din accize pe primele 10 luni sunt ca pondere în PIB mai mici decât în primele 10 luni ale anului 2004 (2.6% din PIB față de 2,7% realizat în primele 10 luni ale anului 2004).

➤ Reducerea de venituri bugetare nu a permis actualului Guvern indexarea pensiilor, alocațiilor de stat pentru copii, ajutoarelor sociale și a altor drepturi acordate de la buget în raport cu noua evoluție a prețurilor și tarifelor și respectiv cu evoluția coșului minim de consum afectat suplimentar de creșterea tarifelor la gaze, combustibili, etc., ceea ce a condus și va conduce în continuare la reducerea în termeni reali a veniturilor unor grupuri mari ale populației (**peste 50% din populația țării beneficiază de venituri de la buget sub formă de: pensii, alocații de stat pentru copii, ajutoare de șomaj, ajutoare sociale și alte ajutoare și indemnizații, la care se adaugă circa 5% din populație care sunt salariați la instituții publice și primesc venituri sub formă de salarii de la buget**).

➤ Realizarea unor venituri reale mai mici din partea populației este reflectată și de evoluția economiilor populației care, în termeni reali, ca rată lunară, a scăzut la 0,3% în prezent față de 1,7% la momentul corespunzător din 2004, după ce în lunile aprilie-iunie această rată de creștere a fost egală cu „0”.

➤ Agenții economici au fost afectați de politica fiscală a actualului Guvern, atât în mod direct, cât și prin efectele colaterale care conduc la diminuarea veniturilor sau la creșterea cheltuielilor acestora. Astfel, la introducerea cotei unice de impozitare, pentru a compensa o parte din diminuarea veniturilor bugetare s-a anulat reducerea cu 2 puncte procentuale a contribuțiilor la asigurările sociale de stat, suportate de angajatori, care urma să se aplice de la 1 ianuarie 2005, potrivit bugetului aprobat.

Prin această măsură au crescut cheltuielile angajatorilor, față de planurile de afaceri definitive la finele anului anterior cu circa 10.000 miliarde (ROL). Această cheltuială suplimentară nu este compensată de reducerea cotei la impozitul pe profit de la 19 %, cât se aprobase prin codul fiscal aprobat la finele anului anterior pentru anul 2005, la 16%(cota unică), decât la agenții economici la care ponderea cheltuielilor cu salariile în total costuri este mai redusă, iar rata profitabilității este ridicată.

➤ Creșterile de accize urmate de majorări ale prețurilor la gaze naturale, energie și alte materii prime și materiale au condus la majorări ale costurilor și la reducerea profitabilității agenților economici. Faptul că nu au rămas sume mai mari la agenții economici, după aplicarea noii politici fiscale, în ultimele 7 luni, reiese și din rata lunară în termeni reali a creșterii depozitelor

agențiilor economice de numai 0,1% în ultimele luni din 2005, după creșteri sub 0,5% în perioada aprilie – iunie, față de o creștere de circa 4% în 2004.

➤ O problemă deosebită, atât pentru agenții economici, cât și pentru organismele financiare internaționale partenere este că Parlamentul a aprobat bugetul pentru anul 2006, fără ca actualul Guvern să definitiveze și aprobe strategia fiscală. Deși prin Codul fiscal se prevede în mod expres obligația de a se aproba modificările fiscale cu cel puțin 6 luni înainte de aplicarea acestora, în prezent încă se mai poartă discuții asupra majorării unor impozite și taxe precum și asupra altor modificări fiscale.

IV. Politică anti-socială în primul an de guvernare Tăriceanu

Acțiunea politică a actualului guvern a acordat socialului un rol secundar, pe alocuri chiar obscur. Dacă în primele lor acțiuni pe tărâm social, reprezentanții actualului executiv au părut mai degrabă neinspirați, recenta schimbare ideologică a Partidului Democrat, singura grupare din coaliția de dreapta care mima, din când în când, preocupări în sfera socială, ne arată că, de fapt, **suntem în fața unui program asumat, al unui guvern de un liberalism mai arhaic decât cel care bântuie acum prin Europa**, dar cu un proiect politic foarte clar:

- o țară care să aparțină, în fapt numai proprietarilor și deținătorilor de capital,

- o forță de muncă achiziționată la prețuri din ce în ce mai mici, ca urmare a dereglementărilor,

- o mare parte a populației lăsată deliberat la periferia societății prin neintervenționism statal și supremație a pieții.

Aceasta este **matricea de model social** pe care ne-o propun guvernării.

➤ Piața muncii

Sunt câteva elemente care au caracterizat evoluția pieței muncii în această perioadă:

a) Dialog social aproape inexistent, vizibil doar în momentele de criză. Incapacitatea executivului de a determina ajungerea la un

compromis a dus nu numai la apariția unor conflicte majore (mitingurile referitoare la Codul muncii, protestele asistenților medicali, greva ceferiștilor), **dar și la o situație confuză în privința cuantumului salariului minim pe economie**: 3.100.000 lei stabilit prin hotărâre de guvern, 3.300.000 lei negociat în Contractul Colectiv de muncă la nivel național. În mod logic, Guvernul ar fi trebuit să ia notă de înțelegerile dintre patroni și salariați și să modifice hotărârea de guvern cu pricina.

În lipsa unei astfel de decizii, aproape **1,4 milioane de muncitori** remunerați cu salariul minim brut pe economie, **pierd lunar 200.000 lei**, sumă importantă pentru cei cu astfel de venituri.

De asemenea, lipsa de capacitate a guvernului de a negocia cu sindicatele profesorilor a dus la cea mai gravă criză din domeniul învățământului.

Cele trei săptămâni de întrerupere a cursurilor vor avea efecte negative asupra întregului an școlar, fără ca acestea să fi adus garanția unor investiții suplimentare în domeniu sau prea mulți bani în buzunarele profesorilor.

b) Diminuarea, până la renunțare, a măsurilor active pe piața muncii și revenirea la o politică pasivă de protecție socială a șomerilor, similară celei utilizate de guvernele CDR, între 1997-2000.

De când s-a instalat, **actuala putere a scăzut puternic fondurile alocate măsurilor active** de stimulare financiară a angajatorilor pentru încadrarea în muncă a categoriilor de șomeri cu un acces mai greu pe piața muncii, cum sunt spre exemplu: șomerii de lungă durată, tinerii absolvenți, persoanele în vârstă de peste 45 de ani, întreținătorii unici de familie, persoanele din mediu rural, persoanele cu dizabilități.

De asemenea, au scăzut în mod îngrijorător interesul, fondurile și numărul de șomeri cuprinși în cursuri de formare profesională, în special prin calificări, recalificări și specializări în meserii cerute pe piața muncii, ca element esențial de adaptare a forței de muncă disponibilă aflată în șomaj.

Ponderea șomerilor cuprinși în cursuri de formare profesională a scăzut la un procent extrem de mic și anume sub 2,5%, față de 4-5% în anii anteriori.

Reducerea cheltuielilor cu finanțarea măsurilor active și a formării profesionale vor conduce în perioada următoare la creșterea șomajului cronic de lungă durată și dezvoltarea efectelor sociale grave ce decurg din aceasta.

c) Apariția unor efecte contradictorii în politica veniturilor, mai ales în privința veniturilor salariale, ca urmare a introducerii cotei unice de impozitare de 16%.

Ceea ce a fost prezentat ca fiind piatra unghiulară a politicii Alianței D.A., un adevărat izvor universal de bunăstare pentru români, s-a dovedit a fi mult mai puțin; chiar dacă veniturile nete din activitate a circa 400.000 de români au crescut semnificativ, cei mai mulți nu au beneficiat de mare lucru din modificarea impozitării veniturilor lor. Dimpotrivă, datorită accelerării procesului de mărire a accizelor pentru un număr de bunuri și servicii și datorită unei rate a inflației mai mare decât cea prognozată în primul trimestru al anului, mare parte din beneficiile cotei unice au dispărut pentru majoritatea covârșitoare a salariaților.

80% din cele aproximativ 32.000 mld.lei care n-au mai ajuns la bugetul statului au rămas în conturile a doar 20% din cei care au fost

beneficiarii măsurii. În schimb, alte impozite și taxe au fost mărite sau inventate pentru a compensa pierderea la bugetul statului.

Din păcate, dublarea impozitului pe microintreprinderi – de la 1,5% pe cifra de afaceri, la 3% - este o măsură de descurajare a spiritului de inițiativă a celor care nu dispun de capitaluri semnificative. În acest fel, o dinamică pozitivă accelerată de formare a clasei mijlocii în România a fost sacrificată de dragul principiului neutralității fiscale. Probabil că mii de locuri de muncă sunt puse în pericol, în zonele mai slab dezvoltate ale României, în care microintreprinderile au reprezentat o soluție de activare economică. De asemenea, creșterea de zeci de ori a impozitului pe dobânzile bancare afectează sever pe micii deponenți, mai ales pe vârstnicii care apelează în mod frecvent la mica economisire. Dar, cea mai nocivă măsură guvernamentală a fost adoptată de guvern de curând: creșterea impozitului pe terenul agricol de câteva zeci de ori. Un impozit de până la 600.000 de lei pe hectarul de teren s-ar putea să fie o povară mult prea grea pentru mulți țărani. Mai mult decât în alte domenii, în domeniul fiscal s-au adoptat măsuri cu impact social major asupra a milioane de familii din țara noastră. Am putea spune că aici nu este important ce s-a spus în campania electorală și ce s-a scris în programul de guvernare, ci ceea ce nu s-a spus, ceea ce a fost trecut sub tăcere.

Cele mai afectate de politica pasivă a actualei puteri, vor fi persoanele de peste 45 de ani și tinerii absolvenți care intră pentru prima dată pe piața muncii.

➤ ***Pensiile și protecția socială***

Și în aceste domenii, guvernul Tăriceanu și-a jalonat activitatea prin măsuri aflate în vădită contradicție cu promisiunile electorale electorale ale Alianței D.A.

a) Recalcularea a ajuns la ultima sa etapă. Doar aproximativ 1/3 din pensionari au primit pensii mărite, cei mai mulți cu sume ne semnificative.

Printr-una din primele ordonanțe de urgență, guvernul Alianței a legiferat modul în care se va face recalcularea pensiilor. Majoritatea pensionarilor au primit aceste pensii recalculate, însă pentru mai mult de jumătate din ei recalcularea nu a însemnat o majorare a veniturilor, iar pentru mulți mărirea este dezamăgitoare. Chiar dacă recalcularea s-a făcut după o formă matematică deja stabilită prin legea 19/2000, și explicitată printr-o hotărâre de guvern din toamna anului 2004, câteva noutăți esențiale au intervenit în domeniul pensiilor publice: (1) în primul rând, recalcularea se face în trei etape și pensionarii primesc pensiile recalculate de la data recalculării de etapă, nu de la data primelor plăți din cadrul procesului, ceea ce este o nedreptate; (2) pentru pensionarii care au în plată pensii corespunzând unui punctaj mai mare decât cel indicat de recalculare, pensia intră într-un proces de congelare, astfel încât aceștia nu vor mai primi nici o majorare, timp de unul sau mai mulți ani, până în momentul în care pensia lor va ajunge să reprezinte punctajul reieșit din recalculare.

Acest al doilea aspect este materializarea unei minciuni în relația statului cu cetățenii săi, este trădarea unui contract social în care pensionarii păgubiți nu mai au nici o modalitate de intervenție. Prin modificarea Legii pensiilor nu se mai garantează indexarea periodică a

pensiilor cu 100% din rata inflației, ci doar majorarea pensiilor după bunul-plac al guvernului. De asemenea, prin extinderea termenului de prezentare a documentelor necesare pentru recalcularea pensiilor s-a amânat cu 3 ani momentul aplicării Legii 578/2004, prin care pensionarii singuri ar fi primit un ajutor reprezentând 25% din pensia soțului decedat. De altfel, bugetul MMSSF pentru anul 2006 nu are prevăzute sumele necesare plății acestor noi ajutoare financiare.

b) Modificarea sistemului de compensare a medicamentelor reprezintă eșecul “fanion” al guvernării actuale, în plan social.

În acest domeniu, de mare sensibilitate socială, s-a petrecut cel mai mare abuz. Față de promisiunile Alianței D.A. că vor fi rezolvate problemele din domeniul tratamentului în ambulator, astfel încât toți pacienții să primească imediat cel mai bun tratament, realitatea s-a dovedit a fi dramatică. Prin introducerea mecanismului de compensare 100%, practic a fost înlăturată gratuitatea pentru mulți pacienți care au nevoie de tratamente costisitoare.

Începând cu anul 2007, primii 3 născuți din orice familie primesc – în primii 2 ani de viață – o alocație de 200 RON. Aceasta constituie o adaptare portocalie a vechiului drept medieval de primogenitură.

În felul acesta în țara noastră este încălcat un drept al copilului. Legile adoptate anul trecut în domeniul drepturilor copilului, după o colaborare de mai mulți ani cu experți europeni și internaționali, inclusiv UNICEF, sunt astfel brutal încălcate.

De altfel, întârzieri nejustificate în aplicarea noii legislații în domeniul protecției drepturilor copilului riscă să afecteze un sistem apreciat pe plan internațional, sistem reformat și consolidat în perioada

2001-2004, în care s-au investit resurse umane și financiare considerabile (cheltuielile nominale efectuate în scopul protecției copiilor aflați în dificultate s-au majorat de 8 ori în anul 2004 față de anul 2000) și să pericliteze calitatea îngrijirii copiilor aflați în dificultate. Programele de interes național au început cu mare întârziere, unele în septembrie 2005, ceea ce va face foarte dificilă sau aproape imposibilă atingerea obiectivelor prevăzute și utilizarea sumelor alocate de la bugetul de stat. În plus, unele din programe nu vor acoperi decât jumătate din județele țării, afectând în special ocrotirea copiilor lipsiți de îngrijirea părinților de către asistenții maternali. Deși Legea privind protecția drepturilor copilului, aprobată de Parlament în iunie 2004 și intrată în vigoare la 1 ianuarie 2005, a fost apreciată în declarații publice și de către actualul guvern, implementarea ei a fost târăgănată; de abia la sfârșitul acestui an, a fost definitivat un Plan operațional de aplicare a noilor prevederi legale în domeniu, în care cele mai multe acțiuni au termene de realizare anii 2007 și 2008.

Doar un număr redus de noi servicii comunitare pentru protecția copiilor aflați în dificultate și a familiilor acestora au fost înființate în anul 2005, deși crearea acestora e considerată un obiectiv important al Programului de guvernare 2005-2008 în domeniul social, ceea ce menține riscul abandonului copiilor și a separării acestora de propria familie.

Noile proiecte de acte normative pe care guvernul le numește „reforma sistemului de sănătate” cuprinde mai multe dispoziții care reprezintă tot atâtea riscuri la adresa pensionarilor: existența pachetului minimal de servicii medicale; intenția privatizării celor mai multe spitale, etc.

Prin întârzierea nepermisă a licitației pentru vaccinul antirujeolic (în iunie 2005, ministrul Cintează, membru PNL, a anulat o licitație) a fost pusă în pericol sănătatea a mii de copii.

Milioane de cetățeni români au fost – putem spune – mințiți și nedreptățiți.

c) Abordarea problemelor asistenței sociale ne atrage însă atenția că ceea ce este mai rău urmează să se producă începând cu anul 2006.

Din prima zi de guvernare, Alianța D.A. a ales să atace, prin cei mai proeminenți reprezentanți ai săi, programele sociale dezvoltate în ultimii ani, programe sociale ale PSD care s-au dovedit esențiale în reducerea gradului de sărăcie severă în România. Primul Ministru a atacat, într-unul din primele sale interviuri în noua calitate oficială, programul de acordare a indemnizației universale pentru copii, spunând că acest gen de asistență ar trebui să se rezume doar la cei care sunt săraci. Chiar dacă am ignora faptul că un drept universal al copilului ar fi astfel retras, nu putem înțelege atunci caracterul universal al unui nou tip de alocație care se acordă tinerilor adulți care se căsătoresc pentru prima dată, drept care a fost egal promis de Alianță tuturor, fie că sunt șomeri sau miliardari. De asemenea, continua defăimare a programelor “Cornul și laptele”, “400 de săli de sport”, “Lapte praf gratuit pentru nou-născuți”, “Venit minim garantat”, “Informatizarea școlilor”, reprezintă un grav semnal de alarmă pentru toți beneficiarii acestor programe și pentru comunitățile locale din care ei fac parte. Sub pretextul că politica asistențială descurajează munca, multe din aceste programe vor fi reduse, ajustate sau anulate în următorii ani bugetari.

➤ **Famiile sărace**

Prin modificarea **Legii veniului minim garantat (Legea 416/2001)** cele mai sărace famiile, (cele fără locuință și fără domiciliu) vor fi practic excluse de la primirea ajutorului social. Condiția de a-și stabili un domiciliu în 60 de zile este de un cinism extraordinar! În ciuda angajamentelor electorale ale Alianței D.A. de a ajuta categoriile beneficiare să depășească nivelul de sărăcie și de a simplifica procedurile de selecție, proiectul guvernamental introduce liste de bunuri interzise săracilor care beneficiază de ajutor social (se permanentizează starea de sărăcie) și se introduc noi proceduri de control și evaluare.

Prin modificările aduse, **nu se garantează în plată ajutoarele sociale**, deoarece se dispune plata acestora din bugetele locale. Experiența a demonstrat că în comunitățile locale cele mai sărace, cu capacitate financiară minimă, există cei mai mulți săraci. Dacă finanțarea ajutoarelor sociale reglementate la nivel național nu se face de la bugetul de stat, în continuare nu vor putea fi plătite întocmai și la timp aceste ajutoare. Garanția este pusă sub un mare semn de întrebare. De altfel, sumele transferate de la bugetul de stat către bugetele locale prin Legea bugetului de stat pentru anul 2006, nu sunt precis defalcate pe categorii de cheltuieli, ceea ce permite autorităților locale să ia decizii arbitrare în ceea ce-i privește pe beneficiarii de ajutor social.

Prin reducerea subvențiilor de care beneficiau persoanele înscrise în programul de economisire și creditare în sistem colectiv pentru

domeniul locativ (de la 30% din suma economisită, dar nu mai mult de un salariu mediu brut pe economie s-a ajuns la 15% din suma economisită, dar nu mai mult de 100 €) s-a redus posibilitatea familiilor cu venituri reduse de a avea o locuință. Programul avea un succes notabil, existând peste 40.000 de contracte de acest tip la băncile specializate.

Se va repeta astfel o experiență deja cunoscută, din perioada 1997-2000, când rata sărăciei a crescut, sub presiunea unor politici haotice și antisociale, de la 20% la 35%. Față de CDR, guvernul Tăriceanu a schimbat doar două lucruri:

- Erodarea socială nu se mai petrece haotic, ci sistematic și riguros, ca urmare a unei agende politice subordonate ideologic. **Credința Alianței că PSD este simpatizat mai degrabă de vârstnici, săraci, familii cu mulți copii și țărani se concretizează într-o adevărată politică de retorsiune la nivelul acestor grupuri și categorii sociale;**

- Adoptarea unor politici și măsuri pentru care guvernul Alianței nu a fost învestit cu încredere, pentru care nu a solicitat voturile electorilor români, se demonstrează a fi mai importantă și mai nocivă, prin efecte, decât am fi putut crede. Agenda ascunsă este partea periculoasă a acțiunii politice a Alianței D.A. Agenda promisă este doar cortina care ascunde adevăratele interese politice. În realitate, guvernul adoptă multe măsuri concrete, cu efecte majore în societate, fără a fi solicitat și fără a fi primit votul de încredere al românilor și al Parlamentului.

➤ **Majorarea galopantă a tarifelor la utilități**

În anul 2005 a avut loc o majorarea galopantă a tarifelor la utilități cu mult peste țintele asumate de către România în acordurile cu organismele financiare internaționale.

Consecințele acestor măsuri au un impact direct asupra bugetului fiecărui cetățean, respectiv creșterea cu 56% a prețului la gaze naturale în patru etape în 2005, precum și creșterea cu peste 17% a prețului la energie electrică și cu 20% a prețului la energia termică.

În paralel, scumpirea prețului combustibililor cu peste 20% a anulat șansa de a atinge ținta inflației pentru anul 2005 și a determinat o creștere în lanț a prețurilor pentru serviciile de transport, precum și a produselor și serviciilor în special celor destinate exportului.

Totodată este de așteptat o creștere a prețului pâinii cu 10% și cu minim 8% a prețului la carnea de pasăre, precum și o creștere de 7% - 8% a prețului biletelor pe calea ferată.

În această iarnă sute de mii de români vor cunoaște din nou frigul în propriile locuințe datorită creșterii cu 20% a prețului național de referință la energie termică și nerealizării programului de alimentare cu combustibil a CET-urilor din subordinea Consiliilor locale. În anul 2005 nici o CET nu a reușit să-și plătească datoriile către stat, înregistrând datorii de ordinul zecilor de miliarde de lei.

Sumele rezultate în urma **diminuării subvenției** cu 33% pentru energie termică, nu au fost valorificate pentru modernizarea centralelor termice și a rețelelor de termoficare. Prin ordonanțe de urgență, sunt dirijate sume importante pentru producătorii de centrale termice de

apartamente, apropriați grupurilor de interese ale guvernanților, dând o lovitură de grație termocentralelor aflate și așa în dificultate.

Creșterea prețurilor la utilități determină o **majorare a facturii de întreținere cu 28% în această iarnă**, în condițiile în care majorările de 200.000 lei – 300.000 lei la salarii sau pensii se cheltuiesc imediat în piața țărănească, cu prețuri în creștere, inclusiv ca urmare a sporirii cheltuielilor de transport.

Creșterea prețurilor la combustibili, face ca România să se situeze cu prețurile la benzină și motorină la nivelul celor înregistrate în Austria, Grecia, Spania și mai mari decât în Bulgaria, Estonia;

În cazul RADET București, nu s-a realizat nici o strategie privind restructurarea celei mai mari regii din România. Pierderile sunt localizate la un nivel a 40%, iar în locul procesului de restructurare, primăria a declanșat procesul de montare de repartitoare, respectiv de robinete termostatici, care dă satisfacție firmelor clientelei politice. Nu s-a realizat în schimb, nici până în prezent contorizarea promisă a fi încheiată în septembrie 2004 de către fostul primar general, Traian Băsescu.

Ca urmare a neîncheierii contractului de furnizare gaze naturale, S.C. ELCEN București, va fi obligată să producă energie termică pentru București, utilizând exclusiv păcura cu toate consecințele grave legate de creșterea valorii facturilor și de poluarea mediului.

În legătură cu asigurarea energiei termice este de reținut că sunt multe localități (Buftea, Câmpulung Moldovenesc, Onești, Câmpia Turzii, Turda, Tg. Neamț, Bicaș, Roman) la care este sistată alimentarea cu

căldură, iar acum asistăm la o nouă majorare a prețului gazelor naturale, la care se adaugă faptul că iar de la 1 ianuarie va fi promovat abonamentul la gaze naturale ce va induce o majorare suplimentară.

Situația se va agrava în continuare întrucât subvenția pentru producători nu a putut fi asigurată nici de la bugetul de stat și cu atât mai puțin de la bugetul local.

V. Criza sistemului sanitar – adâncită de incompetență și dogmatism

Sistemul sanitar românesc trece prin cea mai gravă criză din ultimii 15 ani. Principala cauză o reprezintă amatorismul echipei de la Ministerul Sănătății, care în loc să continue reforma începută în perioada 2001-2004, a blocat sistemul prin lipsa evidentă a unei strategii proprii. În loc să găsească soluții, Ministrul Eugen Nicolaescu, ca și predecesorul sau Mircea Cintează, caută vinovați. Și de vină este fosta guvernare PSD care ar fi fost prea generoasă cu bolnavii. De asemenea, vinovați sunt medicii deoarece prescriu medicamente, directorii de spitale pentru că internează oamenii bolnavi și distribuitorii de medicamente pentru că cer bani pentru marfa livrată.

Deficiențele punctuale ale sistemului de sănătate, resimțite de bolnavi și semnalate frecvent de media, pălesc în fața crizei fără precedent în care a intrat sistemul sanitar românesc, la aproape 6 luni de guvernare.

Cauzele sunt politica fiscală a Guvernului Tăriceanu care prin cota unică de 16% diminuează inacceptabil fondurile și așa insuficiente ale sănătății, și politica lipsită de orice coerență a Ministerului Sănătății, condus acum de dl. Eugen Nicolaescu.

Consecința este prăbușirea sistemului sanitar românesc, paralizând astfel toate domeniile sale de activitate: îngrijiri spitalicești, medicamente în ambulatoriu, investigații paraclinice, profilaxie, îngrijiri la domiciliu, recuperare.

Principalele probleme asupra cărora avem obligația să atragem atenția opiniei publice, dar și actualei guvernări, sunt următoarele:

➤ ***Lipsa strategiei coerente***

La ora actuală este evident faptul că **nu există o strategie coerentă** în domeniul sănătății ceea ce nu face altceva decât să ducă la stagnarea reformei, domeniu pe care precedentul Guvern a reușit să o relanseze.

Promisiunile electorale s-au dovedit baloane de săpun cel puțin în ceea ce privește sănătatea. “SĂ TRĂIȚI BINE!”, spunea dl. Cintează că pentru sănătate însemna o suplimentare a fondurilor sănătății până la 6% din PIB, lucru care nu s-a produs, ba mai mult promisiunea a fost modificată: **bani nu s-au dat, ci s-au luat.**

➤ ***Noul sistem de compensare al medicamentelor***

Sistemul vechi de compensare se baza pe trei liste: compensare 50%, 65% și gratuite. La el s-a adăugat în august 2004 o compensare de 90% pentru pensionari, diferența fiind suportată de la bugetul de stat. Sistemul a fost acuzat de faptul că avea costuri mari, dar banii erau folosiți pentru ca oamenii bolnavi și mai ales cei săraci să poată fi tratați la nivelul unei țări civilizate, cu costuri oricum mult mai mici decât în restul Europei.

Actuala guvernare a promis în campania electorală bani mai mulți pentru sănătate dar prima preocupare a fost să reducă drastic banii pentru medicamente. Așa s-a ajuns la noul sistem, elaborat într-o totală

lipsă de transparență și fără consultarea partenerilor Ministerului Sănătății așa cum Legea de altfel prevede (Colegiul Medicilor, asociații patronale, sindicale, cetățenești, etc.)

S-au păstrat cele trei liste, ba mai mult lista A, redusă numeric, a fost extinsă pentru toți asigurații. Sistemul a fost apoi prezentat ca fiind în beneficiul bolnavilor. Din păcate, totul este o păcăleală căci restricțiile impuse sunt așa de multe (plafon valoric, plafon de număr de medicamente și altele) încât un om bolnav ar trebui să fie foarte sănătos pentru a se putea trata fără să scoată bani mulți din buzunar. Mai mult, lista C de medicamente gratuite are acum un preț de referință care va obliga pe majoritatea bolnavilor să plătească pentru un medicament așa-zis "gratuit".

Oricum sistemul este inaplicabil deoarece îi transformă pe doctorii care și așa se plâneau de prea multă birocrație, în contabili care tratează bolnavi nu pe baza principiilor medicale ci pe baza principiilor fiscale ale Guvernului actual.

Sistemul de compensare al medicamentelor a fost cu buna știință distrus și astfel mulți pacienți nu-și mai pot trata bolile de care suferă. Oricum medicamentele lipsesc din farmacii, pacienții vor ajunge să se trateze cu plante medicinale, care sunt mai ieftine și nu necesită fonduri suplimentare.

➤ ***Lipsa totală de transparență***

Aceasta consta în ignorarea Organizațiilor profesionale: Colegiul Medicilor din România, Colegiul Farmaciștilor din România și Societatea Civilă. Sistemul propus și gestionat de ministrul Cintează a reușit pentru

prima oară în România să trezească nemulțumirea și protestul întregii populații, cât și a corpului medical. Colegiul Medicilor, Asociațiile Patronale din Sănătate, Asociațiile Asiguraților, Asociațiile Sindicale, toate și-au exprimat nemulțumirea și decizia de a apela în ultimă instanță la acțiuni în justiție.

Ministerul Sănătății rămâne orb și surd la suferința oamenilor bolnavi și la revolta medicilor obligați să încalce jurământul lui Hipocrate atunci când aleg ce boală să trateze pentru a nu depăși bugetul per bolnav stabilit complet arbitrar.

➤ ***Anularea facilităților pentru persoanele cu risc***

Guvernul Tăriceanu a mai dat o lovitură celor bolnavi și fără resurse. Prin Ordonanță de Urgență s-a stabilit că acele categorii speciale de populație care până acum beneficiau de toate medicamentele gratuite (copii, studenți, gravide, veterani de război, persoane cu handicap etc.) să beneficieze doar de compensare la preț de referință, **eliminând gratuitatea**. Este abuziv și imoral ca nici măcar cei mai vulnerabili pacienți să nu mai beneficieze de gratuitate.

➤ ***Centralismul administrativ excesiv***

Strategia reformei în sănătate a Guvernului Tăriceanu presupune subordonarea totală a Casei Naționale de Asigurări de Sănătate prin desființarea rolului consiliului de administrație care practic, acum, are rol decorativ.

Folosirea ultimilor bani din fondul de rezervă al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate va conduce inevitabil la falimentul acesteia.

Neutilizarea tuturor banilor colectați pentru sănătate a fost lăsat motivul tuturor acuzațiilor Guvernului Tariceanu vis-à-vis de politica Guvernului Năstase, dar constatam că azi acești bani sunt redirectionați spre alte “necesități”.

Pentru a masca **managementul defectuos** din sistemul sanitar, Ministrul Sănătății îi găsește responsabili pe directorii de spitale, pe care încearcă să-i culpabilizeze, fără însă a recunoaște faptul că incompetența sa alături de Casa Națională de Asigurări de Sănătate sunt cele care aruncă sănătatea în colaps.

➤ ***Proasta gestionare a Programelor Naționale de tratament în diabet, cancer, SIDA***

Aceste programe, (alături de altele mai puțin cunoscute) au asigurat în ultimii ani tratamente gratuite pentru toți bolnavii cu aceste afecțiuni grave. Am asistat cu toții la calvarul bolnavilor de diabet din ultimele luni, umiliți și lăsați fără medicamentele, care înseamnă pentru ei viață.

O situație explozivă s-a creat și la programele pentru bolnavii de cancer sau SIDA care așteaptă de pe o zi pe alta să rămână fără medicamente.

Singura explicație a faptului că aceste programe care până acum au funcționat bine, acum nu mai funcționează deși banii nu sunt mai puțini ca anul trecut, este tentația de a se introduce medicamente mult mai scumpe. Firmele furnizoare sunt probabil fericite, dar noi nu putem

tolera ca zeci de mii de oameni să rămână fără tratamentul de care depinde viața lor.

➤ **Hărțuirea medicilor**

După ce i-a transformat pe medici în simpli funcționari, Guvernul Tăriceanu a găsit și sursa mării corupții din România - medicii. Ei sunt considerați potențialii infractori și vor fi demascați și prin înscenări periodice coordonate de Ministerul de Justiție.

De asemenea, dacă ei se vor gândi la binele bolnavului prescriind medicamentele necesare și nu se vor gândi la politica fiscală a Guvernului României, vor fi amendați și apoi lăsați pe drumuri.

O asemenea culpabilizare în bloc, a întregului corp medical, o considerăm nu numai inacceptabilă, dar și periculoasă pentru actul medical, care se bazează dintotdeauna pe o relație de încredere între bolnav și medicul său curant. A uitat profesorul Mircea Cintează jurământul pe care l-a depus la începutul carierei profesionale?

Nu vom fi niciodată de acord și nu vom tolera niciodată atitudinea medicilor și cadrelor medicale care pretind cadouri pentru a-și face meseria. Ei trebuie excluși din sistemul sanitar și sancționați pe măsură. Dar nu putem fi de acord nici cu aruncarea anatemei asupra întregului corp medical doar fiindcă e nevoie de un țap ispășitor pentru incapacitatea evidentă a guvernului de dreapta în a gestiona problemele sociale.

➤ ***Favorizarea laboratoarelor private de analize medicale, a unor firme de medicamente și farmacii private***

În condițiile în care finanțarea este oricum precară, fostul ministru al sănătății, tot membru al PNL a stabilit prin Normele la Contractul-cadru pe anul 2005 că laboratoarele de spitale nu mai pot face investigații decât pentru bolnavii internați. Aceasta înseamnă că zeci de laboratoare din marile spitale județene sau municipale, dotate în ultimii ani cu aparatură ultraperformantă din bugetul Ministerului Sănătății își vor restrânge activitatea, concediind o mare parte din personal.

Toți banii vor fi direcționați spre laboratoarele private pentru a satisface o clientelă politică, cu prețul sacrificării sistemului public de sănătate care are obligația să asigure servicii pentru toți cetățenii.

O serie de firme particulare care au avut cu dl. Ministru Cintează “contracte de sponsorizare” sunt astăzi în continuare favorizate.

Totodată ministerul autorizează preferențial farmaciile, fără a cere măcar părerea vis-à-vis de acest subiect a Colegilor Farmaciștilor din România.

O situație dramatică se va crea prin introducerea “**listelor de așteptare**” în toate spitalele. Este o măsură cinică și ea va condamna la moarte mii de bolnavi fără altă vină decât faptul că Guvernul Tăriceanu nu asigură fonduri pentru sănătatea lor.

Inventivitatea Guvernului Tăriceanu nu are limite. Exemplu elocvent este acela de scoatere a medicamentelor românești ieftine de pe listele compensate și înlocuirea lor cu medicamente străine, mult mai scumpe. Și ca un adevărat guvern de dreapta, a hotărât și renunțarea la acordarea de medicamente gratuite pentru gravide, lăhuze, copii, adolescenți.

Nici o farmacie nu mai eliberează medicamente gratuite și compensate, iar renunțarea la programul social de acordare a celor trei medicamente gratuite românești pentru pensionarii cu venituri mici, duc populația în pragul disperării.

➤ **Stoparea reformei în sănătate**

Reforma sistemului sanitar în România presupune accentuarea prevenirii îmbolnăvirilor (profilaxie), întărirea rețelei medicilor de familie prin sprijin în dotarea cu aparatură și instruire continuă, dezvoltarea centrelor medico-sociale pentru a prelua oamenii fără adăpost, găzduiți până acum în spitale.

De asemenea, reforma mai presupune eficientizarea spitalelor, (inclusiv prin închiderea unor locații, externalizări și parteneriat public-privat), îmbunătățirea medicinei de urgență (ambulante, elicoptere, AVIASAN, servicii medicale de urgență prespitalicească), dezvoltarea îngrijirilor la domiciliu și a serviciilor de recuperare și reabilitare.

În noua strategie a Ministerului Sănătății a rămas doar vânzarea cabinetelor medicale, vânzare care a fost amânata pentru anul viitor, idee pe care o susținem, dar ea e departe de a rezolva problemele sistemului și oricum dacă aceasta înseamnă reformă în sănătate în viziunea Ministerului Sănătății nu ne mirăm de criza în care s-a ajuns.

Spitalele se afla la cota de avarie datorită lipsei de produse de bază: spirt, ace, seringi, perfuzii, feșe, etc., medicina în spitale transformându-se într-una de tranșee.

Domeniul privatizării a fost unul foarte atrăgător pentru dl. Cintează.

Astfel, domnia sa, dorește privatizarea celui mai mare spital din Romania – Spitalul Fundeni, în condiții dubioase, fiind vorba doar de interese de grup. Terenul pe care se află Spitalul Fundeni are o valoare foarte mare pentru actualul guvern, mult mai mare decât soarta spitalului și a bolnavilor tratați acolo.

În luna august 2005 a avut loc prima remaniere a guvernului Tăriceanu, Ministrul Sănătății, Mircea Cinteza, fiind înlocuit cu Eugen Nicolaescu. În scurt timp acesta a reușit să bulverseze întregul sistem sanitar românesc prin propunerea unui pachet legislativ incoerent și pe deplin dăunător întregului sistem de ocrotire a sănătății.

Ministrul Eugen Nicolăescu a suspendat autorizarea de noi farmacii până la sfârșitul anului, măsură care împreună cu rezilierea contractelor cu unele farmacii deja existente, conduce la reducerea prestărilor de servicii în acest domeniu. Astfel medicamentele vor fi tot mai greu de găsit, iar bolnavii nu vor avea de ales și vor fi mereu pe drumuri în căutarea lor.

Interesele sau neputința actualei conduceri a Ministerului Sănătății de a organiza licitație pentru achiziționarea vaccinurilor antigripale pentru populație sunt evidente. Campania de vaccinare a populației trebuia să se desfășoare în perioada 15 septembrie – 15 noiembrie. Rezultatele sunt cunoscute.

În aceasta toamna **epidemia de pojar a ucis zece copii** în România. Până acum.

În fiecare an se vaccinau antirujeolic copiii de un an și de șapte ani și boala era controlată. În anul 2005 vaccinarea nu s-a făcut deloc. Singurul vinovat pentru această epidemie este Eugen Nicolaescu și

trebuie sa-și asume responsabilitatea pentru ca nu s-a făcut campania de vaccinare la timp.

Acumularea unui număr mare copiii susceptibili de a contacta rujeola a fost sesizata încă de la sfârșitul anului 2004, ca urmare a finalizării unui studiu european de seroprevalenta, iar lipsa masurilor ce se impuneau a fi luate de către Direcția de Sănătate Publica din cadrul Ministerului Sănătății la începutul anului 2005 au dus la extinderea epidemiei. Aceasta cu atât mai mult cu cat Centrul Național al Bolilor din cadrul Inspectoratului de Sănătate Publică București, a sesizat în nenumărate rânduri în scris Ministerului Sănătății despre necesitatea vaccinarii antirujeolice și despre strategia care trebuia urmată.

Organizarea foarte tardiva a licitațiilor pentru vaccinuri în cursul anului 2005, a complicat și mai mult situația, inclusiv pentru vaccinul gripal, unde în loc de 2 milioane de doze (așa cum s-a promis) s-a achiziționat doar 1 milion, cantitate care nu a ajuns în totalitate la Direcțiile de Sănătate Publica Județene.

➤ ***Perspective sumbre***

La ora actuală Guvernul Tăriceanu și Ministerul Sănătății se află într-un blocaj managerial în fața crizei din sănătate pe care ei au provocat-o.

Este evident că un sistem care a funcționat și până acum cu o finanțare la limita acceptabilului, se prăbușește în momentul în care bugetul de stat nu mai dispune de resursele necesare pentru a-l echilibra. Iar lipsa banilor este cauzată de politica fiscală a actualei

guvernări, în primul rând de cota unică de 16% care lasă sectoarele sociale și în special sănătatea fără resursele necesare.

Cu o pondere doar de 3,3% din PIB, bugetul sănătății pentru anul 2006 este cel mai mic din ultimii cinci ani. Actualul ministru al sănătății, Eugen Nicolaescu, a pierdut bătălia pentru bugetul ministerului pe care îl conduce.

Situația este dramatică pentru sectorul sanitar a cărui subfinanțare a fost recunoscută și de miniștrii precedenți. Cu bugetul alocat pentru anul viitor, sistemul sanitar românesc va funcționa după legea selecției naturale, adică vor trai doar cei care au zile.

Este iresponsabil să aloci sănătății un buget așa de mic pentru că fără resursele necesare, medicii vor asista neputincioși la agonia și moartea bolnavilor.

Este inacceptabil ca Eugen Nicolaescu să se laude că a primit mai mulți bani ca în anii precedenți, deși știe că nu este așa.

O epidemie este o stare de urgență națională și Eugen Nicolaescu ar trebui să înceteze cu pasarea răspunderii, pentru a nu se pierde și alte vieți. Faptul că "managementul din Ministerul Sănătății este mai prost decât oriunde" așa cum ministrul s-a exprimat, este doar vina sa. Iar dacă nu se pricepe – și este evident că nu se pricepe – Eugen Nicolaescu trebuie să-și dea demisia înainte ca incompetența să mai omoare vreun copil.

Pentru a-și masca eșecul, Nicolaescu aruncă pe piața un pachet de legi făcute la repezeală.

Pachetul legislativ propus de actualul ministru este unul prost făcut, el având în componență proiecte legislative mai vechi ce au fost amendate după propriile interese ori Legi luate de la alte țări și traduse în

romană, care nu se potrivesc însă sistemului sanitar românesc. Acest lucru a fost constatat chiar și de Șeful Delegației Comisiei Europene la București, care consideră că proiectul de lege a farmaciilor propus de Ministerul Sănătății s-ar îndepărta de modelul european, singura regulă obligatorie în UE fiind ca medicamentele să fie vândute de farmaciști autorizați.

Asumarea răspunderii pentru acest pachet în Parlament de către actuala coaliție, consideram că este o mare greșeală, el trebuind să fie dezbătut în cele două camere legislative pentru a putea vorbi de o reformă adevărată și coerentă.

Deocamdată este vorba doar de un joc de imagine al ministrului Nicolaescu având ca finalitate centralizarea totală a deciziei și resurselor financiare în mâinile sale.

VI. Educația publică – între greve și promisiuni

➤ *Modificări de dragul schimbării*

Programul de Guvernare nu a fost o referință pentru Ministerul Educației și Cercetării în acest an. De altfel, Programul de Guvernare în domeniul educației stabilea drept obiectiv important generalizarea învățământului obligatoriu de 10 clase, dovedind necunoașterea sistemului, întrucât obiectivul fusese deja îndeplinit de Guvernul PSD în 2003.

Este de remarcat, mai întâi, lipsa unei strategii, atât pentru învățământul preuniversitar, cât și pentru învățământul universitar cu excepția unui singur obiectiv – politizarea în masă a sistemului.

Intr-un timp record au fost înlocuiți inspectori generali, inspectori școlari, directori, funcționari publici din minister și din structurile acestuia. Schimbările pe criterii strict politice au înlocuit profesioniștii cu actori politici au bulversat sistemul de învățământ și mai ales pe elevii din clasele care încheie studiile gimnaziale și liceale.

Schimbările politice operate cu patimă încă din primele luni au transformat obiectivul “depolitizării” din Programul de Guvernare în politizare cu performanțe maxime.

Guvernarea PSD a lăsat moștenire o serie întreagă de proiecte așteptate și acceptate de sistemul de învățământ: informatizarea , reabilitarea școlilor, dezvoltarea învățământului rural, reabilitarea căminelor studentești, modernizarea învățământului liceal tehnologic și a școlilor de arte și meserii, microbuze pentru transportul școlar, bani

pentru calculatoare, rechizite gratuite pentru elevii cu probleme sociale , mobilier școlar etc.

Proiectele menționate au fost nepermis de mult întârziate, “beneficiind” doar de declarații de presă lipsite de substanță, fără suport în realitatea faptelor ;

Autonomia școlară înscrisă în Programul de Guvernare drept obiectiv nu s-a bucurat decât de vorbe fără fapte care au revoltat, au îngrijorat și au trimis corpul profesoral în grevă.

Lansat de Guvernul Adrian Năstase programul de descentralizare a învățământului preuniversitar a fost practic stopat, deși, există o lege a finanțării învățământului preuniversitar și pilotarea în opt dintre județele țării.

Declarațiile sforăitoare privind descentralizarea învățământului fără însă o pregătire a acestei reforme, nu au făcut altceva decât să creeze o stare de agitație în sistem și să introducă panică în rândul cadrelor didactice.

Lipsa de transparență și promovarea unor solutii “de sus” fără consultare, plasează ministerul la mare distanță de sistemul pe care-l gestionează.

Reconstrucția sistemului de învățământ din mediul rural trebuia sa fie o prioritate, conform Programului de Guvernare. Programul prevedea reabilitarea școlilor din mediul rural, construcția de școli noi, dotarea lor cu mijloace de învățământ și alocarea anuală a 100 de milioane de euro. Din păcate nimic din toate acestea nu a început.

Învățământul din mediul rural beneficiază doar de programul inițiat de Guvernul PSD, cu finanțare de la Banca Mondială .

Programul de informatizare a scolii preuniversitare, încheiat pentru licee și în derulare pentru gimnaziile de Guvernul Adrian Năstase, a fost analizat timp de mai bine de jumătate de an. Este de menționat faptul că în perioada analizei din modificarea cursului dolarului s-a pierdut suma de 6 milioane dolari, de care cei responsabili ar trebui să dea socoteală.

Măsuri de așa zisă reformă au bulversat și învățământul superior. Noi reglementări privind doctoratul au făcut ca în acest an numărul doctoranzilor să se reducă cu peste 60%, iar școlile doctorale să intre într-o adevărată criză.

Mai mult decât atât Academia Română, cel mai înalt for științific din țară, a pierdut prin reforma PD-PNL dreptul de a conduce doctorat.

Modificarea criteriilor de acordarea a titlurilor de profesor și respectiv de conferențiar au produs consternare în lumea universitară. Acestea nici măcar nu respectă prevederile legale și sunt departe de realitățile din universitățile românești.

Fapt unic în România, întreaga lume academică, fără excepție, este împotriva acestui nou sistem.

Asistăm la politizarea puternică și aberantă a învățământului superior prin desființarea organismului de acreditare CNEAA aflat în subordinea Parlamentului și înființarea unuia nou, ARACIS, aflat în subordinea M.Ed.C, numit prin ordin al ministrului educației, deci subordonat politic.

Guvernul Alianței nu a reușit în acest an nici măcar continuarea programelor începute în anii anteriori, neavând nici un proiect propriu.

Acestea sunt doar câteva din măsurile aberante pe care M.Ed.C. le-a adoptat în acest an.

Un an care poate fi definit ca un an al bulversărilor în școală.

Un an în care sistemul de învățământ a intrat într-o criză fără precedent.

Guvernul va aplica o noua filosofie în domeniul finanțării educației, prin mărirea investiției în învățământ (pentru educație și cercetare guvernul va aloca de la bugetul de stat resurse financiare echivalând cu 6% din PIB) susține Programul de guvernare. Dacă adăugăm și promisiunea “Guvernul României va asigura o creștere substanțială a salariilor personalului din educație peste creșterea medie a salariului din economie” și încercăm să evaluăm în ce s-au materializat aceste promisiuni fără îndoială bilanțul este total nesatisfăcător.

Bugetul prezentat de guvern nu face decât să arate importanța pe care actuala coaliție o acordă educației precum și dimensiunea incapacității ministerului de a promova programe care să fie finanțate.

Construcția bugetului este una defectuoasă și exprima adevărata atitudine a guvernanților actuali față de școla românească.

Așadar promisiunile electorale de dublare a salariilor personalului din învățământ s-a tradus în fapt prin blocarea creșterii acestora și prin generarea unei greve fără precedent.

În Programul de guvernare se vorbește de o nouă filosofie în domeniul finanțării educației, de mărirea investiției în învățământ și de alocarea a 6% din PIB.

După preluarea puterii Alianța D.A. a uitat promisiunile făcute cadrelor didactice și educației, care s-au “bucurat” de :

- acuzația de “evazionism” fiscal ca urmare a meditațiilor neimpozitate ;
- eliminarea practic totală a finanțării proiectelor de investiții aflate în construcție, pe tot parcursul anului 2005;

- lipsa totală de comunicare între Ministerul Educației și partenerii sociali, precum și ignorarea totală a Consiliilor prevăzute de legea învățământului cu atribuții în stabilirea cadrului normativ;
- anunțarea de către ministrul Miclea a unor măsuri “de reforma” total nepregătite, care au bulversat sistemul, au produs panică, îngrijorare și au generat o reacție de respingere;
- promovarea proiectului de buget pentru 2006 în care educația primea 3,7 % din PIB, sub limita de minimum 4%, prevăzută de Legea Învățământului;
- introducerea în proiectul Legii bugetului de stat a unui mecanism de alocare a salariilor cadrelor didactice din învățământul preuniversitar prin care sumele alocate puteau căpăta și alte destinații în funcție de prioritățile stabilite de autoritatea locală;
- incapacitatea Ministerului Educației și Cercetării de a dialoga cu liderii sindicatelor din învățământ în perioada grevei;

Deși proiectul Legii bugetului de stat cuprindea peste 70 de proiecte de investiții nu au fost acceptate amendamentele prin care se propunea suplimentarea finanțării. Aceasta ne determină să apreciem ca vor rămâne, în continuare, simple promisiuni .

VII. Evoluții sectoriale blocate de politica economică a guvernului actual

A. Industria spre creștere zero

➤ **Industria are – pe primele 9 luni ale anului – o creștere de doar 0,9% pe total:** situație care vorbește de la sine.

- **În 5 luni din primele 10 valoarea producției industriale a fost cu 2 – 5 puncte procentuale mai mică decât în lunile corespunzătoare din anul 2004.**
- Pe primele 10 luni producții mult reduse, față de primele 10 luni din anul trecut sunt la:
 - Confecții (- 18,5%)
 - Încălțăminte (- 13%)
 - Electronică (- 32%)
 - Mecanică fină (- 9 %)

Sunt 20 de județe în care producția industrială se situează cu mult sub nivelul realizat în 2004, cum sunt de exemplu: Bacău, Brașov, Botoșani (-7%), Brăila, Călărași, Cluj (-9,6), Covasna, Galați, Giurgiu, Gorj, Harghita, Iași (-14,4%), Mureș, Mehedinți (-7,7%), Sălaj, Sibiu, Suceava (-20,8), Tulcea, Vâlcea, Vrancea, ceea ce demonstrează situația socială existentă în aceste zone.

➤ **Este foarte grav faptul că în foarte multe ramuri importante, nivelul productivității muncii se găsește cu mult sub cel din 2004.**

- Comparativ cu creșterile de 10 – 12 % înregistrate în 2004, pe primele 9 luni din 2005 productivitatea muncii a crescut numai cu 4 %, deci cu un ritm mai mic de circa 3 ori;
- Analiza trendului din 2005 **dă imaginea sigură a scăderii productivității muncii în industria românească**, de fapt indicatorul cel mai important pentru o creștere economică sănătoasă.
- Iată unele ramuri cu scăderi importante ale productivității munci (de 10 – 15 %), față de 2004: confecții (- 14,5%), încălțăminte (- 12 %), mașini și aparate electrice (- 12,4 %), mecanică fină (- 18,9 %).
- Este limpede că pentru o oarecare redresare forțată a productivității vor urma mari disponibilizări de personal, cu deosebire în ramurile care lucrează în Lohn, în general cu forță de muncă feminină.

Este alarmantă situația comenzilor noi în unele ramuri, ceea ce va avea o influență semnificativă în nivelul producției în lunile următoare și chiar în trimestrul I 2006. Exemplu: în octombrie 2005 față de octombrie 2004, sunt comenzi noi foarte reduse la articole de îmbrăcăminte (-15%), celuloză și hârtie (- 16%), produse chimice (-19%), aparate electronice(-19%).

Coroborarea acestor elemente (productivitatea în scădere, comenzi noi în volum mult mai mic), duc la concluzia **scăderii semnificative a nivelului anual al producției industriale în 2005 față de 2004 și chiar în semestrul I 2006.**

Ca urmare a reducerii drastice a producției interne sunt **creșteri mari ale importurilor față de primele 10 luni din 2004 la:** produse alimentare (+ 32,4 %), carne (de peste 2 ori), produse chimice (+21,3 %), mase plastice (+26 %), materiale de construcții (+32 %), mobilier și produse din lemn(+30%), metale (+28 %), mijloace de transport rutier (+51,8 %)

B. Energie fără forță

➤ Termoelectrica este practic în faliment, având conturile blocate de AVAS și ANAF.

➤ Societățile de producție a energiei termice din țară nu au realizat contractele de achiziție a combustibilului pentru iarna 2005 – 2006 nici până la această dată;

➤ Guvernul a aprobat credite de doar 30 mil. USD pentru iarna 2005 – 2006, garantate în procent de 80% de Ministerul Finanțelor Publice în vederea achiziției de combustibili abia în ultimele zile ale lunii octombrie. Măsura va trebui să fie notificată Consiliului Concurenței, iar ajutorul devine efectiv numai după obținerea avizului acestuia. Procedura de obținere a creditelor, având în vedere rigorile bancare, este de minimum 60 de zile. În consecință, achizițiile de combustibili nu pot fi realizate mai devreme de jumătatea lunii ianuarie 2006, practic în vârful de preț al sezonului de iarna. Rambursarea se va realiza de către agenții economici în condițiile în care Guvernul le impune tariful binom și implicit preluarea unui procent de minim 20% din nivelul facturilor din aceasta iarnă – riscându-se blocarea funcționării acestora pe timpul iernii. Aplicarea tarifului binom

descurajează economisirea energiei termice, tarifele fiind mai mari pe măsura reducerii consumului;

➤ În domeniul investițiilor nivelul sumelor alocate a scăzut cu mai bine de 60% față de 2005, compromițându-se inclusiv proiectele strategice de interes național. Astfel, la complexele energetice nu s-a realizat nici o investiție din cele angajate pentru protecția mediului și nici pentru reabilitarea și modernizarea grupurilor energetice. La complexul energetic Turceni, deși au fost finalizate negocierile cu JBIC Japonia pentru mai bine de 200 mil USD în vederea realizării instalațiilor de desulfurare pentru 4 grupuri energetice nu s-a realizat nimic. Complexul energetic Craiova pentru care era asigurată finanțarea în vederea modernizării grupului 7, neasigurându-se finanțarea pentru 15%, componenta locală, contractul nu este semnat nici până în prezent.

➤ Grupurile energetice pentru care erau încheiate contractele aflate în desfășurare (cazul CET Paroșeni și CET Vest București) înregistrează întârzieri ca urmare a restanțelor la plată.

➤ Nefinalizarea acordului cu FMI a generat o scădere dramatică a încasării contravalorii facturilor la energia termică, energie electrică și gaze naturale.

➤ Lucrările de modernizare ale producătorilor de energie termică din România, în vederea creșterii eficienței și reducerii costurilor, au fost afectate direct prin diminuarea subvenției cu 33%, ceea ce a diminuat cu 30% - 90%, alocațiile pentru dezvoltarea sistemului centralizat de producere a energiei termice.

➤ Prin Ordonanța de Urgență nr. 91 din 14 iulie 2005, guvernul dă o lovitură de grație sistemului centralizat de alimentare cu căldura din

România, acordând ajutoare bănești producătorilor de centrale termice, fără a pune vreo condiție de reducere a consumului și de eficiența energetică, încurajând debranșarea și făcând imposibilă realizarea lucrărilor de modernizare angajate de autoritățile locale pentru producția de energie termică în sistemul centralizat.

➤ În orașele Brașov, Galați, Zalău, Onești, Bacău, Vaslui, Botoșani pentru zeci de mii de familii s-a sistat alimentarea cu căldura pentru neplata contravalorii facturilor și a dificultăților pentru asigurarea surselor de finanțare ale producătorilor pentru aprovizionarea cu combustibil sau de finalizare a lucrărilor de reparații ale rețelei.

➤ Activitatea societarii Nuclearelectrica este puternic afectată prin neasigurarea componentei locale aferentă creditului Euroatom fiind puse în dificultate chiar și plata salariilor;

➤ Nu au fost identificate soluții reale pentru Unitatea 3, ceea ce înseamnă ca neînceperea lucrărilor la 1 ianuarie 2007 determina o decalare față de termenul de punere în funcțiune, respectiv 2013, compromițându-se astfel strategia energetică pe termen mediu și lung a României.

C. Eșecul politicii agricole promovate de actualul guvern

După un an de guvernare dezastruos în agricultură situația materială a producătorilor agricoli s-a depreciat foarte mult.

➤ ***Deraieri în sistemul de subvenționare***

Eliminarea acordării subvențiilor în bani, prin introducerea sistemului cupoanelor, care nu este compatibil cu formele de susținere a producătorilor agricoli practicate de țările membre ale UE .

Acordarea subvențiilor prin bonuri valorice (cupoane) a fost un eșec total, acest sistem este pe bună dreptate considerat :

a) Birocratic

S-au tipărit 70 milioane de cupoane, în greutate de 140 tone, respectiv un tren cu cel puțin 14 vagoane, pe care au fost aplicate 140 milioane de ștampile și 280 milioane de înscrisuri, blocându-se, timp de 2 luni, activitatea curentă a miilor de funcționari din acest sector.

b) Costisitor

S-au cheltuit peste 63 miliarde lei pentru tipărirea cupoanelor, la care s-au adăugat cheltuielile ocazionate de transportul și distribuirea acestora.

c) Ineficient

- cupoanele au ajuns târziu la producătorii agricoli;
- țărani au fost puși pe drumuri pentru a ridica cupoanele și a căuta furnizorii de îngrășăminte și pesticide ceea ce a făcut ca foarte mulți producători agricoli să renunțe să ridice cupoanele care li se cuveneau;
- „cuponiada” a determinat scumpirea produselor. Diferența dintre timpul de acordare și cel de decontare a cupoanelor a determinat pe distribuitorii de îngrășăminte (și nu numai) să crească prețul acestui produs, astfel îngrășămintele pe bază de azot ambalate în aceeași saci, având aceeași greutate, livrate din același loc, s-au cumpărat cu 450.000 lei / sac - dacă plata era în numerar și de 650.000 lei / sac, plata prin cupoane

- foarte multe cupoane s-au tranzacționat, prin piețele țărănești, la prețuri reprezentând jumătate din valoarea lor nominală.

Eliminarea și reducerea subvențiilor s-au efectuat în felul următor:

- S-au eliminat subvențiile în primăvară pentru cultura porumbului, ovăzului și plantelor furajere, au afectat peste 3 milioane de producători agricoli.
- S-au redus subvențiile de la 2,5 milioane lei/ha la 1,5 milioane lei/ha în primăvară și 1,75 milioane lei/ha în toamnă.
- S-au eliminat subvențiile pentru producția marfă la cultura de floarea soarelui și pentru sămânța de grâu folosită în această toamnă; în același timp s-a redus cantitatea subvenționată de grâu pentru panificație de la 1.800 mii tone la 750 mii tone.

Principalele **consecințe** ale politicii aplicate în domeniul agriculturii sunt următoarele:

- aproximativ 1 milion de hectare teren arabil a rămas nelucrat, aceasta fiind cea mai mare suprafață agricolă necultivată după anul 1990;
- creșterea sensibilă a costurilor de producție la produsele agricole și falimentarea multor producători agricoli ;
- afectarea gravă a procesului de dezvoltare și modernizare a exploatațiilor agricole;
- scăderea producției agricole totale cu 40 % față de cea realizată în anul 2004;

- scumpirea produselor agricole pe piața agroalimentară.

➤ ***Bulversarea pieței grâului și introducerea în faliment a producătorilor de cereale, prin:***

- decizia de scoatere din rezerva de stat a unor cantități de grâu, în condițiile în care producătorii agricoli nu și-au valorificat producția din anul 2004;
- prin această decizie prețul grâului a scăzut de la 4500-5000 lei /kg, cât era în toamna anului 2004, la 2.800 lei /kg, reducând substanțial veniturile și chiar falimentând producătorii agricoli;
- neintroducerea, până în prezent, a prețului minim garantat la grâu, așa cum este prevăzut în Programul de guvernare .
- neconstituirea stocurilor de intervenție și a prețului de intervenție pe piața cerealelor.

➤ ***Modificarea legilor fondului funciar:***

a) Restituirea pe vechile amplasamente, nu este realistă, această prevedere a generat :

- procese între actualii deținători ai terenurilor în baza titlurilor de proprietate și cei ce au avut terenul pe acest amplasament ;
- anularea titlurilor de proprietate pentru cei cărora li s-au constituit, legal, dreptul de proprietate;
- afectarea procesului de formare și consolidare a exploatațiilor agricole, prin sădirea nesiguranței și incertitudinii în relațiile dintre arendași și arendatori.

b) *Reglementări privind renta viageră*, însoțite de scăderea și eliminarea subvențiilor, urmărindu-se crearea unei piețe funciare cu beneficii numai pentru cei ce cumpără teren în interes speculativ.

Sumele propuse sunt mici, iar limita de vârstă a crescut la 62 de ani față de 60 de ani, cât este prevăzută în Programul de guvernare. Nu s-a asigurat accesul la credite pe termen lung, pentru cumpărare de pământ, folosind drept gaj, suprafața cumpărata.

c) Reducerea suprafețelor utilizate de unitățile de cercetare la doar 42,3 mii ha din care 26,8 mii ha sunt revendicate, ceea ce pune în pericol activitatea de cercetare agricolă din România și în mod deosebit Programul de producere a semințelor cu valoare biologică superioară.

➤ ***Deteriorarea activității în sistemul de îmbunătățiri funciare***

În prezent sectorul de îmbunătățiri funciare se confruntă cu o criză acută manifestată prin dezinteresul total față de necesitățile producătorilor agricoli.

Lipsa de profesionalism a făcut ca pentru anul 2006 să fie contractate pentru irigat numai 60 mii ha, ceea ce pune în pericol producția agricolă.

Măsurile luate în urma inundațiilor din anul 2005 sunt complet insuficiente. În loc să creeze premisele de îmbunătățire a supravegherii celor 2.250 km de diguri la Dunăre și pe râurile interioare, nu s-au luat măsurile necesare pentru urmărirea comportamentului acestor diguri, inclusiv a amenajărilor de îmbunătățiri funciare și a alunecărilor de teren, precum și pentru intervenția operativă în caz de necesitate.

Criza în acest sector este adâncită de măsura transferului cantoanelor la Societatea Națională de Îmbunătățiri Funciare se urmărește vânzarea acestora când se va privatiza S.N.I.F. și cumpărarea lor de către grupurile de interese.

Silvicultura a intrat într-un declin profund, remarcându-se în mod deosebit:

- abandonarea Programului Național de Împădurire în terenurile degradate și a perdelelor de protecție;
- diminuarea drastica a investițiilor; și mai ales a celor legate de drumurile forestiere și corectarea torenților cu efecte grave pentru mediul înconjurător;
- Înlăturarea specialiștilor și introducerea în sistem a unor persoane alese pe criterii politice;

➤ **Programul SAPARD**

Programul SAPARD este în mare suferință deoarece din cele 11 măsuri prevăzute în Programul Național pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, au fost acreditate doar 6 măsuri, deși încă din luna octombrie 2004 se stabilise acreditarea acestora începând cu luna iunie 2005. Datorită acestei întârzieri România riscă să piardă fonduri în valoare de aproximativ 350 milioane euro.

➤ **Dezvoltarea zonelor montane**

Prin acțiunile întreprinse în domeniul **dezvoltării zonelor montane**, actualul guvern nu a depășit faza campaniei electorale pe care o

prelungeste și în prezent. Practic ne găsim tot la nivelul promisiunilor. Se onorează cu foarte mare întârziere plata subvențiilor la produsele animaliere, ministerul agriculturii neavând un program financiar coerent, prioritar și stimulat.

S-a abandonat fără nici un fel de justificare programul de redresare a pajiștilor naturale, afectând în mod serios furajarea animalelor din zona de munte.

Actualul guvern nu are strategii de punere în valoare a resurselor locale specifice spațiului montan și nici pentru încurajarea agroturismului.

Pentru **concluzie** vom apela la capitolul privind agricultura din Raportul de țară al U.E. care prezintă îngrijorări serioase în privința pregătirilor administrative și cu deosebire referitor la constituirea Agenției de Plăți, a Sistemului Integrat de Administrare și Control (IACS) și a sistemului de control sanitar-veterinar în legătură cu: punctele de inspecție la frontieră, controlul intern al pieței, igiena alimentară cu adresă la modernizarea unităților de procesare a laptelui și cărnii, circulația animalelor pe teritoriul României.

Nefinalizarea acestor instituții și pregătiri conduce direct la **imposibilitatea accesării de fonduri europene destinate agriculturii și dezvoltării rurale.**

D. Transporturile și infrastructura în așteptarea altor guverne

În anul 2005 în domeniul transporturilor, amenajarea teritoriului, construcția de locuințe, nu s-a atins nici unul din obiectivele care aveau termen în această perioadă. Astfel, nu a fost lansat nici un program nou, programele începute de Guvernul social democrat au fost blocate datorită incompetenței actualei conduceri a ministerului și au fost stopate toate programele și contractele în derulare.

➤ În **transportul feroviar** s-a înregistrat cea mai lungă grevă din istoria C.F.R., cu pierderi, în transportul de călători, de 6 miliarde /zi în zilele lucrătoare și 10 miliarde/zi în week-end. Este de reținut faptul că banii revendicați de greviști pentru mărirea salariilor, erau prevăzuți în buget;

În același sector este de remarcat că nu s-au finalizat lucrările de reface a infrastructurii feroviare afectate de inundațiile din sezonul primavară-vară. În același timp nu s-au încheiat lucrările de pregătire a infrastructurii feroviare precum și asigurarea necesarului de combustibili, lubrifianți și materiale pentru sezonul rece.

➤ În sectorul **transporturilor navale** s-au abandonat lucrările la terminalul de pasageri în Portul Constanța și nu se lucrează la terminalul de barje, la portul turistic, terminalul de cereale și prelungirea digului de Nord;

Veniturile realizate de CN Administrația Porturilor Dunării Fluviale S.A. au scăzut cu 50% față de anul trecut iar traficul în portul Constanța a scăzut cu aproximativ 1/3 din traficul anului 2004. La fel

au scăzut cu 50% și sumele alocate pentru reparațiile la construcțiile hidrotehnice precum și pentru lucrările de investiții și modernizări.

La Canalul Dunăre – Marea Neagră și Canalul Sulina lipsa fondurilor a oprit lucrările de dragaj și amenajare de maluri.

➤ La **Metroul București**, s-au stopat toate investițiile prevăzute în programele aprobate pentru magistrala 1Mai – Zarea, artera Eroilor – Drumul Taberei – Ghencea, dotarea cu noi trenuri în locul celor care urmau a fi modernizate, darea în folosință a tronsonului Theodor Pallady – Policolor;

➤ În **infrastructura rutieră**:

- pentru autostrada București–Brașov s-au stopat Parteneriatele publice private pentru tronsoanele București – Ploiești, Câmpina – Predeal, Predeal – Brașov și s-a abandonat Parteneriatul public privat pentru construcția centurii Bucureștiului.

- Autostrada Transilvania – după primele 6 luni în care s-a încercat modificarea și chiar stoparea contractului, s-a ajuns la concluzia că “este vorba despre un contract complex și complicat” care nu poate fi modificat. S-au pierdut astfel șase luni de lucrări efective dar s-au emis tot felul de păreri bazate pe minciună și politicianism;

- Neseemnarea până în prezent a nici unui contract negociat de Guvernul PSD, privind infrastructura rutieră transeuropeană pe coridorul IV, induce riscul ca România să piardă 4 miliarde de euro, alocați de Comisia Europeană pentru

acest coridor. Au existat preocupări pentru refacerea autostrăzii București-Pitești de către firma Euroconstruct Trading SRL, firma patronului restaurantului "Golden Blitz".

- Deosebit de grav este faptul că în bugetul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, lipsesc Fișele Proiectelor cu Finanțare rambursabilă, cu fonduri B.I.R.D, B.E.I, B.E.R.D, J.B.I.C, pentru infrastructura rutieră (construcție de autostrăzi, reabilitări de Drumuri Naționale și șosele de centură) ceea va face ca în anul 2006, să nu se construiască nimic pe aceste programe (etapele III, IV, V și VI a D.N, autostrăzi de centură Pitești și Constanța, autostrada Transilvania, DN1 – Băneasa – Otopeni ș.a.). De asemenea s-au abandonat proiectele privind: podul peste Dunăre la Brăila; racordarea infrastructurii rutiere și feroviare la podul peste Dunăre Calafat – Vidin; programele de pietruiri drumuri comunale și alimentările cu apă la sate și comune.

E. Turismul fără perspective

Politica tarifară este nerealistă, iar fiscalitatea foarte ridicată, tarifele mari, "asezonate " cu servicii de slabă calitate au avut drept efect menținerea în mediocritate a turismului intern, cu deosebire pe litoral, unde s-a înregistrat o scădere de peste 30%.

Cu privire la sezonul estival 2005 pe Litoralul românesc, se pot trage următoarele concluzii:

- Numărul total al turiștilor români pe Litoral în perioada 1 mai - 15 septembrie 2005 a scăzut, la nivelul agențiilor de turism, cu circa 10% față de aceeași perioadă din 2004, turiștii români au reprezentat circa 95% din totalul celor sosiți pe Litoral.

- Rata profitului în activitatea hotelierilor pe Litoral este în scădere, ceea ce va afecta rata investițiilor.

- Ambientul de pe Litoral suferă în continuare (plaje neîntreținute; apă murdară; câini vagabonzi; comercianți neautorizați; discotecile cu program deranjant; comportamentul necorespunzător al personalului de servire; calitatea slabă a cazării și a mesei raportată la categoria unității; lipsa agrementului de calitate).

- Taxele și impozitele sugrumă turismul. Taxele pe serviciile turistice, care se regăsesc în cele din urma în preț, sunt multe, mari, iar fondurile obținute nu se întorc în turism. În prezent, un hotelier din Mamaia plătește numai autorităților locale 27 de taxe și impozite.

- S-au promovat unele acte normative cu implicare directă în turismul de pe Litoral, în nu s-a ținut cont de sezon și de procesul de vânzare. Este de amintit în acest sens schimbarea administratorilor plajelor la începutul sezonului turistic, în primăvara acestui an, care a determinat ca o parte din plaje să nu fie preluate în concesiune de nimeni.

- Instabilitatea fiscală. Declarațiile politice și anunțurile contradictorii despre posibila majorare a TVA la 22% începând cu 1 ianuarie 2006 a creat haos în sistem, blocând procesul de

contractare a spațiilor de cazare pentru 2006, care trebuie să se desfășoare pentru extern în iunie-iulie 2005, iar pentru turismul intern, cel târziu în septembrie 2005. Hotelierii nu mai cred în afirmațiile ulterior liniștitoare ale guvernanților și, ori refuză să încheie contracte cu tarife ferme pentru 2006, ori contractează cu tarife mari, care ies din condițiile de piață reale.

F. Tehnologia Informației și Comunicații

Sistemul Electronic Național (SEN) operează și acum tot 200 de formulare administrative dedicate cetățenilor și agenților economici și 7 servicii publice on-line dedicate agenților economici. În anul 2005 nu au fost introduse în SEN noi servicii publice în format electronic și nici noi formulare administrative, deși Legea 161/2003 prevede furnizarea graduală a 23 de servicii publice prin mijloace electronice.

În anul 2005 nu s-a întrunit nici o dată Grupul pentru Promovarea Tehnologiei Informației, organism cu rol de coordonare a proiectelor din domeniul IT. În consecință, în raportul de țară apar referiri negative la sisteme informatice cheie solicitate de Comisia Europeană (sistemul de colectare a TVA și accize de la MFP considerat întârziat și fără șanse de reușită la termenul solicitat precum și sistemul IACS pentru plata compensațiilor europene pentru agricultori). O altă consecință este licitarea în 2005 de către alte instituții publice a unor proiecte ce preiau funcțiile SEN, realizând astfel noi investiții costisitoare în funcționalități existente în SEN ce și-a dovedit deja eficiența prin utilizarea sa de către marii contribuabili.

G. Investițiile în regres evident

➤ **Ritmul procesului investițional se află în scădere semnificativă.**

Creșterile volumelor de investiții în primele trei trimestre ale anilor 2004 și 2005 comparativ față de perioada corespunzătoare din anul precedent se prezintă astfel:

- în % -

ANUL	Trim. I	Trim.II	Trim.III
2004	+7,2	+12,0	+18,1
2005	+5,8	+10,7	+11,3

Reducerea cu 2 până la 7 puncte procentuale a creșterii volumului de investiții trimestriale dă informații certe asupra creșterii economice ce poate fi realizată în 2006 și 2007.

- **Pe primele 9 luni, PIB a crescut cu 3,6 %.**
- **Creșterea este formată din + 5,9 % în trimestrul I față de trimestrul I – 2004 și de + 4,1 % în trimestrul II și 1,8 în trimestrul III.**

Rezultă că trimestru de trimestru **trendul este în scădere evidentă** dând argumente pentru aprecierea – așa cum s-a mai arătat în diferite situații – că anul 2005 se va încheia cu o creștere de circa 3 – 3,5 %, comparativ cu 8,3% în 2004 și un ritm mediu anual de peste 6% în perioada 2001-2004.

- Cu asemenea creșteri economice nu se mai poate vorbi de reducerea decalajelor față de țările dezvoltate care au ritmuri similare celor pe care le realizează economia românească aflată în gestiunea guvernului actual.

VIII. Protecția mediului – inundații, neglijență și incapacitate politică

➤ **Criza inundațiilor**

Modul cum a fost gestionată **criza inundațiilor** din acest an ilustrează, cu prisosință, incompetența echipei de conducere de la Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor.

Lipsa de reacție promptă și eficientă, scandalul pompelor, deciziile total eronate în ceea ce privește deversarea controlată a barajelor de acumulare, evaluările contradictorii ale efectelor inundațiilor, toate acestea au fost caracteristicile de bază a modului în care Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor a gestionat criza inundațiilor.

Printre **greșelile extrem de grave** comise de conducerea Ministerului Mediului sau de instituțiile aflate în subordine se numără și **deversarea apelor din barajele de acumulare**, care au condus la **inundarea voită, dar pe considerente total neprofesionale, a mai multor localități**, cel mai cunoscut caz fiind cel al comunei Cosmești din județul Galați.

Problema sinistraților a fost tratată cu nepăsare de Ministerul Mediului, acesta încercând să acrediteze ideea că reconstrucția caselor afectate este în sarcina exclusivă a celor rămași fără adăpost.

Bilanțul inundațiilor arată astfel:

- **au decedat 77 de persoane**, cele mai multe având loc în luna august, (34 de persoane);
- **au fost evacuate 3.633 de familii** (12.076 de persoane).

- **au fost avariate 40.400 locuințe**, din care aproximativ 5.000 au fost complet distruse;
- **au fost afectate peste 1.000 de obiective social-economice**, dintre care aproape jumătate au fost școli sau grădinițe;
- au fost distruse sau afectate 561 km de drumuri naționale și 3.250 km drumuri județene. De asemenea, au fost avariate peste 2.000 poduri și 5.900 podețe;
- **valoarea totală a pagubelor** produse de inundații, conform evaluărilor, este de aproximativ **2 miliarde de Euro**.

Pe toată durata crizei inundațiilor, **Ministerul Mediului a acționat doar ca o portavoce a Agenției Naționale de Meteorologie** și a altor organisme din subordine, pentru a transmite în teritoriu avertizări și prognoze, fără însă a dispune măsuri concrete pentru limitarea efectelor acestora.

Relevant pentru acea perioadă, ca expresie a „unui management eficient” în situații de criză, **ministrul Mediului a aruncat vina în totalitate pe autoritățile județene și locale**, declarând permanent că nu are nimic să-și reproșeze.

➤ **Poluarea industrială**

Raportat la prevederile din Programul de guvernare, **au fost depășite termenele de îndeplinire în domeniul elaborării BAT** (Best Available Technologies) necesare companiilor poluatoare pentru obținerea acordului integrat de mediu.

Cartonașul roșu acordat României de către comisarul european pentru extindere în domeniul protecției mediului, în luna august, a fost confirmat de stegulețul roșu din Raportul de țară. **Sancțiunile pe care România le va suporta dacă nu se va putea conforma Directivei IPPC** (referitoare la controlul integrat al poluării) se vor ridica la sute de mii de euro pe zi, bani care trebuie să fie plătiți din bugetul de stat.

Închiderea companiilor, în loc să se aplice măsuri care să asigure încadrarea în prevederile Directivei IPPC – măsură anunțată de minister – ar reprezenta **un scenariu pe care România nu și-l poate permite**. Această măsură ar genera mari probleme sociale, dat fiind faptul că în aceste întreprinderi lucrează peste **70.000 de salariați**. În plus, închiderea acestor companii **ar determina importuri masive** de energie electrică, produse siderurgice, materiale de construcții și alimente.

Pentru a-și acoperi, ca imagine, lipsa de activitate, Ministerul mediului a modificat legislația care transpune directivele în acest domeniu (OUG nr.34/2002, aprobată prin Legea nr.645/2002), noi reglementări fiind adoptate în ședința de guvern din 10 noiembrie 2005.

Actele normative adoptate ocolesc filiera parlamentară și nu aduc nici o îmbunătățire în vederea implementării angajamentelor pentru agenții economici. În schimb **acoperă lipsa de profesionalism a autorităților**.

➤ **Dezvoltarea instituțională**

Prin Hotărârile de Guvern care au modificat structurile din minister sau din instituțiile din subordine **s-a urmărit doar facilitarea înlocuirii**

din funcție a unor oameni și nu realizarea unor structuri funcționale și capabile să transpună legislația comunitară.

Spre exemplu, la nivelul direcțiilor județene a instituțiilor aflate în subordinea ministerului, în primul an de guvernare **au fost schimbați peste 86% din directori, fiind înlocuiți în multe cazuri cu neprofesioniști**, lucru dovedit prin modul haotic în care au gestionat criza inundațiilor.

În minister **există compartimente cu aceleași atribuții ca și în Agenția Națională de Mediu** sau ca și în Compania Națională „Apele Române”. De unele aspecte din atribuțiile ministerului se ocupă toată lumea, iar de altele nu se ocupă nimeni. De exemplu, prin legislație, controlul în ariile protejate îl poate face și Garda de Mediu, dar și Compartimentul de Biodiversitate din cadrul APM-urilor dar și Inspekția de Stat a Apelor. În fapt, nu se ocupă nici una dintre acestea și îi lasă pe cei de la Inspectoratele de Regim Silvic și Cinegetic din cadrul Ministerul Agriculturii.

În activitatea Gărzii de Mediu, de exemplu, **primează controalele efectuate asupra modului în care își desfășoară activitatea Agențiile Pentru Protecția Mediului** și nu pe atingerea scopurilor propuse prin angajamentele asumate în negocierile cu Uniunea Europeană

Pentru Protecția Mediului **au fost instruiți specialiști** care au primit din partea Comisiei Europene diplome de Instructor IPPC, dar, în prezent, **în mare parte aceștia sunt marginalizați, sunt hărțuiți de către comisari ai Gărzii de Mediu** a căror pregătire în ultima perioada a fost antrenamentul de tragere cu pistolul la poligoanele de încercare.

➤ **Managementul deșeurilor**

Din cele **50 de depozite ecologice** care trebuie construite nu s-a realizat nici unul, **mai multe inițiative demarate în anii anteriori au fost blocate** în acest an (ex. Deva și Timișoara).

O recomandare „informală” a conducerii ministerului cere administrațiilor locale ca **aceste proiecte de investiții să fie amânate** și realizate numai prin acces la Fondurile structurale, operaționale după data aderării. Dacă la data aderării aceste investiții nu vor fi finalizate, România va plăti penalități zilnice foarte mari, de ordinul a sute de mii de euro.

Alte proiecte în domeniul deșeurilor, cum ar fi cele de colectare selectivă sau tratare, demarate în anul anterior cu sprijin financiar extern **au fost blocate** în acest an sau avansează extrem de greu, ca de exemplu, schema de granturi mici pentru investiții în domeniul managementului deșeurilor.

Deși s-au identificat mai multe **depozite de deșuri pe cursurile de apă**, **nu s-a reușit desființarea acestora** decât la nivel declarativ, multe dintre ele constituind adevărate baraje în cursul normal de curgere și provocând inundații.

În privința depozitelor de deșuri industriale nu s-a înregistrat nici un progres. Mai mult proiectele de ecologizare în industria minieră și care se bucura de atenția și susținerea Băncii Mondiale **au fost blocate.**

Există serioase întârzieri față de angajamentele asumate în privința deșeurilor provenite din produsele electronice și electrocasnice sau a deșeurilor provenite din ambalaje.

Modificările aduse cadrului legislativ îngreunează realizarea angajamentelor atât pentru agenții economici cât și pentru instituțiile de mediu. Facilitățile de care trebuia să beneficieze agenții economici care desfășoară activități de eliminare a deșeurilor au dispărut.

➤ **Calitatea aerului**

Punerea în aplicare a Strategiei și Planului de acțiune pentru protecția atmosferei **avansează foarte greu:**

- **Nu s-au realizat planurile de acțiune** pentru protecția atmosferei în aglomerările urbane și evaluările preliminare privind calitatea aerului în sistem regional;
- Sistemul Național de Monitorizare a Calității aerului **nu funcționează la parametrii optimi;**
- **au fost blocate** proiectul cu Germania și Austria referitor la *”Implementarea și aplicarea acquis-ului de mediu, cu accent pe domeniul calității aerului”* și cel cu Olanda privitor la *„Asistență pentru transpunerea și implementarea Directivelor cu privire la monitoringul calității benzinei și motorinei”*;
- nu există nici o preocupare pentru aplicarea legislației cu privire la zgomot în zonele urbane și rurale.

➤ **Managementul resurselor de apă**

Planurile de management ale bazinelor hidrografice s-au modificat și s-au aprobat din nou, dar **prevederile lor nu se aplică**, exemplul cel mai clar fiind maniera haotică în care s-a acționat în criza inundațiilor.

Proiectele aflate în desfășurare la sfârșitul anului 2004 se află în una din următoarele situații: **blocat total, blocat parțial sau abandonat**.

În privința managementului apelor uzate **există întârzieri îngrijorătoare** mai ales în localitățile în care finalizarea rețelelor de canalizare trebuie făcută până la data integrării. Conform graficelor din angajamente, în majoritatea localităților urbane se întâlnește această situație.

Sumele care vor fi alocate pentru lucrările de apărare împotriva inundațiilor sunt total insuficiente, ceea ce face ca eventualele viitoare inundații și efectele lor catastrofale să devină o certitudine.

➤ **Fondul de Mediu**

Modul în care se utilizează resursele financiare acumulate la Fondul de Mediu **este total netransparent**. Perioadele în care se pot depune solicitări se anunță peste noapte sau nu se anunță deloc. Nu există niciunde o listă cu proiectele care beneficiază de finanțare de la Fondul de Mediu.

Urmărirea colectării sumelor care se fac venit la Fondul de Mediu **nu este realizată de nimeni**. Astfel, agenții economici care trebuie, conform legii, să vireze anumite sume către Fond, în funcție de activitatea desfășurată, dacă nu sunt de bună credință nu li se întâmplă nimic fiindcă nu sunt monitorizați.

IX. Un an de administrație publică sub guvernarea de dreapta

Guvernarea Alianței a început și a respectat pe tot parcursul acestui an **principiile de baza ale «Noii Guvernări»:**

- **lipsa de comunicare** și de transparență;
- elaborarea politicilor publice **în folosul grupurilor de afaceri** din anturajul politic al puterii;
- iresponsabilitatea, **incoerența și ambiguitatea în luarea deciziilor**;
- elaborarea politicilor publice corespunzătoare **nevoilor clientelei politice**.

În **Raportul de monitorizare** a României pe anul 2005, spre deosebire de raportul precedent, **reforma administrației publice nu mai este menționată ca un progres**, ci se subliniază existența unor **deficiențe**, mai ales în ce privește întărirea luptei împotriva corupției.

Aprecierea din raportul pe 2005 este formulată în termeni duri și categorici: **«există o lipsă de claritate și de înțelegere** în ceea ce privește responsabilitatea Guvernului asupra angajării în sectorul public, ... ».

Se critică în modul cel mai direct **ingerința excesivă a politicului în atribuțiile de putere publică stabilite prin lege pentru funcționarii publici**: **«consilierii politici sunt cei care elaborează, în locul funcționarilor publici profesioniști, legislația, politicile, strategiile și planurile de acțiune administrativă»**.

Raportul mai semnalează faptul ca **«normele privind implementarea legislației nu sunt întotdeauna publicate»**. Prin aceasta se poate produce

interpretarea discreționară a legii de către funcționari, generând oportunități mari pentru **mită și corupție**.

În anul 2005 nu s-a realizat **nici un progres în domeniul funcției publice**. Aprecierile negative din Raportul de țară, cum sunt «lipsa de coerență și claritate în activitatea actorilor principali», sunt întărite de constatarea organismelor europene că **«ritmul lent al reformei este generat de o lipsă de angajament politic real»**.

În locul unui management real al resurselor umane în domeniul funcționarilor publici, **s-a practicat o vânătoare a funcționarilor publici**, pentru simplul motiv că au fost admiși la concurs și angajați în perioada guvernării PSD.

De cele mai multe ori, deși aceștia erau **foarte bine pregătiți profesional, au fost siliți să părăsească Corpul Funcționarilor Publici**, în locul lor fiind angajate alte persoane, pe **bază clientelară și de nepotism politic**.

Aceste situații au fost generate și de propunerile legislative pe care Guvernul le-a lansat în domeniul „reformei administrației”, prin **pachetul de legi care s-a dovedit a fi departe de ceea ce înseamnă o reformă reală** în administrația publică.

Pentru ca noii angajați și sistemul creat să fie legalizat s-au inițiat demersuri pentru modificarea Legii nr.188/1999 privind Statutul funcționarilor publici.

În același timp, prin demersurile vizând înlocuirea actualei legi - cadru a descentralizării administrative (nr.339/2004) se urmărește, de fapt, **centralizarea puterii în mâinile unei minorități politice**.

Înființarea unui așa-numit Oficiu de descentralizare este menită să asigure **consolidarea puterii ministrului administrației și internelor**

și, în același timp, **asigurarea unor fonduri bănești** – Fondul de dezvoltare comunitară - la dispoziția exclusivă a acestuia.

Un aspect important al modificărilor propuse la Legea 215/2001 este cel referitor la **administrația publică din municipiul București**, fiind prevăzut ca sectoarele să nu mai aibă buget propriu. Se intenționează, astfel, **diminuarea drastică a atribuțiilor primarilor de sector**, pierderea competențelor acestora în domeniul elaborării bugetelor locale și menținerea lor doar ca **structuri decorative**.

Aceasta centralizare **va afecta în mod deosebit populația**, care nu va avea acces la deciziile orașului și **nu-și va putea rezolva problemele în primărie**.

O țintă importantă a acestui demers o reprezintă **fondurile obținute în prezent de bugetele locale ale care, potrivit proiectului de lege, nu vor mai fi gestionate de către sectoare** ci de către primarul general.

Aceste fonduri au cunoscut **creșteri semnificative în perioada 2000-2004**: sectorul 1 de la 230 de miliarde la 3600 de miliarde; sectorul 5 de la 60 de miliarde la 800 de miliarde; sectoarele 2, 3, 4 și 6 cu creșteri de 15-20 de ori.

Propunerile de modificare ale legilor nr.215/2001 privind administrația publică locală și nr.340/2004 privind instituția prefectului **se doreau a produce un efect de întărire a autonomiei puterilor locale**, delimitarea competențelor și a responsabilităților, cooperarea cu reprezentanții comunitarilor locale la actul de guvernare. Din modul în care acestea sunt elaborate rezultă că **efectul va fi exact contrar**.

Consiliile locale devin marionete în mâna primarilor, care pot gestiona după bunul plac bunurile comunităților, împreună cu prefectii aserviți politic.

Situațiile de urgență care s-au produs în anul 2005, precum inundațiile, **nu au fost gestionate corespunzător** de către structurile specializate aflate în subordinea Ministerului administrației și internelor.

În multe cazuri, gestionarea deficitară a situațiilor de criză s-a datorat și **lipsei cooperării cu structurile centrale și teritoriale ale Ministerului mediului și gospodăririi apelor**.

În prezent, **există încă 265 de familii care au avut de suferit de pe urma inundațiilor și care locuiesc, în continuare, în locuințe improvizate sau în corturi**, iar autoritățile recunosc faptul că până în primăvară nu mai au cum să îi ajute. „Celebra” soluție a locuințelor container se aplică greoi, marea majoritate a acestor locuințe improvizate nefiind racordate la energie electrică.

În ceea ce privește **restul sinistraților**, pe care Guvernul îi înregistrează ca și cazuri „rezolvate”, realitatea este că **mai bine de jumătate din persoanele evacuate sunt într-o situație de provizorat**.

Lipsurile, condițiile mizere de igienă și alimentația insuficientă au dus în pragul disperării familiile cu copii mici și persoane vârstnice unde au apărut adevărate focare de boli ale sărăciei.

Optimismul alienat afișat de Guvern în ultima perioadă, prin care își ia angajamente și promite sinistraților că vor primi toate ajutoarele și că le vor fi reparate casele distruse până la începerea iernii (deși, meteorologic vorbind, iarna a început deja) **crează confuzii atât în rândul năpăstuiților cât și în opinia publică**.

De altfel, **dezinformarea opiniei publice** funcționează la cote maxime. Toate paginile de web ale instituțiilor statului, cu atribuții în acest domeniu, evită să prezinte date actualizate, nefiind precizat numărul locuințelor care trebuie refăcute.

La începutul lunii noiembrie, ministrul Vasile Blaga afirma că doar **167** de familii dorm sub cerul liber; pe 23 noiembrie, ministrul Laszlo Borbely anunța că sunt... **265** de familii care trebuie să beneficieze de locuințe provizorii și cărora le vor fi alocate containere până la sfârșitul lunii decembrie.

Oare cui îi folosește această dezinformare? În orice caz, nu celor sperați! Promisiuni de genul «Toți sinistrații vor avea adăpost peste iarnă» pronunțate ca un slogan din statutul Alianței de către prefectii județelor afectate de inundații ne duc cu gândul la cât de bine o să le fie în aceasta iarnă sinistraților !

Aceasta reprezintă încă o dovadă a modului cum Guvernul știe să-și țină promisiunile față de electorat, în special acelea anunțate de Primul Ministru cu ocazia investirii în funcție, când spunea: « *începe modernizarea țării și reconstrucția bunăstării. Guvernul pe care îl voi conduce eu va fi Guvernul lor ! Al cetățenilor României!* ».

X. Politica Regională

Dezvoltarea regională poate reprezenta o cale de acțiune eficientă pentru asigurarea creșterii economice și dezvoltării sociale echilibrate și durabile a unor arii geografice constituite în regiuni de dezvoltare.

România are nevoie de un cadru legislativ și demersuri susținute în această direcție, în vederea îmbunătățirii competitivității internaționale și reducerii decalajelor economice și sociale existente între România și statele membre ale Uniunii Europene.

Dacă în anul 2004 a fost adoptată o nouă Lege privind dezvoltarea regională, în decursul acestui an **Guvernul nu a reușit să adopte legislația secundară** necesară pentru administrarea și implementarea programelor cu finanțare europeană. Este vorba, în principal, de reglementările vizând utilizarea efectivă a Fondului Social European.

Principalele instituții ce vor gestiona acest fond, respectiv Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale au o **slabă capacitate în implementarea programelor de pre-aderare**. Același lucru este valabil și în cazul Ministerului Mediului și Gospodării Apelor.

Referitor la cadrul instituțional la nivel regional trebuie arătat că, **Fondul pentru Dezvoltare Regională este practic inexistent**, deși acesta ar fi trebuit să finanțeze proiecte specifice fiecărei regiuni

De asemenea, deși trebuia să funcționeze deja, **Comitetul de monitorizare pentru urmărirea implementării cadrului de sprijin comunitar**; însă, acesta **există doar pe hârtie**, în același timp fiind înregistrate **întârzieri îngrijorătoare în înființarea celor opt comitete**

de coordonare regională, care aveau ca principală responsabilitate urmărirea programelor la nivel regional.

În ceea ce privește înființarea Birourilor de Cooperare Transfrontalieră, se evidențiază **întârzieri în realizarea construcției instituționale a acestora**. De asemenea, alocarea de resurse financiare pentru desfășurarea în condiții optime a activității acestora este insuficientă.

În paralel cu Fondurile Structurale, România va beneficia de instrumentul de finanțare complementar, respectiv de Fondul Coeziune. **Coordonatorul Fondului de Coeziune precum și Agenția de plată a acestui Fond, nu au fost stabilite** nici până acum și în consecință, nu a fost desfășurată nici un fel de activitate de acest gen.

De asemenea, sunt evidențiate slabe progrese în dezvoltarea capacității de evaluare ex-ante - la jumătatea perioadei - și ex-post, a instituțiilor implicate în managementul fondurilor structurale.

Nu în ultimul rând trebuie tras semnalul de alarmă vis-a-vis de inexistența unui portofoliu de proiecte de dezvoltare bune calitativ, atât la nivel național, cât și la nivel regional.

XI. Situația justiției române la un an de la preluarea puterii de către Coaliția de guvernare

➤ Angajamente asumate

La încheierea negocierilor privind Cap.24 JAI, **România și-a asumat angajamente specifice, menționate în Anexa IX** la Tratatul de aderare la UE semnat de România la 25.04.2005.

Printre aceste angajamente se numără:

- **dezvoltarea și punerea în aplicare a unui plan de acțiune și a unei strategii de reformă** a sistemului judiciar actualizate și integrate;

- **măsuri pentru punerea în aplicare a Legii de organizare a sistemului judiciar, a Legii privind statutul magistraților și a Legii privind Consiliul Superior al Magistraturii** care au intrat în vigoare la 30 septembrie 2004;

- **asigurarea resurselor financiare și umane;**

- **funcționarea sistemului de distribuire aleatorie a cauzelor;**

- **asigurarea unei aplicări riguroase a legislației anticorupție și a independenței efective a Parchetului Național Anticorupție**, cu asigurarea pentru acesta de personal, resurse financiare și de formare și echipament necesar;

- **revizuirea procedurilor penale îndelungate**, garantarea aplicării unor sancțiuni adecvate;

- **reducerea numărului de organisme cu atribuții de prevenire sau investigare a corupției;**

- **elaborarea și punerea în aplicare a unei strategii multianuală coerentă împotriva criminalității.**

➤ **Reforma justiției pierdută pe drum**

La bilanțul unui an de „guvernare portocalie” se constată că **nici unul din angajamentele asumate nu a fost îndeplinit**, că timpul a fost folosit doar pentru răfuieli politice, acuze aduse fostei guvernări, Consiliului Superior al Magistraturii, activității unor procurori și judecători și pentru subordonarea activității Ministerului Public, puterii politice.

Într-o emisiune televizată, în luna iulie¹, ministrul justiției Monica Macovei afirmă că și-ar acorda nota zece, dacă ar fi să se autoevalueze, pentru că a produs două documente foarte importante: Strategia de reformă a sistemului judiciar și Planul de acțiuni aferent.

În realitate, **Strategia de reformă a sistemului judiciar a fost doar actualizată**, iar în ceea ce privește **Planul de acțiuni pentru implementarea ei**, obiectivele au fost preluate **în proporție de 95%** de la guvernarea PSD, elementul de „originalitate” al noii conduceri a ministerului justiției fiind stabilirea unor termene mult peste cele stabilite de Guvernul PSD prin Strategia de reformă adoptată la 1 septembrie 2003.

Consolidarea garanțiilor legale în vederea eliminării oricărei posibilități de imixtiune politică în actul de justiție, ar fi trebuit să constituie elementul cheie privind Consiliul Superior al Magistraturii, organizarea judiciară și statutul magistraților, acordându-se o atenție specială independenței sistemului judiciar.

Ignorând prevederile constituționale privind rolul și importanța Consiliului Superior al Magistraturii, fără a ține cont de punctele de

¹ Antena 3, 6 iulie 2005, emisiunea Gabrielei Vrânceanu-Firea

vedere exprimate de un număr mare de magistrați și specialiști în drept, **în luna iulie 2005 au fost modificate cele trei legi importante** privind puterea judecătorească, **prin asumarea răspunderii de către Guvern**, astfel încât textele modificatoare nu au putut fi supuse dezbaterii forului legislativ.

Prin eliminarea dezbaterilor parlamentare a acestor modificări **s-a urmărit:**

- **restrângerea atribuțiilor Plenului CSM** și transformarea acestuia într-o instituție “decorativă”;

- **transferarea unor atribuții** privind cariera procurorilor **în favoarea Secției pentru procurori a CSM**, consfințindu-se în acest mod rolul și influența Ministrului Justiției în numirea sau revocarea din funcție a conducătorilor Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a Departamentului Național Anticorupție;

- **dispunerea în mod discreționar** de către Ministrul Justiției, în calitate de președinte al Comisiei de selecție pentru ocuparea funcțiilor de conducere vacante din Ministerul Public, de dreptul de a aprecia asupra celor interdievați;

- **desființarea Parchetului Național Anticorupție**, instituție creată în anul 2003, după un model european, sub presiunea Uniunii Europene, considerat ca un pas înainte în lupta împotriva corupției;

- **transformarea unei justiții** în care procurorii să fie forțați să trimită în judecată pe bandă rulantă, indiferent de existența sau inexistența unor probe relevante, iar judecătorii să confirme rechizitoriile și să condamne la normă.

Lupta împotriva corupției, care a fost elementul principal al campaniei electorale al Alianței DA s-a transformat în anul 2005 **într-o**

luptă politică împotriva persoanele indezirabile actualilor guvernanți și reprezintă stindardul în numele căruia se fac schimbările legislative sau, se înlătură de la conducerea parchetelor sau instanțelor judecătorești magistrați.

În acest sens edificator este că **după modificările legislative din luna iulie 2005 actualul ministru al justiției a dispus revocarea unui număr de 12 procurori cu funcții de conducere**, fără ca acestora să li se ceară explicații și fără a încunoștințați, sursa de informație fiind ziarele aservite actualei puteri.

Obligativitatea asigurării resurselor financiare și umane, angajament asumat prin Tratatul de Aderare, nu a fost respectată. **Proiectele de buget** pentru anul 2006 înaintate de Parchetul de lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Consiliul Superior al Magistraturii și Înalta Curte de Casație și Justiție **nu au fost aprobate** în forma inițială, sumele alocate de la buget fiind diminuate, deși în Notele de fundamentare cele trei instituții publice au evidențiat necesitatea alocării acestor sume.

Poziția Ministerului Finanțelor de a respinge aceste majorări de fonduri nu s-a regăsit la propunerea de buget pe anul 2006 a Ministerului Justiției pentru care s-au găsit sumele solicitate, în condițiile în care **atribuțiile** Ministerului Justiției **s-au restrâns** prin funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, iar pe de altă parte **schema** Ministerului Justiției a fost **suplimentată** în anul 2005 cu un număr de **40 de posturi**.

Sub sloganurile: eficiență, profesionalism, actualul ministru al justiției a reușit “performanța” ca în anul 2005 să solicite modificarea de două ori a celor trei acte normative de bază privind sistemul judiciar.

Dacă propunerile de modificare din luna iulie 2005 au fost adoptate prin asumarea răspunderii Guvernului, se pune întrebarea logică care va fi modalitatea de adoptare a modificărilor la Legea nr.247: o altă asumare a răspunderii Guvernului sau prin ordonanță de urgență?

Dacă în anul 2005 pretinsa reformă în domeniul justiției a determinat zeci de judecători și procurori să renunțe la profesie, noile propuneri de modificare vor provoca un nou val de demisii și blocarea activității parchetelor și instanțelor judecătorești.

Deși în campania electorală, Traian Băsescu a afirmat că „**Justiția trebuie să se administreze singură prin Consiliul Superior al Magistraturii, nu prin Ministerul Justiției.**” (15 octombrie 2004), denigrarea Consiliului Superior al Magistraturii, singura instituție recunoscută prin Constituție pentru asigurarea independenței justiției și a carierei profesionale a magistraților, a constituit elementul de baza al discursului ministrului justiției Monica Macovei. Refuzul Ministrului Justiției de a supune avizării actelor normative inițiate și refuzul de a fi înserate în cuprinsul acestor acte normative a opiniilor și a punctelor de vedere ale membrilor CSM, demonstrează **intenția evidentă de subordonare a puterii judecătorești factorului politic, prin intermediul puterii executive.**

➤ ***Direcții privind reforma în justiție***

Adevărata reformă în justiție presupune:

- **redarea rolului CSM** de “garant al independenței justiției” așa cum este prevăzut în **art. 133 alin. (1)** din Constituție;
- **preluarea de către CSM a bugetelor instanțelor judecătorești și al Ministerului Public;**

- **restrângerea atribuțiilor Ministrului Justiției** cu respectarea prevederilor art. 132 alin. (1) din Constituție, autoritatea acestuia urmând a fi, doar, de strategie, de implementare și de supraveghere;
- **identificarea numărului real necesar** de judecători, procurori și personal auxiliar în vederea îmbunătățirii calității actului de justiție și scurtarea timpului de soluționare a cauzelor aflate pe rolul instanțelor și ale parchetelor;
- **încetarea detașărilor judecătorilor și procurorilor**, având în vedere că numărul de magistrați este insuficient, iar judecătorii și procurorii sunt obligați să preia activitatea celor detașați.
- **asigurarea unor locații corespunzătoare** pentru funcționarea optimă a instanțelor judecătorești și a parchetelor;
- **finalizarea lucrărilor la cele două locații** din București necesare funcționării Curții de Apel București și Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- **regândirea schemelor de funcționare** a instanțelor și a parchetelor, desființarea unor instanțe care au o activitate redusă, înființarea de sedii secundare;
- **înființarea tribunalelor specializate**, cerință a UE și desființarea completelor sau a secțiilor specializate;
- **modificarea procedurilor de judecată** și reorganizarea activității judiciare, pentru degrevarea activității judecătorilor de anumite litigii și de responsabilități administrative;
- **accelerarea derulării procedurilor judiciare**;
- **asigurarea bazei legislative** pentru fiecare magistrat, condiție indispensabilă pentru perfecționarea profesională;

- **continuarea informatizării instanțelor** judecătorești și a parchetelor, obiectiv început în anul 2002 și realizat în proporție de 60% la finele anului 2004;

- organizarea de cursuri de perfecționare, cu durată medie, pentru magistrați.

Nu în ultimul rând, **este necesară intrarea în vigoare a Codului Penal adoptat în anul 2004** și amânat fără o motivare clară de actualul Ministru al Justiției, precum și **elaborarea de urgență a Proiectului Codului de Procedură Penală**, care urmează a fi supus dezbaterii Parlamentului.

XII. Apărare, Ordine Publică și Siguranță Națională

La finele primului an de guvernare, contrar celor promise în campania electorală, Alianța D.A. nu numai că nu se prezintă cu realizări cât de cât notabile în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale, dar a și provocat, prin incompetență și incoerență în actul conducerii, o serie de regrese și derapaje, dintre care unele cu impact negativ major asupra imaginii și credibilității României pe plan extern.

În acest sens, un prim aspect îl constituie fie incompetența, fie lipsa de respect a președintelui României față de litera și spiritul legislației în domeniu, care prevede obligații exprese pentru „comandantul forțelor armate și președintele Consiliului Suprem de Apărare a Țării” – art.92(1) din Constituția României.

Astfel, conform art.4 din Legea nr.63/2000 pentru aprobarea OUG nr.52/1998 privind planificarea apărării naționale a României, președintele este obligat să prezinte Parlamentului, în termen de cel mult 4 luni de la investitură, **Strategia de securitate națională a României**.

Termenul a fost depășit de două ori, în condițiile în care, la debutul mandatului, președintele Băsescu „promitea” elaborarea și prezentarea noii Strategii de securitate în cel mult 30 de zile, după afirmația că România, în politica sa externă, trebuie să acționeze „preventiv – ofensiv”. Ulterior, afirmațiile s-au temperat, din intervențiile explicative rezultând că se vrea, de fapt, justificarea strategică a prezenței trupelor noastre, care au misiuni de reconstrucție și menținere a păcii, alături de aliați și alți parteneri, în perioada post-conflict, în diferite regiuni ale lumii.

În afara faptului că, pentru specialiștii în domeniu, primele afirmații sunt clare, ele definind o strategie cel puțin neadecvată scopurilor și capabilităților militare ale României, explicațiile ulterioare demonstrează că președintele nu stăpânește, sau ignoră, cu consecințe imprevizibile pentru securitatea României, problematica strategiilor militare ale superputerilor și marilor puteri, care își pot permite – citez din strategia SUA: ”să fie gata să lovească în orice colț al lumii și în orice moment”. Explicațiile ulterioare, „reparatorii”, ignoră, cu bună știință, că militarii noștri acționează pe teatrele de operații din spațiul ex-iugoslav, Irak și Afganistan, alături de alți aliați sau parteneri care nu au, cu excepția SUA, această strategie.

Adoptarea unei asemenea strategii, care ar atrage în mod sigur atenția organizațiilor teroriste asupra țării noastre, amplificând până la amenințare iminentă riscul de a deveni o țintă a atacurilor lor, contravine însuși spiritului art.1,2,4 și 5 ale Tratatului Atlanticului de Nord, texte care susțin, explicit, atitudinea defensivă a statelor membre.

O urmare nefastă a neprezentării Strategiei naționale de securitate este imposibilitatea Guvernului de a elabora Carta albă în domeniu, iar instituțiile publice cu atribuții specifice nu-și pot elabora propriile strategii, programe și planuri departamentale (art.6 și 7 din Legea nr.63/2000).

În altă ordine de idei, amatorismul în domeniul politicii fiscale afectează vizibil bugetul instituțiilor din domeniile apărării, ordinii publice și siguranței naționale. În ședințele comune ale Comisiilor de specialitate ale Parlamentului, de avizare a bugetelor acestora pe anul 2006, s-a constatat cu surprindere, chiar și de către parlamentarii Alianței DA, că nici o instituție nu are asigurat bugetul măcar la limita nevoilor minime.

Un exemplu edificator este **bugetul apărării**. Deja procentajul de 2,38% din PIB, care ar fi trebuit să fie alocat ministerului apărării potrivit înțelegerilor cu NATO, nu mai este respectat. Dincolo de încălcarea unui angajament de principiu față de Alianță, dacă tendința de marginalizare financiară a ministerului va continua, vor fi generate în scurt timp blocaje pe calea reformei, îndeplinirii obiectivelor față de NATO, dar și serioase probleme sociale în rândul militarilor și personalului civil.

Deși s-a promis în repetate rânduri că se va trece la o reorganizare a structurilor centrale ale ministerului pentru a se elimina așa-zisele paralelisme, nici până acum nu s-au adoptat actele legislative necesare, sau un proiect care să fie cunoscut public.

În ceea ce privește viitoarea structură de forțe a armatei, confuzia este maximă. Dacă anul 2007 este considerat încă un punct de reper privind crearea unei structuri de forțe flexibile, profesioniste, deterritorializate și cu un pronunțat caracter expediționar, acum se vorbește de o viziune pe termen lung a acestui proces, până în anii 2015-2020!! Este, de fapt, un tertip pentru a amâna decizii dificile referitoare la continuarea transformării pe direcțiile deja asumate în NATO.

Deși programul Alianței prevedea eliminarea stagiului militar obligatoriu și profesionalizarea completă a Armatei, o lege fiind de curând aprobată de Parlament, trebuie menționat faptul că aceasta, conceptual și ca angajament politic, era deja formulată din perioada guvernării PSD. Un argument în plus este și incapacitatea, evidentă, de a prezenta un pachet unitar de proiecte de lege care să reglementeze, concomitent, statutul gradaților și soldaților voluntari, precum și pregătirea populației pentru apărare.

În aceeași situație, de negare a principiului continuității sau de trecere sub tăcere a unor aranjamente anterioare, dar cu termen de finalizare în anul 2005, este și recenta problemă a bazelor militare americane în România, chestiune perfectată cu mult timp (2-3 ani) înainte de declarațiile triumfaliste ale Președinției.

Deși problema strategică a Mării Negre este continuu agitată la nivel de discurs al actualei puteri, nu este clar ce a făcut până acum Ministerul apărării pe linia concretizării acestui proiect politico-strategic. E relevant faptul că în NATO nu există consens pe linia implicării organizației în operațiuni la Marea Neagră, iar ministerul nu pare capabil să gestioneze adecvat această problemă în interiorul alianței și pe linia cooperării bilaterale cu Turcia, Rusia sau Ucraina.

Nici în domeniul ordinii publice și siguranței naționale nu s-au realizat progresele „promise”, care să ne apropie de cerințele stabilite privind integrarea în UE.

Dinamica situației operative în domeniul ordinii publice demonstrează că problematica siguranței cetățenilor, a avutului privat și public reprezintă puncte slabe ale actualei guvernări, una din cauze constituind-o lipsa dotărilor adecvate și a minusurilor în încadrarea cu personal a structurilor de specialitate. În loc să remedieze aceste neajunsuri, la nivelul Ministerului Administrației și Internelor, ca un act ofensator la adresa funcționarilor publici cu statut special, s-a constituit Direcția Generală Anticorupție, deși funcționa de mai mulți ani Direcția Generală de Informații și Protecție Internă.

În domeniul siguranței naționale, deși unii parlamentari PSD au prezentat, sau sunt în stadiu final de elaborare, proiecte de lege vizând

perfecționarea cadrului legal specific, cele prezentate deja în Parlament au fost respinse cu motivații puerile.

În paralel, cu câteva zile în urmă, dar pe cale administrativă, și nu prin lege organică, s-a constituit Comunitatea de Informații, situație în care se încearcă sustragerea acestei „structuri” controlului parlamentar constituțional.

XIII. Politica externă a României, cunoscută numai de doi inițiați

Ministerul Afacerilor Externe a debutat cu un handicap vizibil care s-a accentuat pe parcursul celor 12 luni. Titularul acestui minister, Răzvan Ungureanu, dincolo de o anumită anvergură și experiență în domeniul relațiilor internaționale, lipsit de sprijinul politic explicit al PNL și vizibil marcat de conflictul între Cotroceni și Victoria, a rămas un personaj mai degrabă discret în peisajul public, în contrast cu destinul miniștrilor de externe. Mai mult, el și ministerul nu au fost nici o clipă percepuți ca adevăratele simboluri ale politicii externe românești.

În ultima perioadă, timorat de presiunile și ieșirile necontrolate ale Președintelui, Ministrul de Externe a încercat să se apropie de Primul-Ministru în încercarea de a obține o anumită protecție. Ceea ce este îngrijorător la Ministerul de Externe ține mai puțin de lipsa de vizibilitate a Ministrului sau de modul în care acesta gestionează relațiile cu subordonații. În esență, după 12 luni, se constată că proiectele de reformă evaluate ca importante pentru 2005 au rămas la stadiul declarativ, s-a declanșat un proces de politizare a ministerului nemaiîntălnit după 1990, simultan cu reluarea promovării în forță a unor ambasadori pe criterii de apartenență politică la partidele membre ale Coaliției. Ministerul de Externe a fost, în egală măsură pus în situația dificilă de a încerca să instrumenteze unele dintre proiectele Președintelui Traian Băsescu știind exact că acestea nu vor avea sorți de izbândă (Axa Washington-Londra-București, Marea Neagră, rolul de promoter al Ucrainei și Georgiei în structurile Euro-Atlantice, rolul de vector al integrării Moldovei și Turciei în Uniunea Europeană). Mai mult,

Ministerul de Externe a încercat să salveze ce se putea salva ca urmare a repetatelor și gravelor gafe ale Președintelui Băsescu în domeniul politicii externe. Putem constata că Ministerul de Externe înregistrează, la sfârșitul celor 12 luni un bilanț extrem de precar, probabil cel mai nesemnificativ din ultima decadă pentru România și acest lucru s-a văzut foarte clar din analiza comparativă a Raportului Comisiei Europene pe 2004 și respectiv pe 2005.

În 2004, Raportul sublinia: “De la ultimul Raport Periodic, România a continuat să-și alinieze poziția politicii sale externe și de securitate la cea a Uniunii Europene.

România și-a continuat participarea activă la dialogul politic în cadrul PESC, inclusiv la reuniuni desfășurate la nivel de Directori Politici, Corespondenți Europeni și Grup de Lucru. România a arătat un *interes susținut în dezvoltarea Politicii Europene de Securitate și Apărare (PESA), ca parte a PESC și a participat la discuții pe această temă cu UE în formatul UE+15, iar după extinderea din mai 2004, în format UE+5 (țările europene membre NATO și care nu sunt membre ale Uniunii Europene și statele candidate la aderarea la UE) [...]*

România împartășește abordarea UE privind consolidarea perspectivelor europene a statelor din Balcanii de Vest prin întărirea cadrului furnizat de către Procesul European de Stabilizare și Asocieră, cu elemente inspirate din actualul proces de extindere. De asemenea, România a salutat decizia UE de a iniția o politică coerentă față de viitorii săi vecini prin intermediul Politicii Europene de Vecinătate și a sprijinit în mod constant includerea în Uniune a statelor din sudul Caucazului. Totodată, România a propus încheierea cu Republica Moldova a unui “Parteneriat pentru Europa” și este un participant activ la Procesul de

Cooperare Dunăreană. Oficialii români din cadrul Ministerului Afacerilor Externe au demonstrat, din nou, abilitatea lor de a implementa cu succes prevederile referitoare la PESC.[...]”

În contrast cu această evaluare, Raportul din 2005 concluzionează: *”România îndeplinește în general angajamentele și cerințele derivate din negocierile de aderare în domeniul politicii externe și de securitate comună și este de așteptat să fie în situația de a implementa acquis-ul pentru aderare”.*

În plan instituțional, nominalizarea Secretarilor de Stat s-a făcut exclusiv pe criterii politice, neținând cont de obiectivele și prioritățile politicii externe românești. Este pentru prima oară în România după 1990, când din șapte Secretari de Stat, cinci sunt impuși pe criterii politice, patru aparținând PNL și unul UDMR. Un Secretar de Stat este un diplomat cunoscut pentru afinitățile pentru dreapta politică (Teodor Baconschi), un al șaptelea Secretar de Stat, Ferdinand Nagy, numit în timpul mandatului Mircea Geoană, își continuă activitatea datorită mandatului său special legat de Expoziția Universală din Japonia. Din cei cinci Secretari de Stat numiți pe criterii politice, patru nu îndeplinesc nici unul dintre criteriile de performanță indispensabile exercitării mandatului. Singurul familiarizat cu problematica afacerilor externe și având conexiuni cu mediile politice europene este Anton Niculescu, reprezentantul UDMR.

Într-o țară membră NATO, în care Președintele și-a propus să creeze Axa Washington-Londra-București, nu există un Secretar de Stat responsabil pentru problematica NATO, dar există unul pentru francofonie, Cristian Preda.

Toți Secretarii de Stat rămân cvasiinexistenți în planul imaginii, al acțiunii și al dezbaterii de politică externă. Paradoxal, dar una dintre

acțiunile derulate cu relativ succes de către Ministerul Afacerilor Externe a fost aceea de a-l ține pe Președintele Traian Băsescu relativ departe de acțiunile de politică externă vizând spațiul Uniunii Europene, cunoscute fiind temele lansate de acesta și pozițiile sale care au produs iritarea relațiilor cu membrii UE, precum și degradarea relațiilor noastre cu principalele state membre.

Concluzionând, Ministerul de Externe, prins în războiul dintre cele două palate, inhibat și neputincios în fața acțiunilor impulsive voluntariste venite din partea lui Traian Băsescu, a înregistrat un recul semnificativ al acțiunii României în plan extern, atât prin reducerea dramatică a agendei diplomatice a României, cât și prin transformarea acțiunilor Președintelui în factori de risc pentru reușita procesului de integrare a României în Uniunea Europeană.

Ministerul Integrării Europene a ratat șansa de a se integra instituțional în Ministerul Afacerilor Externe, ca urmare a algoritmului Coaliției și a rivalităților dintre partidele membre.

Această ratare a avut consecințe asupra coerenței și credibilității eforturilor noastre de integrare în Uniunea Europeană. Ministerul Integrării a debutat penibil având ca titular un ministru incapabil să comunice într-o limbă de circulație internațională și complexat din această cauză în susținerea unui dialog credibil cu interlocutorii europeni. În plus, fostul ministru, Ene Dinga, a fost lipsit de sprijinul politic al partidului care l-a propus, PD, și, în consecință, în imposibilitatea de a transmite mesaje semnificative Primului-Ministru, membrilor Cabinetului sau membrilor Coaliției. Înlocuirea sa târzie cu Anca Boagiu a fost o soluție de avarie.

Anca Boagiu, relativ familiarizată cu afacerile europene (a fost membră a Comisiei de Integrare Europeană în perioada 2004-2005), pare a asigura o gestiune mai bună a domeniului, dar relația sa conflictuală cu secretarul de stat Leonard Orban a ajuns notorie și la nivelul coaliției, subminând coerența acțiunii Ministerului.

O slăbiciune evidentă, care s-a acutizat permanent în cele 12 luni, a produs deja tensiuni în relația cu ceilalți membri ai echipei. Putem aprecia că nivelul de coordonare între MAE și MIE a rămas modest. Explicația acestei crize, care poate deveni foarte gravă la momentul votului asupra Raportului de țară din aprilie sau mai 2006, ține atât de incapacitatea conducătorilor acestor instituții de a construi un mecanism instituționalizat de dialog cu Parlamentul European, cât și de exponenții partidelor Coaliției, cu excepția celor aparținând UDMR, care au un nivel de expertiză în planul relațiilor internaționale și al afacerilor externe extrem de redus. La aceste handicapuri trebuie adăugată integrarea ne semnificativă sau lipsa de integrare a partidelor lor în grupurile politice din Parlamentul European, cu consecințe evidente.

Evaluarea relațiilor României cu Parlamentul European trebuie să țină cont de tensiunile cu Grupul Socialist provocate ca urmare a acțiunilor nedemocratice și neconstituționale ale Alianței D.A., dar în egală măsură trebuie să ia în considerație atitudinea reticentă a numeroși euro-parlamentari provenind, în special, din Grupul Popular față de aderarea României și Bulgariei în 2007. Nu în ultimul rând, constatăm că la nivelul MAE și MIE, ca și la nivelul partidelor membre ale coaliției majoritare lipsește complet o strategie de comunicare și dialog cu parlamentele naționale și cu principalele grupuri politice din țările UE, țări care vor declanșa procedurile de ratificare a României și Bulgariei la UE.

Este, în egală măsură îngrijorător că nici una dintre țările mari nu a decis ratificarea Tratatului iar două dintre cele mai importante țări, Franța și Germania au anunțat că procedurile de ratificare se vor declanșa după raportul de țară din 17 mai.

➤ ***Președintele României***

Actor constituțional important, dar nu singurul, în politica externă a României, Traian Băsescu a reușit ca la un an de la preluarea mandatului, să izoleze Bucureștiul în plan internațional antrenând costuri și riscuri noi pentru România. Lipsit complet de pregătire și exercițiu în domeniul relațiilor externe, impulsiv și voluntar, incapabil de a se coordona cu Ministerul Afacerilor Externe sau de a accepta sfaturile consilierilor săi, noul Președinte pretindea că va impune un nou ritm politicii externe românești.

Cele 12 luni scurse arată ca Axa Washington-Londra-București devine tot mai mult un slogan deranjant, inclusiv pentru SUA și Marea Britanie. Un capitol special al politicii externe promovate de Traian Băsescu îl reprezintă relația cu USA. Maniera de a promova ostentativ și sistematic această relație, ca o contrapondere la relația cu UE, a generat tensiuni inutile și costisitoare în relația cu statele membre UE. Principala realizare în relațiile româno-americe o reprezintă, evident, semnarea Acordului privind bazele americane în România, dar acest proiect fusese convenit și aproape finalizat de către guvernarea social-democrată. În rest, după o vizită cu caracter mai degrabă de promovare personală la Washington, în cea de a doua descindere în SUA, Traian Băsescu nu a avut, practic nici un contact semnificativ cu autoritățile americane. Nu

trebuie să omitem, de asemenea, iritarea produsă la Washington de tentativa președintelui Traian Băsescu de a bloca contractul cu Bechtel. Trebuie să evidențiem, de asemenea, incapacitatea președintelui de a realiza consultarea cu opoziția, mai ales ca problema bazelor americane viza un subiect extrem de important care în orice democrație funcțională este sprijinit bi-partizan și mai ales că el se derulează pe o perioadă lungă care depășește ciclurile politice.

Relația cu Uniunea Europeană și cu statele membre ale acesteia a cunoscut o deteriorare evidentă pe fondul unor inițiative riscante și exprimate unilateral de către Traian Băsescu (Axa Washington-Londra-București, Marea Neagră, strategia de securitate națională, blocarea unor contracte negociate și semnate de către statul român). Ceea ce este cel mai grav este faptul că Președintele Traian Băsescu și-a demonstrat nu doar incapacitatea, ci și refuzul său de a coordona pozițiile României cu Uniunea Europeană asupra unor teme care țin de capitolul privitor la politica externă și de securitate comună.

Dovada acestei deteriorări evidente a relațiilor cu partenerii noștri europeni o demonstrează relația cu Germania, care de la nivelul excelent la care se găsea la finele guvernării social-democrate a ajuns la o răcire greu mascată de declarațiile politicoase ale unor interlocutori de la Berlin. De altfel, vizitele Președintelui Băsescu, ale Primului-Ministru și ale Ministrului de Externe în Germania au fost evaluate ca insuccese sau eșecuri. Evoluțiile politice din Germania și crearea mării coaliții CDU-SPD pot complica și mai mult relația noastră cu această țară. Este semnificativ în acest sens că numeroase voci politice influente de la Berlin și-au exprimat deschis rezervele față de aderarea noastră, iar ratificarea țării

noastre de către Bundestag va avea loc după raportul de țară din mai 2006.

Aceeași involuție s-a înregistrat și în relațiile cu Franța, anul 2005 fiind probabil cel mai ne semnificativ în agenda româno-franceză din ultimii ani. Efectele s-au văzut în schimbarea semnificativă a conținutului și tonului declarațiilor oficialilor acestei țări față de România. Dovada concludentă a reculului dramatic în relațiile româno-franceze a fost reprezentat vizita lui Traian Băsescu la Paris, apreciată de către mediile politice și de analiști drept un eșec. Răceala primirii, refuzul declarațiilor de presă comune (menționăm că atât Emil Constantinescu, cât și Ion Iliescu au avut vizite mult mai consistente), lipsa din agenda a întâlnirii cu Primul Ministru al Franței, demonstrează că Traian Băsescu a adus relațiile dintre cele două țări la un nivel îngrijorător. Însăși enunțarea scopului vizitei, ca urmărind asigurarea sprijinului Franței pentru aderare la UE, din partea unei țări cunoscute ca principalul susținător al României, arată cât de mult au regresat relațiile noastre politice cu o țară care are, evident, un rol major în deciziile privind UE. Atât în cazul Germaniei, cât și al Franței, atitudinea populistă și iresponsabilă a Președintelui și Guvernului României de a bloca contracte economice semnate anterior și de a lăsa să plutească suspiciuni de corupție în jurul acestor contracte, au contribuit la deprecierea relațiilor noastre cu cele două state.

Președintele Traian Băsescu a fost, în egală măsură, principalul responsabil pentru tensionarea relațiilor cu Parlamentul European, atât prin declarațiile sale, cât și prin acțiunile sale nedemocratice și neconstituționale.

Președintele jucător și-a început mandatul în forță, anunțând evoluții semnificative în relațiile cu Rusia și Ucraina. După un an de mandat relațiile cu Rusia nu numai că nu confirmă profețiile lui Traian Băsescu, dar sunt marcate de afirmațiile jignitoare ale acestuia conform cărora « Marea Naeagra este un lac rusesc ».

Relațiile cu Ucraina, legate de pretinsa solidaritate între învingătorii revoluțiilor portocalii, sunt departe de a fi confirmat entuziasmul lui Traian Băsescu la crearea grupului de lucru la nivel înalt Băsescu-lușcenco. Transferarea litigiului româno-ucrainean privind frontiera maritimă de către Curtea Internațională de Justiție de la Haga și stoparea lucrărilor la canalul Bâstroe reprezintă efectul unor acțiuni concepute și instrumentate de către Guvernul social-democrat. Anunțul făcut recent de un grup de studiu ucrainean conform căruia lucrările nu au efecte asupra ecosistemului nu au făcut decât să spulbere naivitățile președintelui Traian Băsescu.

În perioada analizată, în primul rând datorită voinței și acțiunii Președintelui Traian Băsescu, România și-a redus semnificativ prezența în identificarea și susținerea unor soluții privind Balcanii de Vest, zonă în care România are interese reale și unde obținuse o recunoaștere a rolului său în plan internațional. Recenta sa inițiativă privind statutul provinciei Kosovo, promovată fără consultarea părților interesate și mai ales fără discuții substanțiale cu UE, în condițiile în care rolul UE într-o soluție durabilă în Kosovo este considerat ca esențial. « În buna sa tradiție », Traian Băsescu a omis dialogul cu UE, deși, prin capitolul negociat privind PESC, România avea obligații clare în acest domeniu.

Perioada analizată este marcată de numeroase alte reculuri și discontinuități. Relațiile cu China, considerate în mod permanent la

București ca una dintre prioritățile politicii externe românești, a fost aproape inexistentă, iar dimensiunea cooperării economice a fost aproape abandonată de către Guvernul Tăriceanu, în condițiile în care, un număr important de proiecte fusese convenit anterior.

Într-o manieră tipică Președintelui Băsescu, România a tensionat relațiile cu lumea arabă. Reamintim că în timpul crizei ostaticilor președintele Traian Băsescu a utilizat un canal sirian pentru ajungerea la o soluție pozitivă și a anunțat public că va relansa relațiile cu statele arabe. Această declarație nu numai că a rămas goală de conținut, dar prin declarațiile sale riscante referitoare la implicarea Siriei în asasinarea fostului premier libanez Rafic Hariri, Traian Băsescu a adăugat tensiuni noi acestei dimensiuni a politicii externe românești. Relațiile noastre cu lumea arabă sunt marcate și de atitudinea lipsită de realism a Președintelui Traian Băsescu privind prezența trupelor românești în Irak. În timp ce aproape toate țările prezente în Irak au decis retragerea trupelor lor sau au convenit un calendar de retragere, în timp ce în Camera Reprezentanților a SUA se discută despre retragerea armatei americane din Irak, iar importanți oficiali britanici evaluează reducerea trupelor Președintele Traian Băsescu refuză chiar și simpla discuție a acestui subiect. Evident că o asemenea atitudine nu poate să nu aiba costuri în relațiile noastre cu lumea arabă.

Traian Băsescu și-a impus, în aceeași manieră, amprenta și asupra relațiilor cu Republica Moldova, acțiunile sale fiind mai degrabă declarative și destinate consumului politic intern, atâta vreme cât eforturile României nu se integrează într-o acțiune concertată cu cea a Uniunii Europene. Dovada evidentă a incompetenței Președintelui Băsescu în domeniul politicii externe, cât și a incapacității sale de a

colabora instituțional într-un domeniu atât de sensibil și de important pentru interesele României, este faptul că acesta rămâne în continuare fără consilieri de politică externă, iar cel pentru securitate națională a fost nominalizat abia recent. El este probabil singurul Șef de Stat din spațiul NATO și UE, într-o asemenea situație.

Anul 2005 a fost important pentru România și prin deținerea de către țara noastră a președinției Consiliului Europei. Mandatul nostru la Consiliul de Securitate a fost marcat de adoptarea unei rezoluții dar, nota bene, și acest document fusese negociat și convenit de către guvernul social-democrat, chiar dacă memoria funcționează selectiv în cazul lui Traian Băsescu, precum și în cazul lui Răzvan Ungureanu.

În relația multilaterală cu Organizația Națiunilor Unite, Uniunea Europeană, Consiliul Europei și OSCE, politica externă a fost caracterizată de lipsă de personalitate definită de absența viziunii predictibile a unor inițiative memorabile și a unor obiective necesare valorificării interesului național într-un context favorabil.

Marcată de logica conflictuală a unei politici interne de alimentare a unor situații de criză politică și instituțională profitabilă imaginii paternaliste a șefului statului, diplomația promovată și pe acest plan de Guvernul Tăriceanu, a rămas prizonieră propriei sale inhibiții.

Bazându-se exclusiv pe afirmarea continuității politicii statelor cărora le-a succedat la președinția Consiliului de Securitate al ONU, ca și la președinția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, diplomația românească pare să nu fi știut sau să nu fi putut să gestioneze eficient și responsabil problematica rezoluției privind Siria și cea a alegațiilor referitoare la existența pretinselor centre de detenție CIA pe teritoriul unor state est-europene, printre care și România.

XIV. Integrarea europeană promisiuni neonorate

În decembrie 2004, Guvernul PSD a finalizat negocierile de aderare a României la Uniunea Europeană, iar Concluziile Consiliului European au fost, astfel, favorabile față de demersurile administrației de la București, recomandând semnarea Tratatului de Aderare cu România în aprilie 2005. Pe parcursul anului 2005, semnalele europene față de România au început să devină din ce în ce mai critice (ca să nu spunem amenințătoare pentru obiectivul aderării la 1 ianuarie 2007).

Desigur că declarațiile viitorului președinte Traian Băsescu, din campania electorală, referitoare la redeschiderea negocierilor la anumite capitole (Concurență și Energie), nu au făcut decât să dea Europei un semnal al lipsei de voință politică pentru integrarea în Uniunea Europeană și a lipsei de coordonare a clasei politice, motive care au impietat asupra imaginii țării noastre în mediile decizionale de la Bruxelles.

Încă de la începutul mandatului noii puteri, PSD a atras atenția asupra multiplelor aspecte care mai trebuiau acoperite în vederea respectării calendarului aderării (2007), și anume: concentrarea eforturilor în vederea **implementării** legislației deja preluate, **a îndeplinirii stricte a angajamentelor** asumate față de UE și asupra unui aspect foarte important – cel al **poziționării** favorabile a României în contextul evoluțiilor tumultuoase din cadrul Uniunii.

Încă de la instalarea Alianței D.A. la guvernare, declarațiile liderilor ei referitoare la criteriile de aderare la UE au dovedit că au ample lacune privitoare la procesul de aderare, în ansamblu. S-a “uitat” că România a

obținut de la UE cele mai multe perioade de tranziție, derogări și aranjamente tehnice în domenii importante, precum și o sumă importantă de fonduri necesare reformei (2007-2009).

PSD a semnalat Guvernului actual aspecte referitoare la impactul aplicării cotei unice de impozitare asupra pregătirilor pentru aderare – astfel, în condițiile aplicării cotei unice, sursele bugetare se vor diminua, iar investițiile publice în domenii ca justiția, administrația publică, securizarea frontierelor, sănătate, mediu vor scădea și ele sau vor dispărea – în condițiile în care astfel de investiții sunt absolut necesare pentru alinierea la standardele comunitare. De asemenea, PSD a arătat că această măsură financiară pune în dificultate și co-finanțarea programelor UE aflate deja în desfășurare în România (PHARE, ISPA și SAPARD).

Totodată, efectele aplicării așa-zisei reforme fiscale s-au făcut simțite de către cetățean, dar în mod negativ, prin devansarea calendarului de accizare la gaze naturale și altele. Astfel, s-a susținut de către actuala coaliție guvernamentală, în mod eronat, că introducerea abonamentelor la gazele naturale ar fi o consecință a angajamentelor asumate în cadrul negocierilor la capitolul 14, Energie. Aceste afirmații au fost menite să de-responsabilizeze promotorii unor măsuri nepopulare luate pe platforma venirii la putere, prin discursuri populiste. Totodată, asemenea susțineri arată lipsa de soluții realiste ale celor care astăzi guvernează România, ei sugerând că nu sunt altceva decât executanții unor directive primite de la Uniunea Europeană atunci când au probleme, iar atunci când se întâmplă lucruri pozitive în relația cu Uniunea Europeană meritul este strict al guvernanților vremelnici.

În perioada în care liderii Uniunii Europene negociau viitorul buget comunitar, iar statele contributoare exprimau o tot mai crescândă circumspecție față de finanțarea proiectului extinderii, guvernanta României propuneau tot felul de noi etape ale acestui proces, fără a se preocupa de faptul că încă țara noastră nu este membru UE și nici contributor la bugetul comunitar și nici nu aduce argumente credibile că va fi capabilă să absoarbă finanțările europene.

Astfel, România și-a afectat propria poziție în relația cu UE, în această etapă tensionată a construcției europene, printr-o atitudine care a agravat contextul euroscepticismului și care nu a folosit susținerii procesului de extindere și aprofundării integrării, nu a servit intereselor țării.

În ceea ce privește scrisoarea de avertizare trimisă Guvernului României de către Comisia Europeană la 9 iunie 2005, autoritățile reprezentate de membrii Alianței DA au dat dovadă de o relaxare care ridică un mare semn de întrebare: ori nu au înțeles despre ce este vorba ori am avut de-a face cu un mediu extern tot mai ostil modului de a-și face Guvernul datoria în materie de aderare.

Aceste scrisori de avertizare au avut menirea de a semnală autorităților derapajele și întârzierile în îndeplinirea angajamentelor și calendarului de aderare, ceea ce nu poate fi în nici un caz o notă bună pentru Guvern. Căci de la competențe la resurse și voință politică, aceste tipuri de documente avertizează și uneori chiar repoziționează, ceea ce ar trebui să ne facă foarte atenți la viitoarea evaluare din Raportul de monitorizare care va avea menirea, în principal, să analizeze dacă România ar putea fi pregătită pentru aderare la 1 ianuarie 2007.

Scrisoarea de avertizare transmisă în luna iunie a acestui an exprima îngrijorarea Comisiei Europene față de stadiul pregătirii interne pentru aderare și solicita acțiuni urgente pentru remedierea lipsurilor constatate, îndeosebi în următoarele domenii:

1. **Capitolul 1: Libera circulație a bunurilor:** referitor la implementarea acquis-ului privind licitațiile publice;
2. **Capitolul 5 – Dreptul Societăților Comerciale:** referitor la implementarea legislației privind drepturile de autor, în special în ceea ce privește lupta împotriva pirateriei și contrafacerii;
3. **Capitolul 6: Concurență:** referitor la domeniul ajutoarelor de stat (în ceea ce privește evidența acestora), asigurarea respectării notificărilor despre noile măsuri privitoare la ajutoarele de stat acordate de finanțatori, precum și despre inițierea investigațiilor din oficiu; și referitor la punerea în acord cu solicitările din sectorul industriei oțelului;
4. **Capitolul 7 – Agricultura:** referitoare la înființarea Agenției de Plăți, stabilirea IACS, implementarea unui număr de organizații ale pieței comune, administrarea produselor TES și produselor animaliere, înființarea sistemelor de identificare a animalelor, evoluția departamentelor agro-alimentare, înființarea posturilor de inspecție vamală;
5. **Capitolul 10 – Impozitarea:** referitoare la implementarea sistemelor informatice de plată a taxelor;
6. **Capitolul 22 - Mediu:** referitoare la implementarea legislației care a fost transpusă în toate domeniile;

7. **Capitolul 24: Justiție și afaceri interne:** referitoare la punerea în aplicare a legislației existente în domeniul anticorupției (în special în ceea ce privește anchetele și punerea sub acuzare propriuzise în domeniul corupției la nivel înalt); referitoare la managementul granițelor (Planul de Investiții remis trebuia revizuit în vederea faptului că din iunie 2005 a intrat în operabilitate Planul de Acțiune Schengen – astfel încât toate întrebările legate de pregătirea pentru aderarea la spațiul Schengen să primească răspuns).

Scepticismul cetățenilor europeni față de extinderea Uniunii a fost arătat cu ocazia referendumurilor organizate pentru votarea viitoarei Constituții pentru Europa, și acesta a constituit un semnal clar din partea Europei că țara noastră se află într-o situație foarte delicată, că depinde numai de noi să arătăm că suntem atât de bine pregătiți încât merităm să aderăm la termenul propus, deși o tot mai mare parte a europenilor nu crede aceasta.

Analizând numai fiecare dintre aspectele incluse în amintita scrisoare de avertizare, putem extrage câteva exemple ale incompetenței guvernamentale a Alianței D.A.

Astfel, Capitolul 7 – **Agricultura** este un exemplu concludent al impasibilității actualei coaliții guvernamentale față de problemele reale ale țării și aici ne referim la capacitatea de absorbție a fondurilor comunitare. Astfel, deși în urma negocierilor la acest capitol s-a obținut un pachet financiar bun, România se găsește acum în situația de a i se diminua șansele de a obține banii negociați. Dacă titularul de la Agricultură ar fi

fost interesat de încadrarea pieței agricole românești în Politica Agricolă Comună și nu de agricultura politico-electorală, șansele unei evaluări pozitive în Raportul comprehensiv de monitorizare pe 2005 erau mai mari, iar cele ale sătenilor și fermierilor mai apropiate de cerințele europene în domeniu.

În domeniul **Justiției**, actualul guvern în loc să se ocupe de implementarea acquis-ului și de punerea în practică a măsurilor reformei justiției, a propus modificarea legislației, care nu a dus decât la întârzieri în calendarul aderării, care a determinat un efect al bulgărelui de zăpadă și au dus la semnalizarea acestui aspect în Raportul comprehensiv de monitorizare pe 2005 printr-un “steguleț roșu” – adică o avertizare serioasă care ar fi trebuit să atragă atenția guvernanților că România se află la limita de a-i fi recomandată amânarea aderării cu un an.

Autoritățile europene au adus o serie de critici proiectului de reformă a justiției inițiat de Alianța D.A., dar acestea nu au fost luate în seamă de guvern, preferându-se orgoliul politicianist în defavoarea profesionalismului. Dintre acestea, amintim:

Rolul prea important al ministrului justiției, care:

- Decide controlul activității procurorilor;
- Urmărește cariera unui magistrat de la de la numirea sa în funcție, având un cuvânt de spus în privința promovării sau sancționării acestuia;
- Decide asupra bugetului judecătoriilor, curților de apel, tribunalelor;

Tot astfel, dacă anul 2005 nu era dominat de preocuparea coaliției guvernamentale de a clienteliza și de a politiza **adminstrația publică**, se putea înainta substanțial pe calea strategiei și reformei adminstrației

publice agreate în 2004 cu Uniunea Europeană. Tot așa cum avertizează și Asociația Orașelor din România, tergiversarea promulgării pachetului de legi ale administrației (inițial alcătuit complet nerealist și din perspectiva promovării clientelismului politic), va duce în 2006 la o criză financiară pentru 85% din localitățile românești.

Cu aproape o lună înainte de prezentarea oficială a Raportului de monitorizare al CE pentru România, Președintele țării, Primul-Ministru și un cor de miniștri și lăudători au început acreditarea evaluării documentului ca fiind pozitiv, bun și chiar mai bun decât bun. După prezentarea acestuia, s-a aflat că este un text intermediar care-și va asocia finalul abia în primăvara anului viitor. Pentru moment, Comisia Europeană însă ne flutură o mulțime de stegulețe galbene și stegulețe roșii pentru ca autoritățile de la București să afle că României i se adresează avertismente severe, deoarece pregătirea pentru aderare nu a fost susținută în ritmul necesar, că data aderării însăși se întrevede numai prin trecerea cu bine peste domeniile care stârnesc îngrijorarea puternică a Bruxelles-ului.

La sfârșitul anului, Directorul general al Direcției de Extindere a Uniunii Europene adresează o scrisoare către Ministerul Integrării de la București, în care arată că începând cu luna septembrie a acestui an au fost adoptate o serie de prevederi incompatibile cu acquis-ul comunitar. Astfel, autorităților române li se reproșează:

- Dezavantajarea importatorilor de băuturi alcoolice față de producătorii locali prin mecanismul timbrelor. Importatorii trebuie să plătească timbrele în avans, spre deosebire de producătorii naționali, care achită taxele pe măsură ce produc.

- Un posibil ajutor de stat, ilegal acordat prin intermediul unei ordonanțe inițiate de Ministerul Culturii, care sprijină financiar distribuitorii și producătorii de filme românești.
- Proiectul Codului Fiscal prevede instituirea unor prețuri minime la tutun și alcool, prin care s-ar crea comportamente similare cartelurilor.
- Intrarea în vigoare a Legii farmaciilor, care va închide porțile a sute de farmacii. Comisia consideră că o astfel de măsură este un mod de expropriere, pentru că a deschide o farmacie înseamnă investiții semnificative.

Oficialul european și-a exprimat îngrijorarea că prevederile amintite au fost adoptate “chiar și atunci când Comisia Europeană a transmis mesaje clare legate de temerile privind incompatibilitatea lor”. Deși Delegația Comisiei Europene la București a transmis Ministerului Finanțelor și celorlalte instituții implicate în procesul de elaborare a actelor normative în discuție mai multe scrisori, explicațiile solicitate de Delegație au venit cu întârziere și nici măcar nu au atins miezul problemelor semnalate.

Deși Raportul prezentat de Comisia Europeană în octombrie semnala cu “steguleț roșu” problemele din **sistemul sanitar-veterinar**, până în prezent nu s-au luat întreprins cele necesare pentru începerea corectării lor, astfel că Delegația Comisiei Europene la București a exprimat iarăși îngrijorarea că România nu va reuși respectarea standardelor UE, până la momentul preconizat al aderării.

Raportul lui Pierre Moscovici, raportor pentru România al Parlamentului European, constituie o propunere de rezoluție a PE; acesta, prezentat și adoptat de Comisia de Afaceri Externe a PE,

apreciază că "una dintre principalele priorități ale României este combaterea corupției, mai ales a corupției la nivel înalt, corupției la orice nivel în cadrul sistemului judiciar, autorităților de ordine sau al administrației publice", iar acest lucru trebuie să se petreacă prin înăsprirea legilor și urmărirea cu succes a cazurilor, precum și prin înțelegerea clară a gravității problemei și consecințelor sale.

Raportul insistă, de asemenea, asupra necesității continuării eforturilor pentru finalizarea reformei administrației publice, asigurarea bunei funcționări a sistemului judiciar, ameliorarea relației dintre cetățeni și instituții, lupta împotriva infracțiunilor și traficului ilegal, accelerarea integrării romilor și încheierea adoptării acquis-ului comunitar.

Pierre Moscovici, considerat unul dintre prietenii României a atras atenția asupra existenței, în acest moment, a unui "scepticism" în legătură cu extinderea Uniunii Europene spre estul continentului și doar îndeplinirea reformelor și a angajamentelor asumate pot determina menținerea și consolidarea unei opinii favorabile aderării României la UE.

În urma unui aproximativ un an de guvernare, constatăm următoarele aspecte în sfera pregătirii pentru aderare:

- Lipsa de profesionalism a celor care ocupă funcții înalte în guvern și administrație;
- Lipsa interesului de angajare în implementarea angajamentelor agreate cu UE, pentru că această direcție de acțiune ar deranja interesele "patrulaterului portocaliu";
- Politica demonstrată de coaliția de guvernare este cea a vorbelor, nu a faptelor;
- Crearea, prin lozinci și declarații nelalocul lor, a unui mediu conflictual în relațiile cu instituțiile comunitare și cu State

Membre care ne-au susținut în eforturile noastre spre o normalitate politică, economică, etc;

- Bagatelizarea criteriilor economice, făcând ca îndeplinirea unui alt criteriu de aderare – cel al economiei de piață funcțională, capabilă să facă față presiunilor concurențiale din interiorul Uniunii – să devină îndoielnică.

Recentele avertismente și modul în care cei cu atribuții în domeniul pregătirii României pentru aderare au reacționat la ele arată că actuala putere nu este nici pregătită, nici decisă să aplice măsurile de realizare a angajamentelor, ci doar să acționeze în direcția propriului interes de moment. Se pare că actuala guvernare este amețită de puterea în sine și nu mai ține seama de faptul că se află în slujba poporului.

Pe fondul previziunilor negative în ceea ce privește ratificarea Tratatului constituțional european în Statele Membre, putem doar să intuim o primejdie în ceea ce privește ratificarea Tratatului de Aderare a României (și Bulgariei) la UE în Statele Membre cu calitatea de lider european, mai ales că mult-așteptatul Raport al Comisiei Europene din primăvara anului 2006, privind progresele înregistrate de țara noastră are în vedere aspecte problematice, și anume: competiția, mediul, justiția, lupta anticorupție, controlul granițelor și agricultura.

Nu negăm, și nu am făcut-o niciodată, că România mai are mult de lucru pentru aderarea la UE. Dar în decembrie 2004 aveam un calendar și o foaie de parcurs foarte clare pentru ceea ce mai avem de făcut în diferite domenii. Toate aceste măsuri erau la îndemâna autorităților și implementarea lor depindea în primul rând de voința acestora. Realitatea a demonstrat că actuala putere a refuzat României ceea ce susținea

Președintele Traian Băsescu în campania sa electorală, și anume
“integrarea demnă în Uniunea Europeană”.

XV. Ministerul Culturii și Cultelor - un tigru de hârtie

Ministerul Culturii a pornit activitatea beneficiind de încrederea societății civile și comisiilor de specialitate ale Parlamentului României. Mona Muscă a prezentat opiniei publice o strategie care părea cu adevărat revoluționară și o echipă complet nouă, provenită din societatea civilă. Strategiile și proiectele sunau bine: reinventarea bibliotecilor, reforma finanțării din bani publici, finanțarea în condiții de *matching* și parteneriat public-privat, regenerarea centrului istoric al Bucureștiului, autonomizarea Punctului de Contact Cultural și multe altele. Pe parcursul a câteva luni fabrica de strategii de la ministerul culturii a continuat să bombardeze opinia publică cu noi și noi produse. Fără a se mai chinui să le pună în practică, angrenată puternic în bătălii politice interne, Mona Muscă și-a dat demisia iar strategiile a rămas pe site-ul frumos al ministerului.

Coerența și sprijinul oferit de echipa Tăriceanu culturii și noilor strategii propuse este vizibilă prin modul în care Ministrul de stat pentru coordonarea activităților din cultură, învățământ și integrare europeană Marko Bela a declarat: "Doamna ministru nu a înțeles rostul reformei și al descentralizării în cultură". O dovadă că Mona Muscă nu a reușit să se impună în guvernul condus de liberalul Tăriceanu este faptul că era mereu cenzurată de reprezentantul UDMR. Din poziția de vicepremier care răspunde și de domeniul cultural, Marko Bela a blocat inițiativele ale ministrului Culturii, cel mai evident exemplu fiind proiectul privind reorganizarea structurilor deconcentrate.

„Doamna ministru Musca a dorit desființarea Direcțiilor pentru Cultura Județene și să le comaseze într-o singura direcție, la nivel de regiune de dezvoltare. Eu am o alta viziune”.

Noul ministru, un artist mai puțin stresat de politică, face ce poate. O conferința de presă in 1 august, următoarea... imediat în 1 noiembrie.

➤ ***Un buget penibil, după promisiuni mincinoase***

După promisiunea de a dubla bugetul culturii sau chiar de a-l aduce la dimensiunea amețitoare de 1% din PIB, Guvernul Tăriceanu a dat măsura exactă a respectului liberal pentru cultură. Este relevantă caracterizarea pe care o face chiar Mona Muscă, fostul ministru și actual susținător al proiectelor culturale ale guvernului: "Nu se poate face cultura fără bani. Or, ar trebui sa se știe, integrarea europeana prevăzuta pentru anul 2007 presupune și integrarea culturala. **Or, de ce integrare culturală poate fi vorba câtă vreme și un proiect cu imensa miză simbolică și de imagine precum Sibiu capitală culturală europeană – 2007 beneficiază de doar jumătate din resursele financiare necesare.** Un guvern care ignora nevoile culturii își neagă propria sa menire. Necunoscând rostul și rolul culturii în propria ta țară, nu ai cum să știi cât de mare este importanța culturii pentru integrarea europeană." După perdelele de fum cu care ne-a obișnuit ministerul, cultura a rămas cu un buget care este mai mic decât cel din 2004, creșterea neacoperind nici măcar inflația.

➤ ***Scandalul concesiunii patrimoniului monumentelor istorice***

După ce nu au găsit bani pentru cultură, strategii liberali ai executivului au lansat soluția salvatoare a concesionarii monumentelor istorice, care va putea fi concretizată, potrivit ministrului Adrian Iorgulescu, până la sfârșitul acestui an. Proiectul de ordonanță, inițiat de MCC, având la baza Legea privind regimul general al concesiunii, va degreva statul, respectiv ministerul de resort, de responsabilitatea restaurării și punerii în valoare a unor monumente cu valoare de patrimoniu. Este vorba de clădiri importante - aflate în proprietatea statului sau administrate de către autoritățile locale -, care vor putea fi transformate în mijloace de producție liberală sub pretextul restaurării și a reintroducerii lor în circuitul cultural-turistic.

Metodă liberală, concesionarea sau privatizarea a tot ce există în această țară va produce pagube iremediabile în patrimoniul național.

➤ ***Strategia liberală "Legi pentru noi înșine" - falimentarea domeniului IT***

Ministrul Adrian Iorgulescu, care în paralel cu postul de ministru era și președinte al **Uniunii Compozitorilor din România** și, mai ales, președinte al organismului de gestiune colectivă **UCMR-ADA** (colector al drepturilor de autor în domeniul muzicii), a promovat o Ordonanță care afectează industria IT. Până la apariția **Ordonanței 123/2005**, colectarea taxelor pentru drepturile de autor (numite remunerații compensatorii) se făcea conform **Legii 285/2004**.

Cea mai importantă prevedere a Ordonanței 123/2005 este eliminarea din lege a oricăror marje și limite procentuale pentru stabilirea

remunerației compensatorii (adică a banilor ce vor fi vărsați de firme către OGC-uri).

Eliminarea limitelor maxime va duce, logic, la explodarea pretențiilor OGC-urilor în negocierile cu firmele care produc și comercializează.

Nicăieri în lume nu există o astfel de prevedere arbitrară, care să lase loc unei creșteri explozive a prețurilor. Plafoanele superioare sunt stabilite în toate țările la nivele acceptabile, atât în ceea ce privește echipamentele periferice și media. Astfel, în Germania, pentru echipamente periferice există taxe cuprinse între 0,0614 euro și 1,28 euro/produs, iar în Ungaria taxele se situează între 0,06 euro și 2,1 euro.

➤ ***Lupta cu industria audiovizuală***

Ordonanța 39/2005 prin care Guvernul a modificat Legea cinematografiei a produs un nou conflict care aduce în lumină viziunea liberală despre cultură. Actul normativ păstrează obligația agențiilor de publicitate de a ceda Centrului Național Cinematografic 3% din valoarea fiecărui contract de publicitate încheiat cu posturile private de televiziune. Cu siguranța, clienții nu vor dori să plătească separat acest procent, peste valoarea contractului iar veniturile televiziunilor private se vor reduce cu 3%. Ceea ce va însemna o pierdere între 6 și 10 milioane de euro pentru anul 2006. Senatul României a încercat repararea nedreptăților dar prin prejudicierea veniturilor altor actori din spațiul industriei audiovizuale, o industrie văduvită oricum de legislația stimulative. Astăzi posturile de televiziune licențiate în România plătesc

7,5% din venituri pentru drepturi de autor și conexe, cu 2,5% mai mult decât media din UE. Iată de ce Ministerul Culturii nu este de acord să se prevadă în lege ca nivelul procentelor nu poate depăși nivelul din UE, așa cum a stabilit Curtea Europeană. Ministerul refuză și corelarea procentelor pentru drepturile de autor și conexe cu procentele de filme și muzica din programele audiovizuale. Ministrul Culturii uită că are, prin lege, competențe și în domeniul audiovizual și atât Ministerul Culturii, cât și cel al Integrării, par să fi uitat obligațiile care revin României după integrare: producție audiovizuala românească și europeană. Și asta în contextul în care radiodifuzorii din România sunt singurii care nu pot beneficia de finanțare europeană prin programele Media Plus și nici de sprijin din partea celor două ministere.

➤ ***Reinventarea bibliotecilor înseamnă ... colaps***

După lansarea strategiilor privind reinventarea bibliotecilor relansarea lecturii Biblioteca Națională a României a intrat în colaps neputându-și desfășura activitatea din cauza că de la începutul anului nu s-a mișcat nimic pentru finalizarea noului sediu. *"Nu s-a mișcat nimic de la începutul anului, când Mona Musca a declarat că va susține terminarea lucrărilor, pentru că de la stat nu apare nici un ban. Că sunt discuții cu unii, cu alții, cu niște bănci, deocamdată însa nu a fost dat nici un ban. Ori împrumutam niște bani, ori luăm de la noi de la stat niște bani. Eu sunt convins că există și în România bani, numai că nu sunt direcționați cum trebuie"*, a declarat managerul acestui asezământ de cultură.

După ce au declarat că Biblioteca Națională a României face parte dintr-un proiect mai amplu al Ministerului Culturii și Cultelor, dedicat lecturii, care include și alte două componente: o campanie în mass-media pentru încurajarea cititului, ce a început la sfârșitul lunii aprilie, și informatizarea bibliotecilor publice din țară, această instituție de cultură a fost *ajutată* prin blocarea posturilor, lipsa de personal fiind o altă cauză majoră a blocajului activității.

➤ ***Scandal european***

Comisia Europeană a trimis pe 25 noiembrie a.c. o scrisoare autoritarilor de la București prin care atrage atenția asupra mai multor inițiative legislative care contravin legislației europene în ceea ce privește concurența. În acest domeniu există o clauză de salvagardare care ar putea face ca România să rămână repetentă cu încă un an în cursa aderării la Uniunea Europeană.

Scrisoarea semnată de Fabrizio Barbaso, director general pentru extindere, critică patru proiecte legislative: taxarea importatorilor de băuturi alcoolice, finanțarea filmelor românești, Legea farmaciilor și posibilele amendamente la Codul Fiscal care ar institui preturi minime la alcool. Supărarea europenilor este cu atât mai mare cu cât, în trecut, s-au trimis mesaje de atenționare clare autoritarilor de la București, dar care au fost trecute cu vederea.

Una din motivele îngrijorării este un posibil ajutor de stat, ilegal acordat prin intermediul unei ordonanțe inițiate de Ministerul Culturii, care sprijină financiar distribuitorii și producătorii de filme românești.

➤ ***Bienala de la Veneția - strategia de a înjura Europa***

Pavilionul României la Bienala de la Veneția, care a cuprins o camera goală cu o eticheta și o culegere de 900 de pagini despre integrarea europeană văzută de istorici și artiști, a provocat consternare în lumea artistică pentru că unul dintre textele oferite vizitatorilor înjura Europa. Prezentarea unei săli goale nu este o mare inovație, în plus, se face deja de câteva decenii.

Strategia guvernului Tăriceanu în materie artistică și integrare în spațiul european este relevată perfect de fragmente din catalogul expoziției, catalog tipărit și distribuit pe banii contribuabilului român:

"Fuck you, America!

Fuck you, Europa!

Fuck!

De ce fuck?

Nici de înjurat nu mai injurii în limba ta.

Băga-te-aș în (...) mă-tii, America!

Băga-te-aș în (...) mă-tii, Europa!

Băga-te-aș în (...) mă-tii de fuck!"

„De ce bicicleta pentru bărbați are cadru și cea pentru femei - nu? Nu crezi că ar trebui să fie invers?"

„Fuck you, Europa! Fuck!

Mergi pe strada și n-ai în ce da cu piciorul.

E ca și cum ai merge prin nisip - fără să lași urme.”

➤ ***2005- un an ratat pentru cultură***

Ministerul culturii nu poate produce mai mult decât întregul guvern. Disprețuiți de colegii de guvern, lăsați fără un buget, specialiștii au rămas să apeleze la singura lor resursă de pe vremea când activau în societatea civilă: scrierea de proiecte și strategii. Un fel de vise în care nici ei nu mai au tăria de a crede. Niciuna din generoasele intenții anunțate în programul de guvernare al Alianței DA nu au fost duse până la stadiul de realizare concretă.

XVI. Libertatea Presei – compromitere prin decredibilizare

➤ *Desantul portocaliu asupra mediei publice*

Anul mediatic a debutat printr-o acțiune politică de demolare a radioului și televiziunii publice, expuse oprobriului general, printr-un demers agresiv al politicianilor Alianței DA, din cadrul Comisiei parlamentare de anchetă a activității SRR și SRTV. Deși Raportul comisiei nu a fost adoptat de plenul Parlamentului României, sub pretextul depolitizării, Consiliile de administrație ale celor două instituții au fost demise, instaurându-se astfel o practică a dictatului politic, în flagrantă contradicție cu normele europene în materie, sancționată ca atare de European Broadcasting Union.

În momentul declanșării procedurilor legale pentru desemnarea membrilor noilor Consilii de administrație, Președintele României a refuzat să nominalizeze un reprezentant, ignorând deliberat legea care impunea acest lucru. Printr-un gest mimetic condamnat, Partidul Democrat a recurs la aceeași stratagemă, într-o tentativă de ocolire a legii și de impunere a unui interimat politic la conducerea celor două instituții publice.

Tentativele de aservire a mediei publice se perpetuează și în plan legislativ, în spiritul obtuzității și intereselor clientelare, care ignoră misiunea publică strategică a SRR și SRTV. Inițiativa legislativă a deputatei Raluca Turcan este relevantă și a fost tratată conform de angajații celor două instituții, de Clubul Român de Presă, care au determinat retragerea proiectului în urma dezbaterilor preliminare în comisiile de specialitate ale Parlamentului.

Comanda de la Palatul Cotroceni este susceptibilă de a își exercita controlul la SRTV, prin intermediul „firului roșu”, instalat, conform dezvăluirilor presei, nu doar în biroul Președintelui – Director general, ci și în cel al Directorului Direcției Știri, unde nu mai funcționase din timpul regimului Ceaușescu.

Presiunea puterii asupra activității editoriale este relevată de monitorizările lunare publicate de Consiliul Național al Audiovizualului, care demonstrează îngrădirea accesului opoziției la antenă, precum și prezentarea acesteia în context negativ, într-o proporție zdrobitoare de 90%.

Rezultatul monitorizărilor, accesibile pe site-ul CNA, arată că, timp de șase luni consecutiv pe parcursul anului 2005, regula celor trei treimi a fost încălcată grosolan, SRR și SRTV nerespectând astfel misiunea publică, de asigurare a pluralismului de opinii, specific libertății de exprimare în statul de drept.

➤ **Mitul Publicității de Stat**

Prin Ordonanța de urgență 40/2005, guvernul Tăriceanu include procedurile de acordare a publicității și promovării în categoria achizițiilor publice, lansând și site-ul www.publicitatepublica.ro, administrat de Agenția de Strategii Guvernamentale, pentru asigurarea „deplinei transparențe”.

Deși normele ordonanței prevăd sancțiuni pecuniare pentru nerespectarea procedurilor de achiziție publică, instituțiile publice, ministerele, precum și companiile cu capital majoritar de stat investesc în media, după preferințe subiective, asigurându-și interese clientelare.

Suspect, conștiincioasele ONG-uri de profil, nu manifestă îngrijorarea binecunoscută față de acest fenomen condamnat cu zel în anul 2004. Dublul standard al Agenției de Monitorizare a Presei „Academia Cațavencu” și al Centrului pentru Jurnalism Independent, aplicat în materie, suscită legitime semne de întrebare cu privire la obiectivitatea și corectitudinea demersului.

➤ ***Cenzura Economică***

Garanția supremă a libertății presei în statul de drept, pe o piață concurențială, este libertatea economică. Anul 2005 se încheie cu rezultate economice mediocre pentru industria media, cu perspective sumbre de supraviețuire pentru anul 2006.

TVA-ul mărit pentru operatorii prin cablu a generat costuri suplimentare pentru consumatori, pe fondul scăderii nivelului de trai, restricționând accesul la programele de televiziune.

Prevederile inițiativei legislative privind finanțarea cinematografei obligă posturile de televiziune la alocarea unor procente semnificative provenite din publicitatea pentru susținerea producției de film. Statul se descotorosește astfel elegant de susținerea industriei de film, plasând-o în grija presei electronice.

Subjugarea economică a presei are ca țintă precisă slăbirea statutului consacrat de a patra putere în stat. Pe fondul scăderii semnificative a tirajelor și a rating-urilor totale de consum audiovizual, noua putere își exercită mandatul prin dezinformare, manipulare și reducere la tăcere a adversarilor.

XVII. Relația Guvern – Parlament

La momentul votului de investitură, Primul Ministru a asigurat Parlamentul că atât personal, cât și miniștrii din cabinetul pe care îl conduce se vor prezenta în fața Parlamentului „*în mod constant, solidari și responsabili, în raport cu prioritățile țării*”.

În realitate situația este cu totul alta; actualul Guvern, și-a manifestat ***indiferența și disprețul față de Parlament, prezența*** membrilor Executivului la ședințele forului legislativ fiind cu totul sporadică, la Camera Deputaților, de exemplu, ***aceștia răspunzând personal numai la de 6,3%*** din numărul total al ***interpelărilor***.

În mod individual, această „performanță” este net depășită de ***4 miniștri*** care ***nu au răspuns niciodată personal la interpelările deputaților***. Este vorba despre Ministrul administrației și internelor, Ministrul integrării europene, Ministrul comunicațiilor și tehnologiei informațiilor și Ministrul muncii, solidarității sociale și familiei. Poate nu este lipsită de importanță observația că 3 din cei 4 miniștri sunt membri ai PD, pe care până acum un an l-a condus Traian Băsescu, care și-a pus amprenta asupra comportamentului politic al unora dintre membrii reprezentativi ai respectivei formațiuni politice.

Din cele ***937 interpelări formulate*** de către deputați, Guvernul și miniștrii au răspuns la numai la ***797*** dintre acestea, respectiv în proporție de ***85%***. Miniștrii cu ***cele mai multe restanțe*** sunt ***Ministrul educației și cercetării*** cu ***12*** interpelări fără răspuns (din cele 66 adresate) și ***Ministerul sănătății*** cu ***17*** interpelări ignorate (din cele 69 adresate).

În aceeași manieră a fost abordată de către Guvern și problema **răspunsurilor la întrebările** formulate de către deputați. Astfel, în cele două sesiuni ale Parlamentului, din cele **747 întrebări** adresate membrilor Guvernului, Primul Ministru sau/și miniștrii au **răspuns** în numai **649** de cazuri, respectiv într-un **procent de 86%**.

Aceiași doi miniștri sunt în top și la acest capitol: **Ministrul Educației și Cercetării** (care nu a răspuns la **19** întrebări din cele **74** care i-au fost adresate și respectiv **Ministrul Sănătății** (care a răspuns doar la un sfert din cele **88** formulate pe adresa sa).

O altă ilustrare a lipsei de respect pe care Guvernul Tăriceanu o manifestă față popor și aleșii săi poate fi **situația ordonanțelor de urgență** adoptate în decursul acestui an.

Astfel, până în prezent, actualul Executiv a adoptat **174** de ordonanțe de urgență; aceasta în condițiile în care, prin grija Guvernului PSD, **Guvernul Tăriceanu a beneficiat la începutul anului 2005 de o lege specială de abilitare** pentru a emite ordonanțe simple.

Nu trebuie uitat însă că, la data solicitării votului de încredere în fața celor două Camere ale legislativului, **Primul ministru afirma** că „Parlamentul încetează să mai fie o anexă a Guvernului sau o casă de odihnă pentru pensionarii politici”. **Aceiași idee fusese exprimată, anterior, de către Președintele României**, la depunerea de către acesta a jurământului, în fața Camerelor reunite ale Parlamentului. **Realitatea ne demonstrează însă exact contrariul.**

Lipsa de respect față de reprezentanții poporului se manifestă în special față de **parlamentarii opoziției, amendamentele acestora fiind în mod sistematic respinse.** Această atitudine **a culminat** cu adoptarea

Legii bugetului de stat pe anul 2006 în lipsa parlamentarilor opoziției care, în mod deliberat au fost determinați să părăsească lucrările Parlamentului.

Cu o incredibilă superficialitate au fost abordate de către Guvern **moțiunile** ce au fost formulate cu privire la probleme reale și acute ale societății românești. În loc să recunoască urgența situațiilor semnalate și necesitatea unor măsuri pentru depășirea soluționarea lor, Executivul se preface că nu vede ce se întâmplă.

Atitudinea Guvernului a fost constant susținută de comportamentul de „mulțime mută” a majorității parlamentare, atunci când Executivul a fost pus în dificultate de către Opoziție. Caracterul de mașină de vor ireponsabilă a fost cu deosebire vizibil la dezbateră moțiunilor, rămânând în analele parlamentarismului român participarea majorității la dezbateră moțiunii simple referitoare la scăderea nivelului de trai al populației: majoritatea parlamentară a acordat atenție timp de 1 (un) minut principalei probleme cu care se confruntă românii, principalei lor preocupări, fapt arătat în toate sondajele de opinie.

Primul Ministru și miniștrii de resort nu au înțeles la timp gravitatea unor situații precum cea creată de inundații și au tratat cu dispreț persoanele care au avut de suferit de pe urma acestora. Ne amintim cu toții că Primul Ministru considera drept condiții de „hotel” solicitarea unei persoane sinistrate care dorea condiții cât de cât umane de a trăi. Iată însă că timpul a trecut iar situația multor familii afectate de aceste situații nu s-a îmbunătățit; continuă să trăiască în condiții improprie, cu toate promisiunile făcute de miniștrii care, căutând doar să obțină un capital de imagine, s-au lăsat filmați prin zonele inundate, în cizme de paradă.

Acestea reprezintă încă o dovadă - dacă mai era necesară - **că toate angajamentele actualei guvernări sunt vorbe goale**, fără nici o legătură cu realitate.

Cum altfel ar putea fi considerată maniera de acțiune a puterii actuale care, **prin vocea Primului Ministru, în momentul solemn al solicitării încrederii Parlamentului promitea că Guvernul pe care îl va conduce va avea o relație constructivă cu opoziția**, va comunica și o va informa permanent în legătură cu măsurile ce urmau să fie luate, tocmai pentru că va guverna și în interesul celor care au votat cu aceste partide.

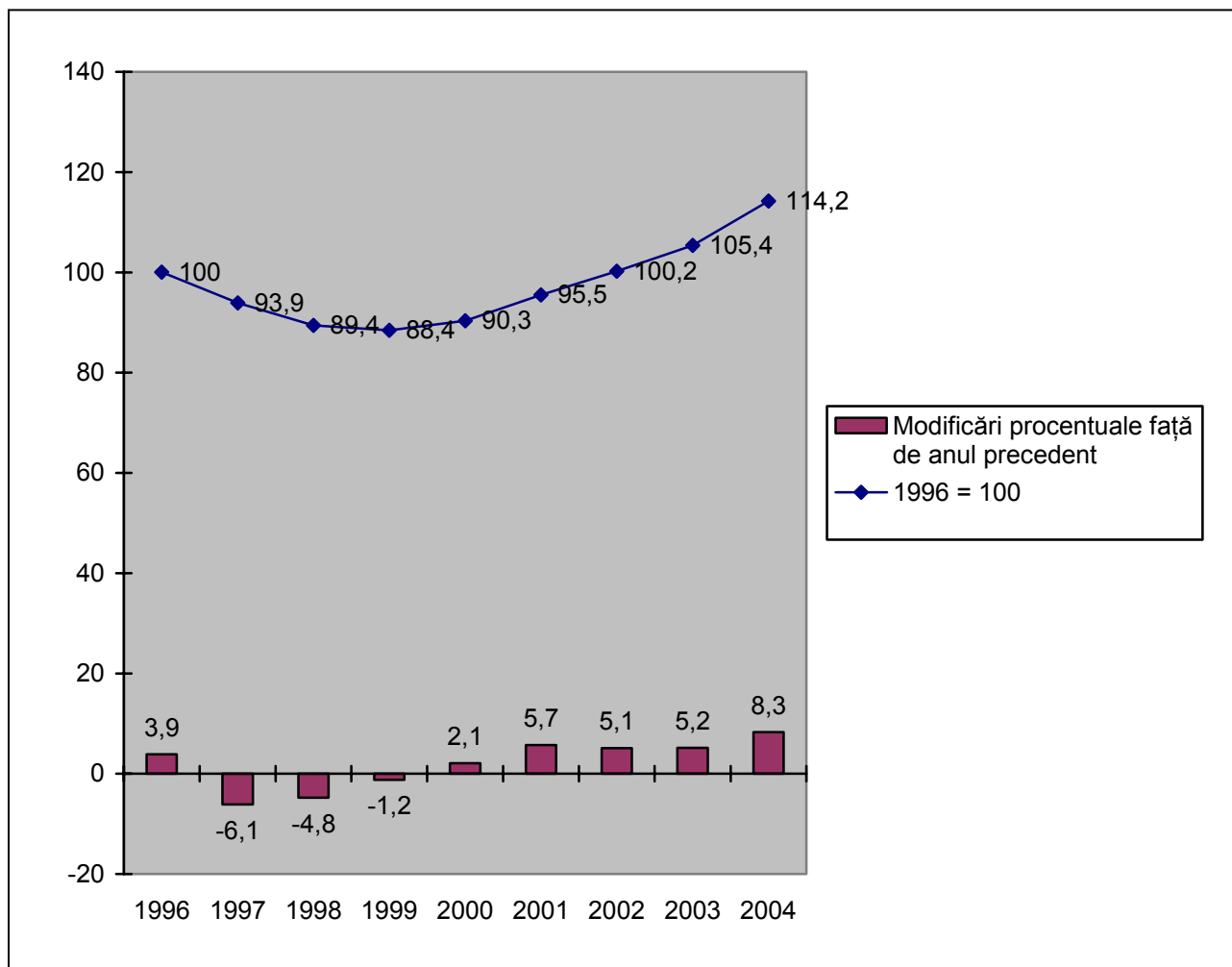
În doar câteva luni, guvernul și-a uitat angajamentele și guvernează fără să țină cont nici măcar de interesele celor mai mulți dintre cei care și-au risipit votul pe o speranță calpă.

CUPRINS

	Pagina
I. Evoluția principalilor indicatori economici în perioada 2000 – 2004 față de perioada 1996 – 2000.....	3
Figura 1 - Produsul intern brut, 1996 – 2004	4
Figura 2 - Producția industrială, 1996 – 2004	5
Figura 3 - Evoluția producției industriale, 1989 – 2004.....	6
Figura 4 - Dinamica productivității muncii din industrie în perioada 2001 – 2004 comparativ cu perioada 1996 – 2000.....	7
Figura 5- Dinamica investițiilor totale, 1996 – 2004.....	8
Figura 6 - Evoluția deficitului bugetului general consolidat, în perioada 1997 – 2004.....	9
Figura 7 - Gradul de îndatorare publică a României	10
Figura 8 - Modificarea salariului real	11
Figura 9 - Creșterea prețurilor de consum	12
Figura 10 - Rata șomajului	13
Figura 11 - Rata sărăciei - % din total populație –	14
II. Evoluția principalilor indicatori economici în anul 2005 față de perioada corespunzătoare din anul 2004	15
Figura 1- Creșterea produsului intern brut în semestrul I, în perioada 2004-2005.....	16
Figura 2 - Evoluția P.I.B. pe categorii de resurse și utilizări	17
Figura 3 - Evoluția investițiilor în semestrul I 2005	19
Figura 4 - Creșterea producției industriale în perioada ianuarie – septembrie 2005 față de perioada corespunzătoare din anul 2004	20
Figura 5 - Evoluția exporturilor, a importurilor și a deficitului balanței comerciale în perioada ianuarie-octombrie 2005.....	21
Figura 6 - Deficitul balanței comerciale	23
Figura 7 - Evoluția deficitului contului curent în perioada ianuarie – septembrie 2005 față de perioada corespunzătoare a anului 2004	24
Figura 8 - Evoluția gradului de acoperire a deficitului contului curent prin investiții străine directe în perioada ianuarie – septembrie 2005 comparativ cu perioada corespunzătoare a anului 2004.....	25
Figura 9 - Evoluția cheltuielilor bugetului general consolidate.....	26

***I. EVOLUȚIA
PRINCIPALILOR INDICATORI ECONOMICI
ÎN PERIOADA 2000 – 2004
FAȚĂ DE PERIOADA 1996 – 2000***

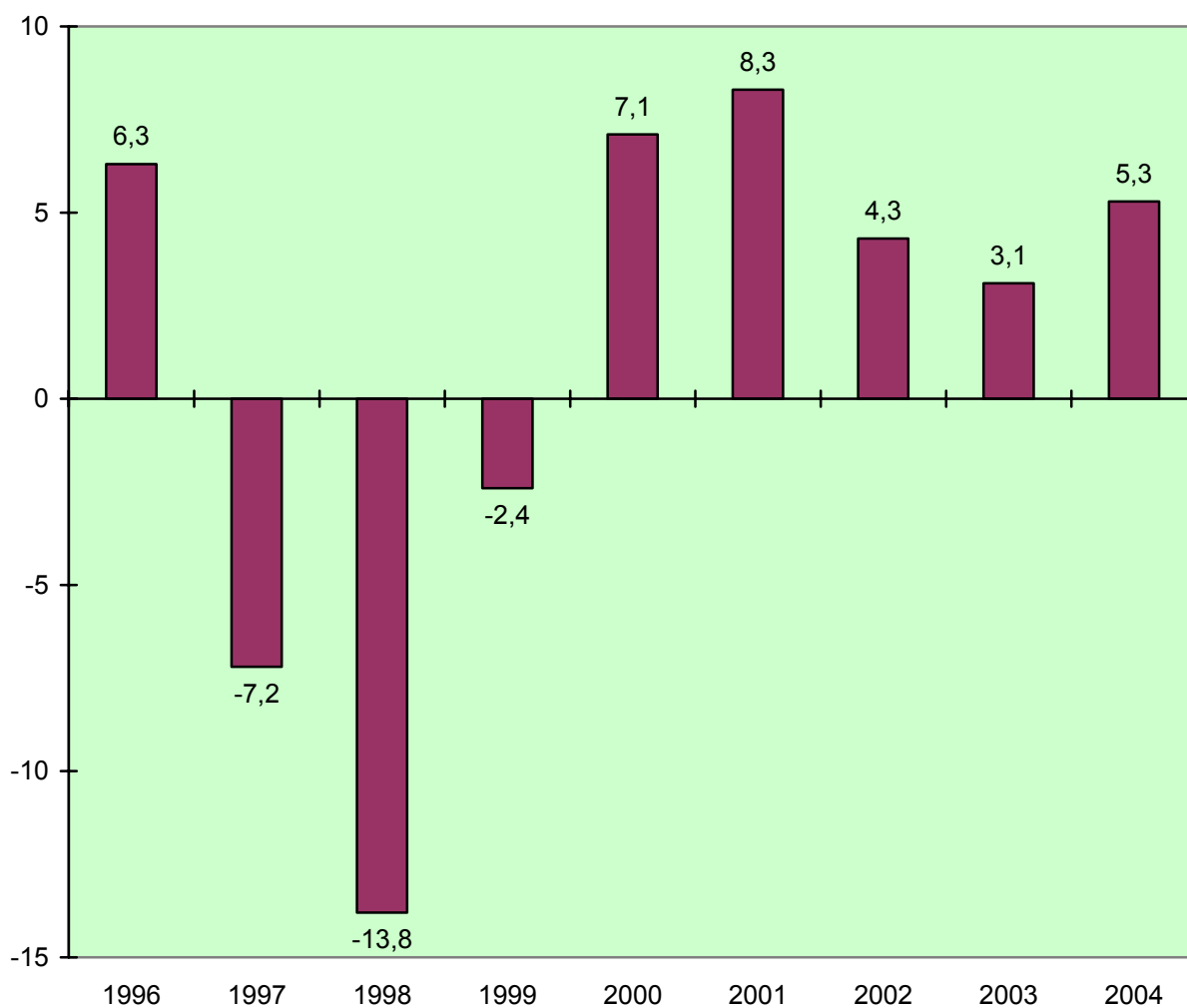
Figura 1 – Produsul intern brut, 1996 - 2004

Notă

- În perioada guvernării PNL – PD dintre 1997 și 2000, **PIB a scăzut cu 9,7 %** față de anul 1996.
- În timpul guvernării PSD dintre anii 2001 și 2004, **PIB a crescut cu 26,6%** față de anul 2000.

Figura 2 - Producția industrială, 1996 - 2004

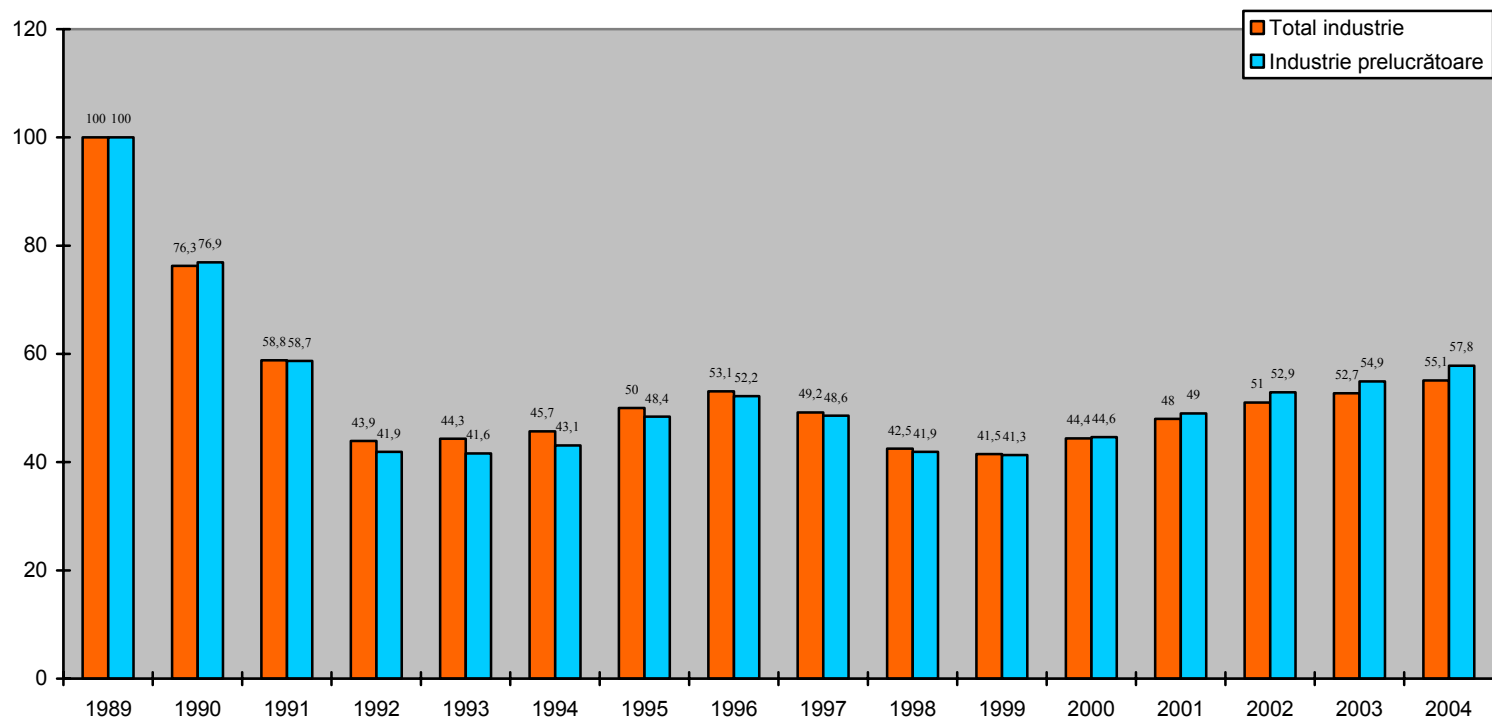
Notă

- *Între 1997 și 2000, producția industrială a scăzut cu 16,4%.*
- *Între 2001 și 2004, creșterea producției industriale a însumat 22,6%*

Figura 3 – Evoluția producției industriale, 1989 – 2004

- % -

1989 = 100

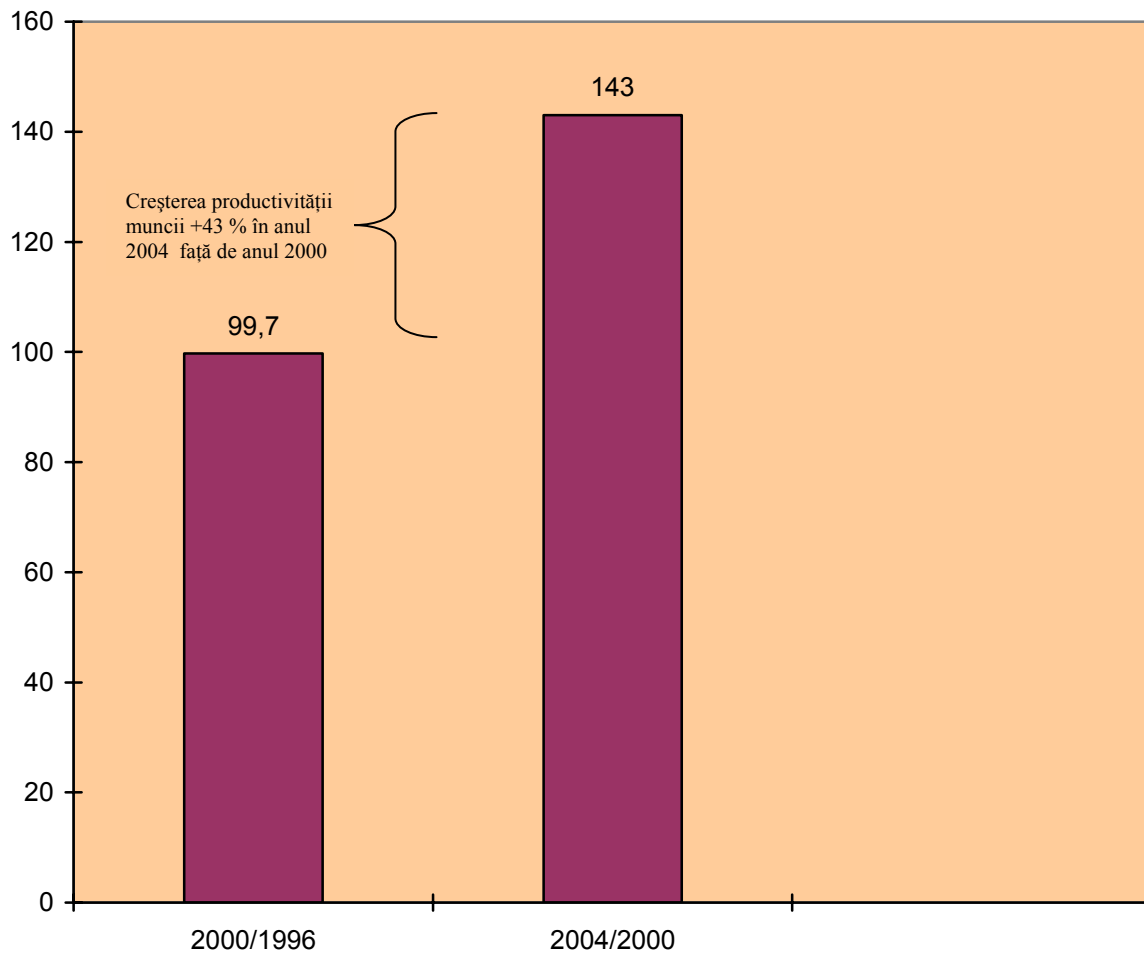
	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Total industrie din care:	100	76,3	58,8	43,9	44,3	45,7	50	53,1	49,2	42,5	41,5	44,4	48	51	52,7	55,1
- industria extractivă	100	73,5	60,1	60,4	60,4	61,4	61	61,8	57,9	49,2	45,6	47,9	50,3	48,3	47,6	48,2
- industria prelucrătoare	100	76,9	58,7	41,9	41,6	43,1	48,4	52,2	48,6	41,9	41,3	44,6	49	52,9	54,9	57,8
- industria energetică	100	69,4	62,9	50,4	53,2	53,2	54,9	55,4	48,7	43,0	40,7	40,6	40,1	39,4	39,8	40

Notă

- În anul 2004, totalul producției industriale a reprezentat 55,1 % (volumul realizat în condițiile mecanismelor de piață) față de anul 1989, în creștere cu 10,7 puncte procentuale față de anul 2000, îndeosebi ca urmare a sporului producției prelucrătoare, care a atins 57,8 % din nivelul anului 1989 (numai 44,6% în anul 2000).

Figura 4 - Dinamica productivității muncii din industrie în perioada 2001 – 2004 comparativ cu perioada 1996 – 2000

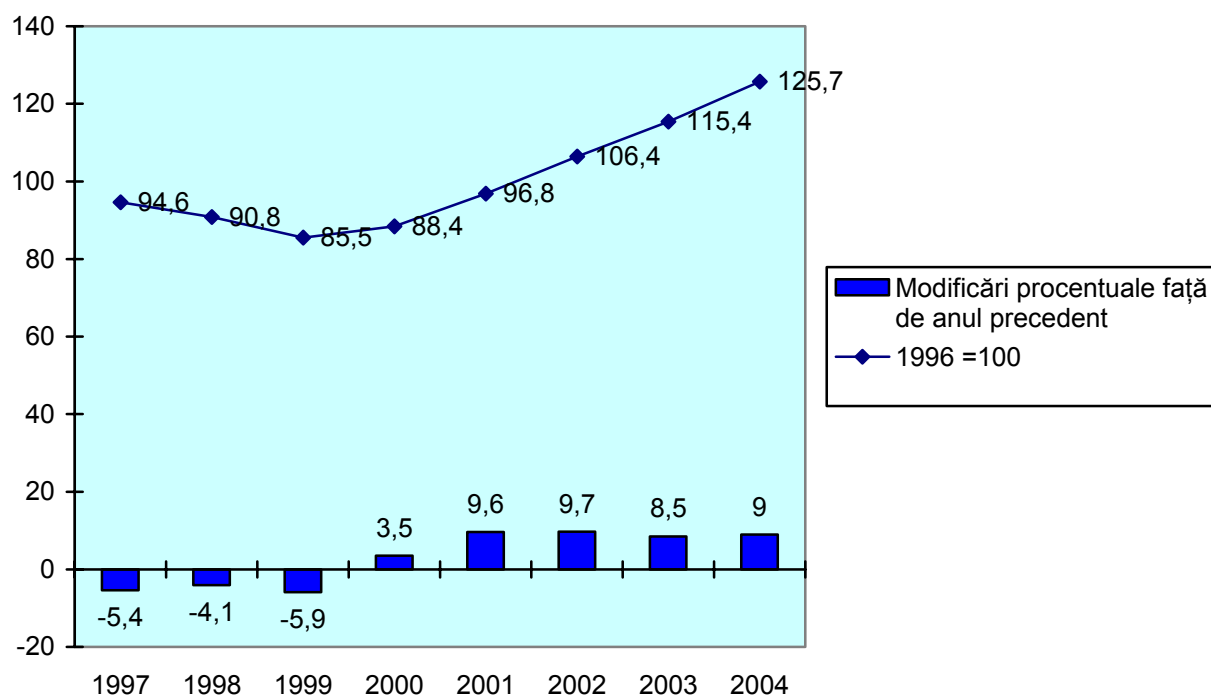
- în % -

Notă

- *În timp ce între 1997 și 2000, productivitatea muncii din industrie a scăzut cu 0,3 % față de 1996, între 2001 și 2004, aceasta a sporit cu 43 % comparativ cu anul 2000*

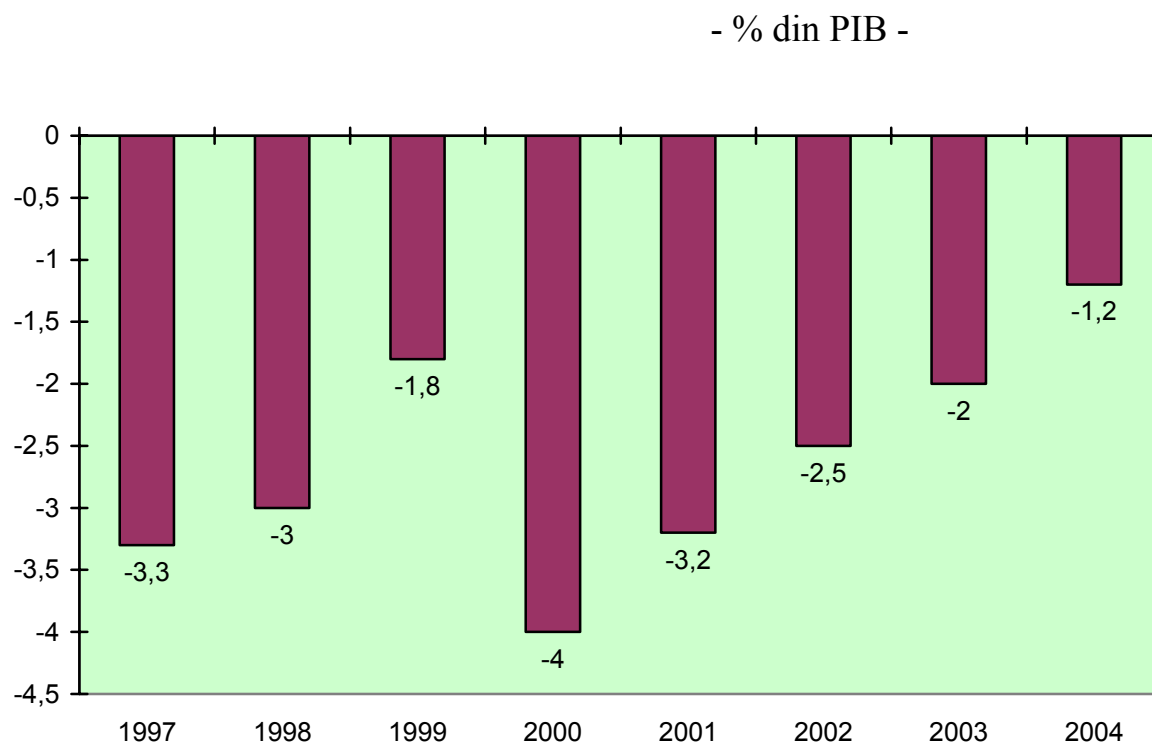
Figura 5 – Dinamica investițiilor totale, 1996 – 2004

Notă

- *Între 1997 și 2000, volumul total al investițiilor a scăzut cu 11,7 % față de 1996.*
- *În perioada 2001 – 2004, investițiile totale au crescut cu 42,2 % comparativ cu anul 2000.*

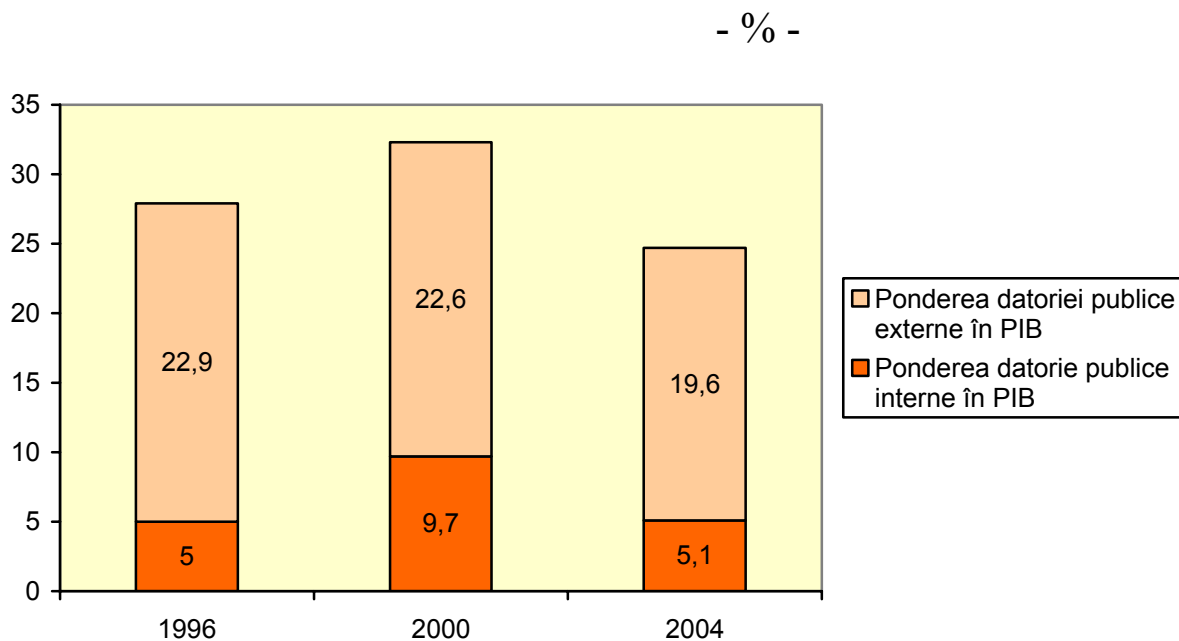
Figura 6 - Evoluția deficitului bugetului general consolidat, în perioada 1997 - 2004

Notă

- **Între 2001 și 2004, media anuală a deficitului bugetului general consolidat a fost de numai 2,2% respectiv cu 0,8 puncte procentuale mai mică decât în perioada 1997 – 2000 (media anuală de 3,0%)**

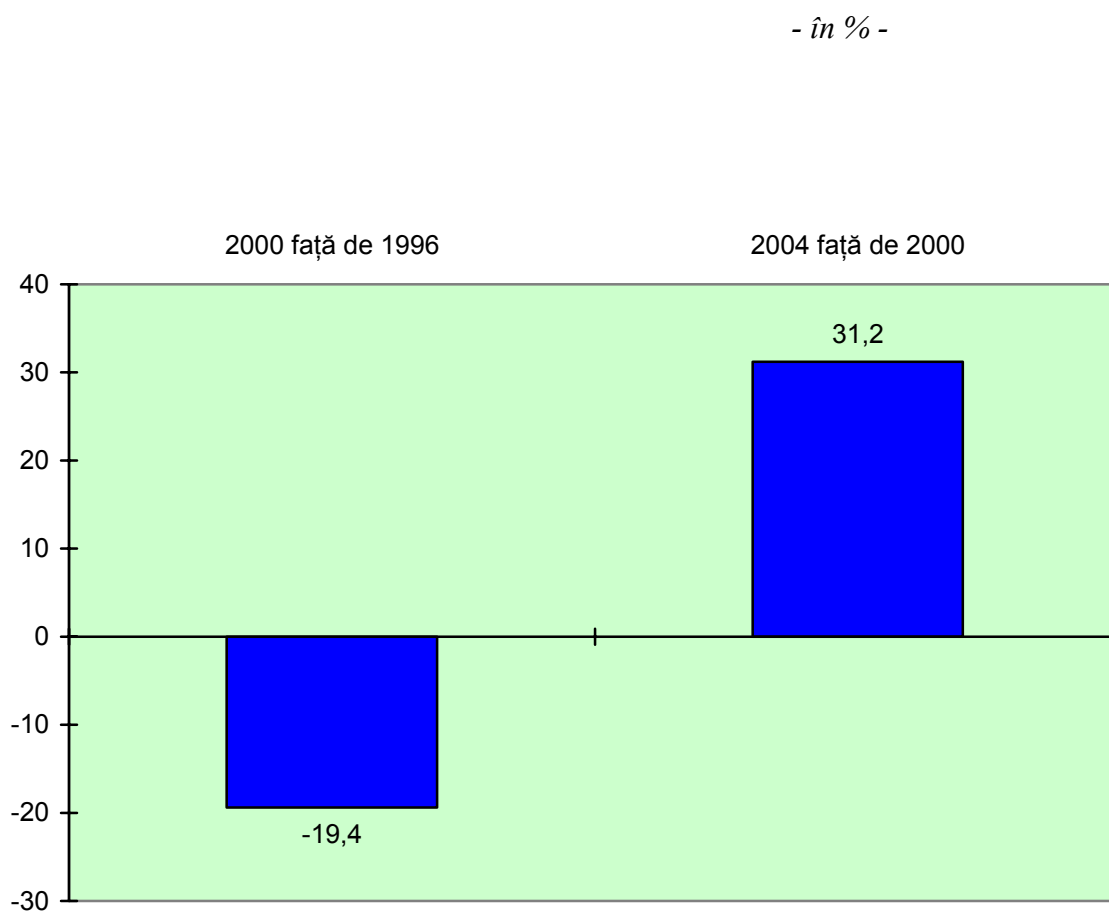
Figura 7 - Gradul de îndatorare publică a României

Notă

- **În timp ce declinul PIB de 9,7% dintre 1997 și 2000 s-a înregistrat pe fondul creșterii datoriei publice totale (atât interne, cât și externe) cu 4,4% din PIB, în perioada 2001 – 2004 creșterea PIB cu 26,6% s-a realizat concomitent cu reducerea datoriei publice (interne și externe) cu 7,6% din PIB.**

Figura 8 - Modificarea salariului real

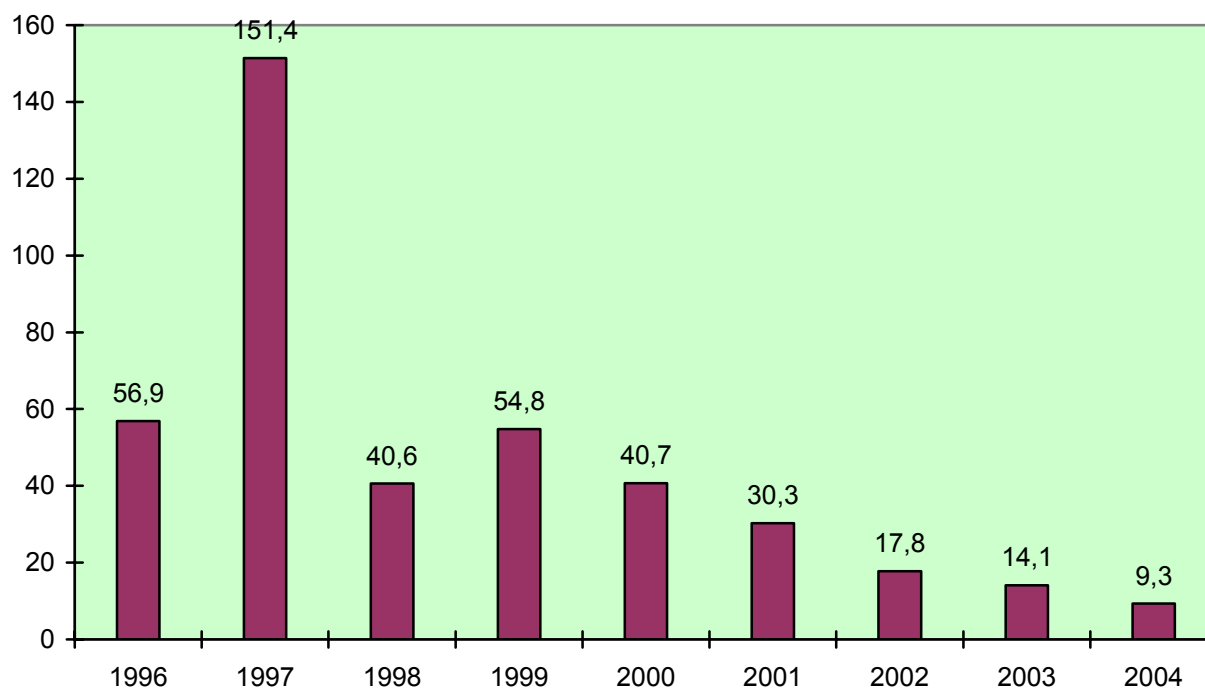

Notă

- *Nivelul de trai al angajaților a scăzut cu 19,4 % în anul 2000 față de 1996, fapt datorat reducerii salariului real în aceeași proporție.*
- *Performanțele economice ale Guvernului PSD au permis creșterea salariului real în 2004 față de anul 2000 cu 31,2%.*

Figura 9 - Creșterea prețurilor de consum

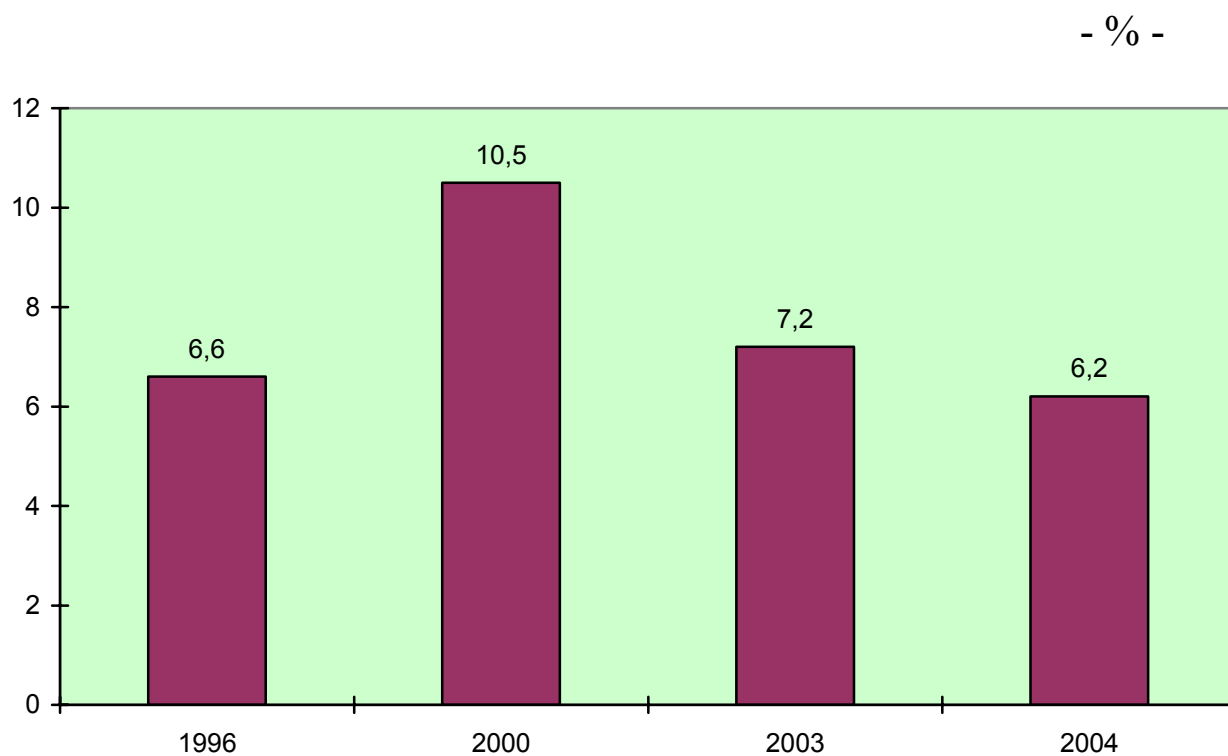
% (decembrie față de decembrie anul următor)

Notă

- În timpul guvernării PNL – PD, rata inflației a scăzut de la 56,9% în 1996 la 40,7% în anul 2000 (-16 pp), în timp ce în cursul mandatului PSD, rata inflației a scăzut de la 40,7% în anul 2000 la numai 9,3% în 2004 (-31,4%) atingându-se pentru prima oară din 1989 o rată a inflației cu o singură cifră.

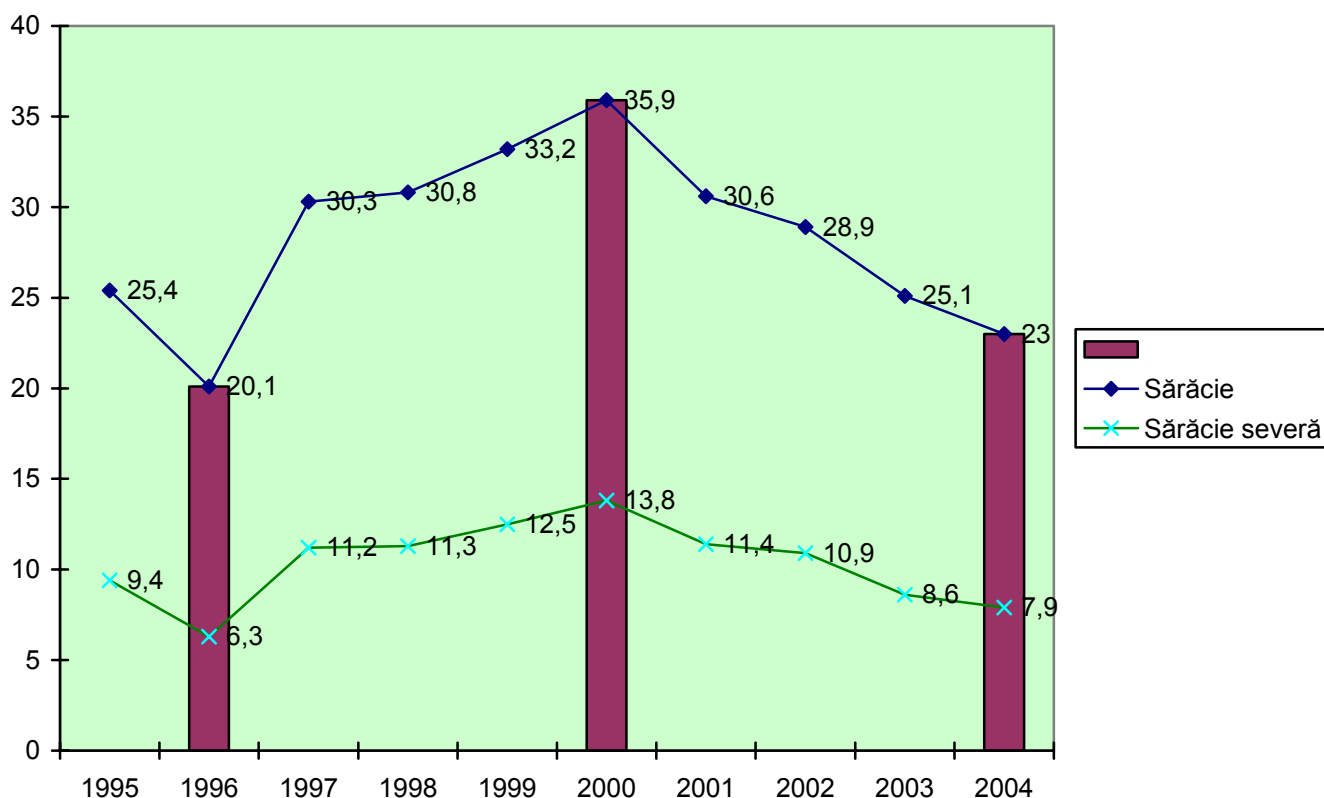
Figura 10 – Rata șomajului

Notă

➤ *La finele anului 2000, rata șomajului a crescut la 10,5% (față de 6,6% în 1996), iar la sfârșitul lui 2004 a coborât la numai 6,2%.*

Figura 11 – Rata sărăciei - % din total populație –

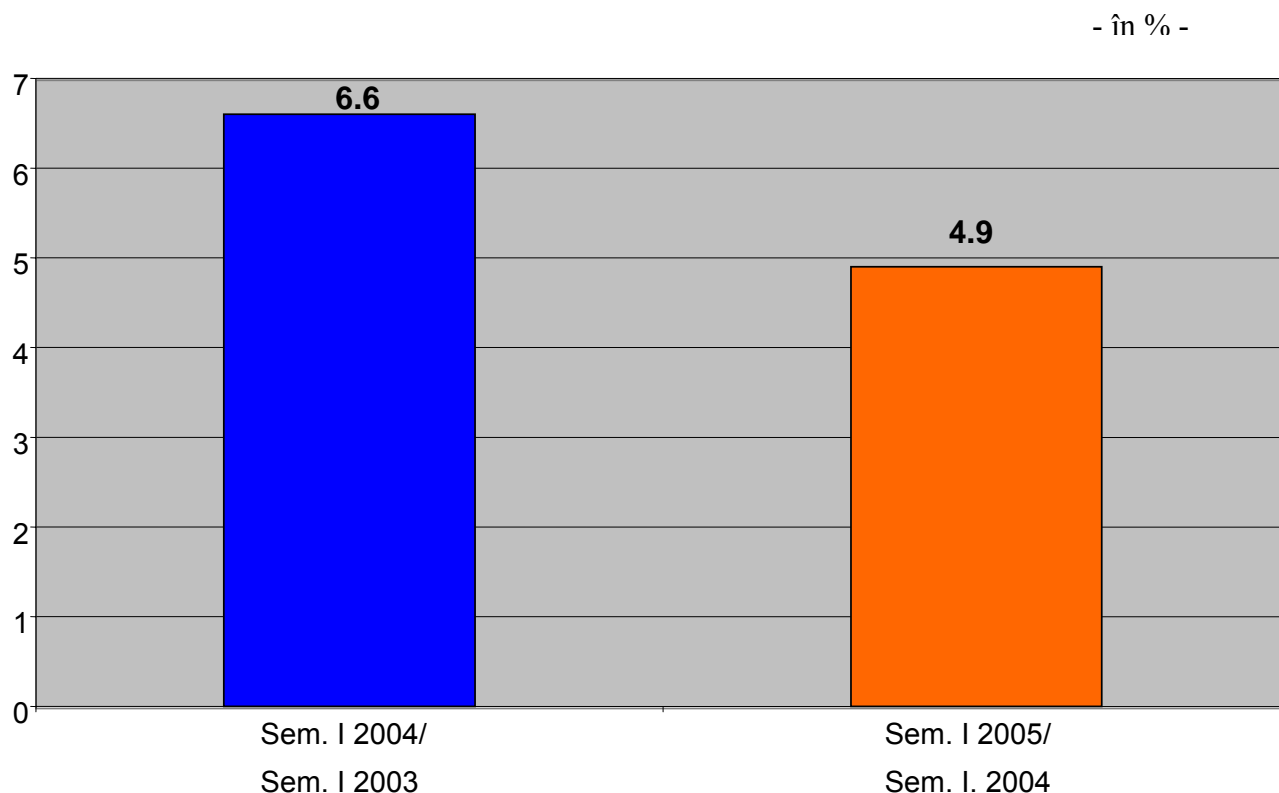

Notă

- *Rata sărăciei a crescut în anul 2000 la 35,9% (de la 20,1 în 1996), iar cea a sărăciei severe s-a dublat în timpul guvernării PNL – PD, ajungând la 13,8% (6,3 în 1996)*
- *În anul 2004, rata sărăciei a scăzut la 23% (35,9% în 2000), iar cea a sărăciei severe la 7,9% (13,8% în 2000).*

***II. EVOLUȚIA
PRINCIPALILOR INDICATORI ECONOMICI
ÎN ANUL 2005 FAȚĂ DE
PERIOADA CORESPUNZĂTOARE
DIN ANUL 2004***

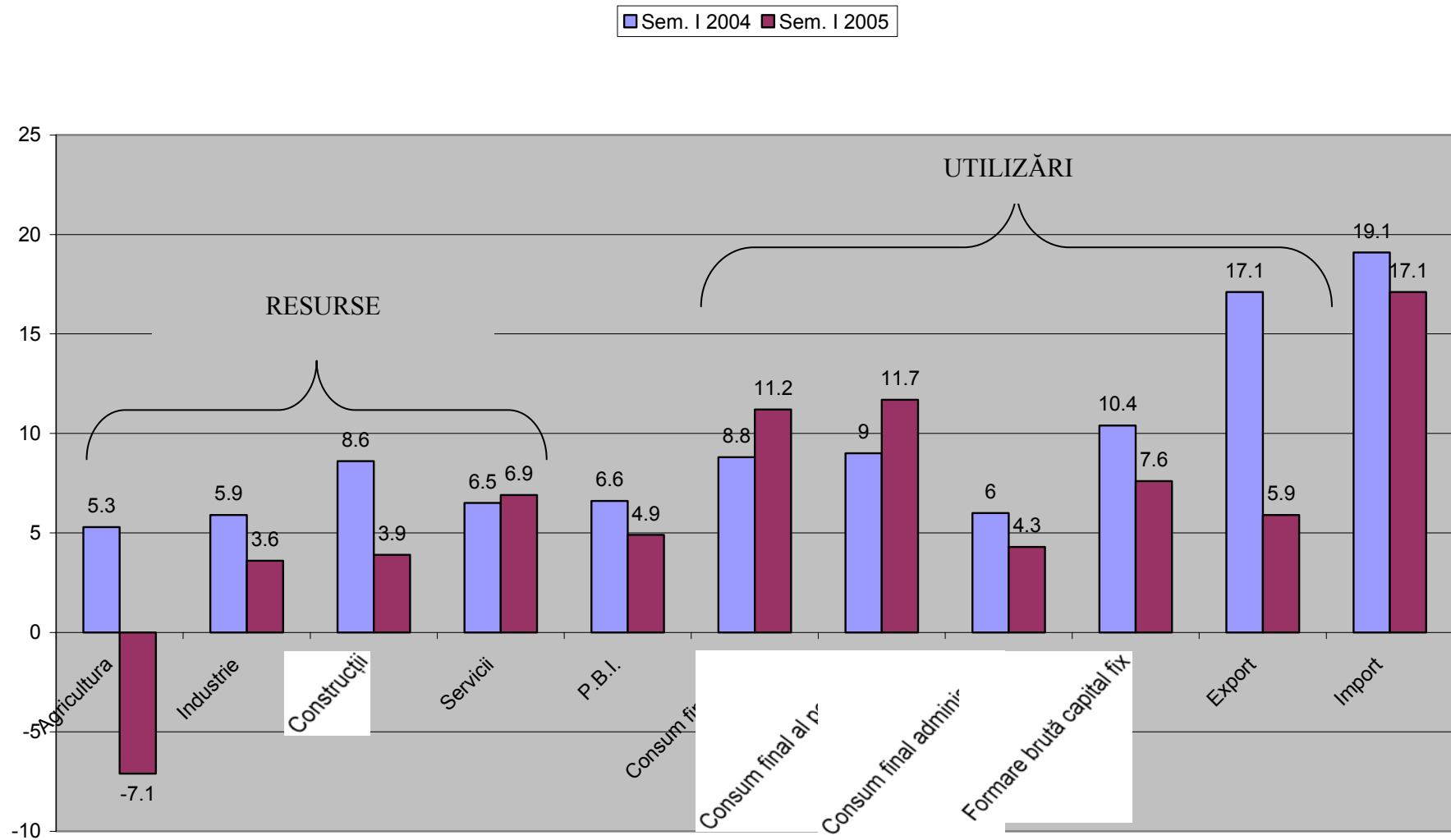
*Figura 1 - Creșterea produsului intern brut în semestrul I,
în perioada 2004-2005*

Notă:

În anul 2005 creșterea economică a încetinit, în semestrul I 2005, înregistrându-se o creștere a PIB de numai 4,9% comparativ cu semestrul I 2004, când s-a realizat sporirea PIB cu 6,6% (pentru anul 2005 se preliminară o creștere economică de maxim 5% față de 8,3% în 2004).

Figura 2 - Evoluția P.I.B. pe categorii de resurse și utilizări

Notă:

➤ *Încetinirea creșterii economice în semestrul I 2005, față de semestrul I 2004 se explică prin scăderea valorii adăugate brute realizate de principalele ramuri economice:*

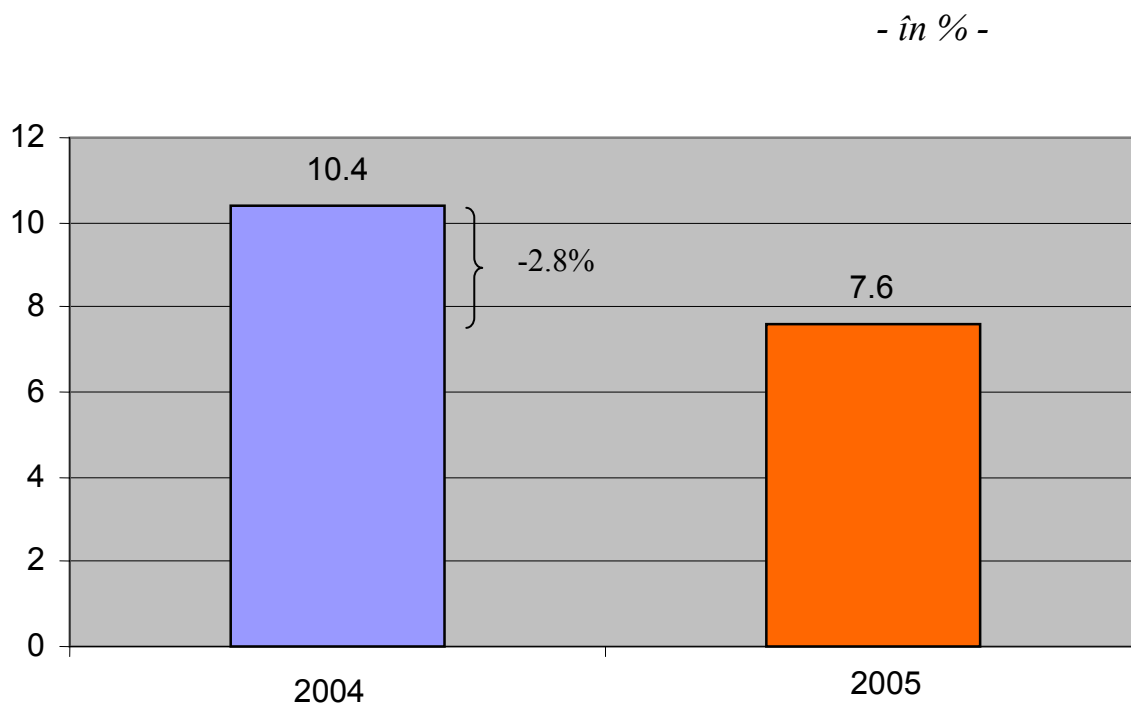
- *Industria + 3,6% (+5,9% în sem. I 2004);*
- *Construcțiile + 3,9% (+8,6% în sem.I 2004);*
- *Agricultura -7,1% (+5,3% în sem.I 2004)*

➤ *Pe fondul unei creșteri economice mai lente, s-a încurajat consumul unei părți reduse a gospodăriilor populației (ca urmare a efectului de redistribuire inechitabilă a veniturilor cetățenilor prin aplicarea cotei unice echivalentă cu bunăstare pentru unii pe seama celorlalți), care a crescut cu 11,7% în sem. I 2005 (+9,0% în sem. I 2004), pe seama reducerii instituțiilor agenților economici la 7,6% (sem. I 2005) comparativ cu sem. I 2004 (+10,4%).*

Totodată, s-a redus consumul instituțiilor publice bugetare, adică al administrației (+4,3% în sem. I 2005 față de +6% în sem. I 2004), ca urmare a scăderii cheltuielilor publice datorită diminuării veniturilor bugetare (cu 1 miliard euro, respectiv 1,0% din PIB).

➤ *Tot în sem. I 2005 a scăzut competitivitatea exporturilor românești, fapt demonstrat de reducerea valorii adăugate brute exportate (+7,6% față de 10,4% în sem. I 2004).*

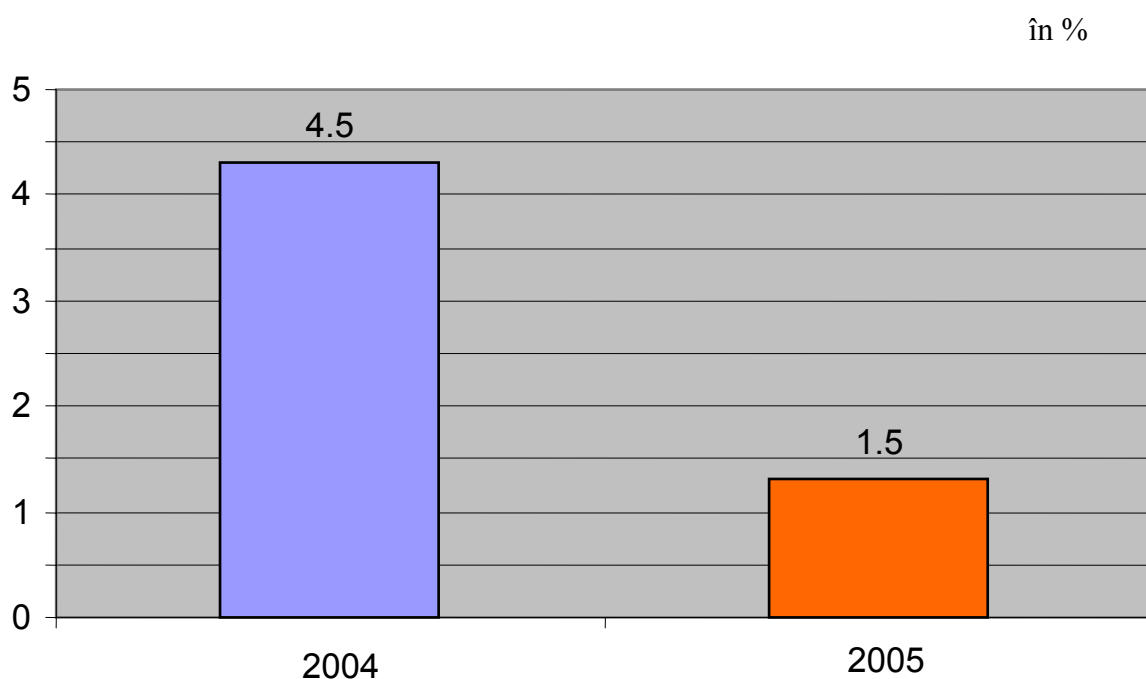
*Figura 3 - Evoluția investițiilor în semestrul I 2005
față de perioada corespunzătoare din anul 2004*

Notă:

În sem. I 2005 s-a investit, din PIB, cu numai 7,6% mai mult decât în sem. I 2004, în timp ce în sem. I 2004 s-a investit cu 10,4% mai mult din PIB-ul realizat, față de sem. I 2003.

*Figura 4 - Creșterea producției industriale
în perioada ianuarie – septembrie 2005
față de perioada corespunzătoare din anul 2004*

Notă:

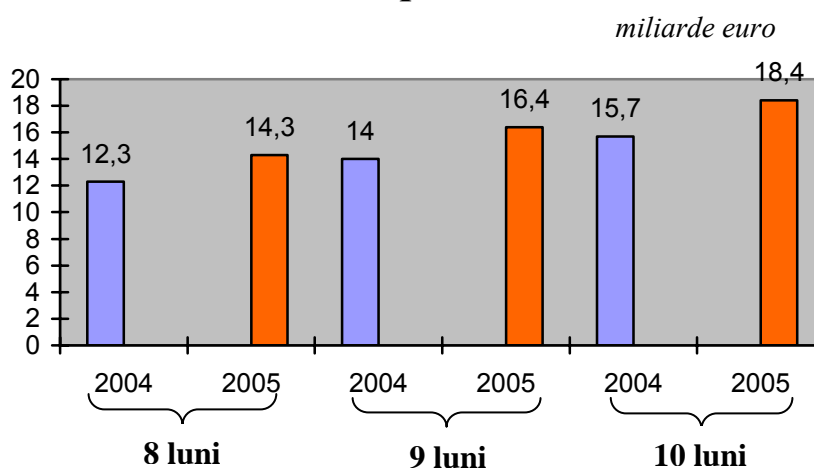
Valoarea totală a producției industriale a crescut pe primele 9 luni din 2005 cu numai 1,5% față de perioada corespunzătoare a anului 2004, respectiv de cca. 3 ori mai puțin (pe 9 luni 2004, creșterea a fost de 4,5%).

Figura 5 - Evoluția exporturilor, a importurilor și a deficitului balanței comerciale în perioada ianuarie-octombrie 2005 față de perioada corespunzătoare din anul 2004

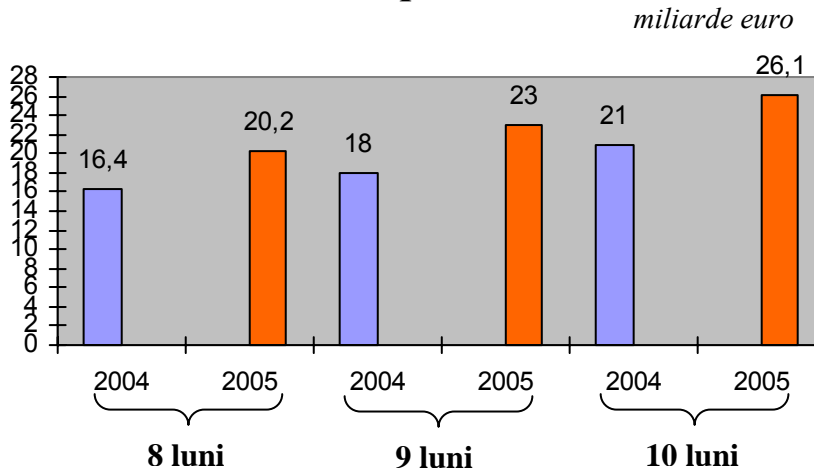
-milioane euro-

	<i>8 luni 2004</i>	<i>8 luni 2005</i>	<i>%</i>	<i>10 luni 2004</i>	<i>10 luni 2005</i>	<i>%</i>
<i>Export (FOB)</i>	12296	14379	116,9	15733	18392	116,9
<i>Import (CIF)</i>	16391	20206	123,2	21052	26126	124,1
<i>Sold (export FOB - import CIF)</i>	-4094	-5827	132,1	-5319	-7734	145,4

Export

Import

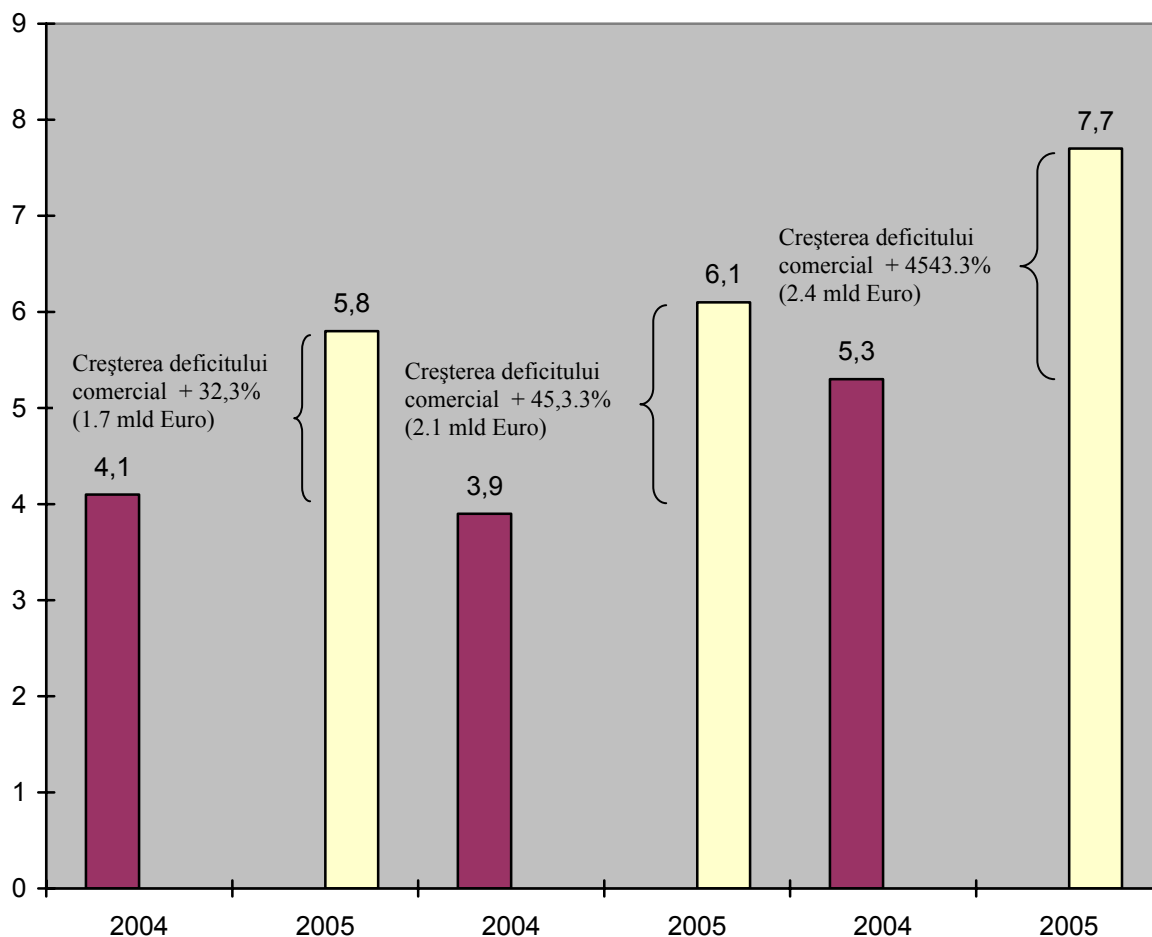
Notă:

- ***Creșterea necontrolată a cererii interne (ca efect al cotei unice aplicate agenților economici și populației), în lipsa unei oferte (producții) interne adecvate din punct de vedere cantitativ și calitativ a generat ca sporul cererii interne să fie satisfăcut într-o proporție tot mai mare, de la o lună la alta, din importuri, al căror ritm de creștere l-a devansat din ce în ce mai accentuat pe cel aferent exporturilor.***

Astfel, în perioada ianuarie – octombrie 2005, importurile au crescut cu 24,1% față de perioada corespunzătoare din anul 2004. în timp ce exporturile au sporit numai cu 16,9%.

Figura 6 - Deficitul balanței comerciale

- miliarde euro -

Notă:

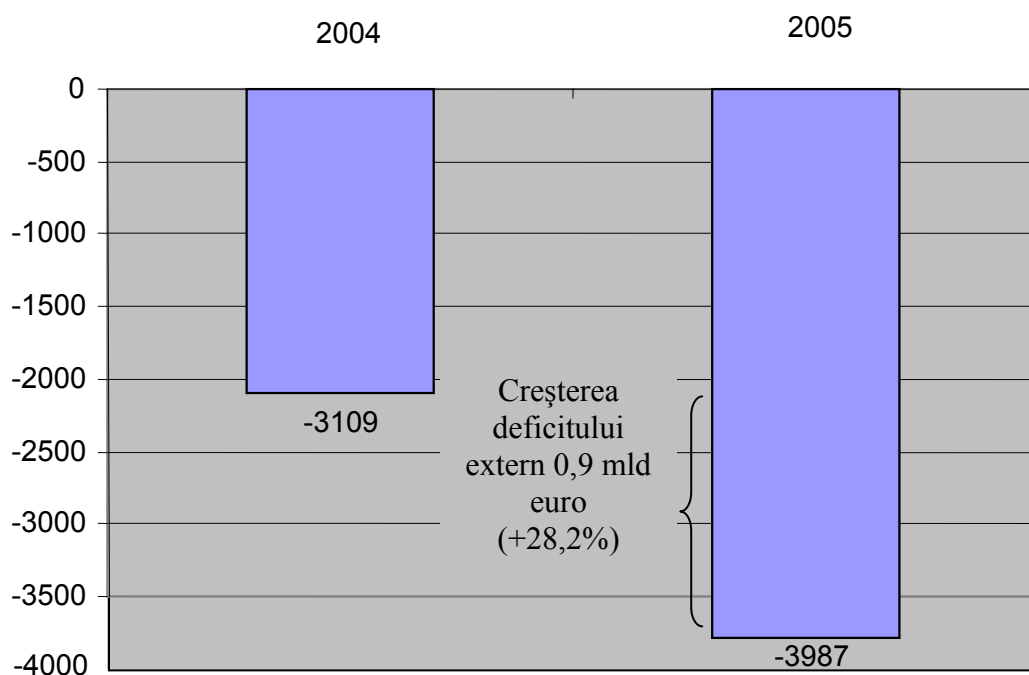
Ca efect al ritmului mai accelerat de creștere a importurilor comparativ cu cel al exporturilor, pe primele 10 luni ale anului 2005 deficitul comercial s-a majorat cu 45,4% (+2,4 miliarde euro) față de aceeași perioadă a anului 2004.

**Figura 7 - Evoluția deficitului contului curent
în perioada ianuarie – septembrie 2005 față de perioada
corespunzătoare a anului 2004**

- milioane euro-

2004	-3109
2005	-3987
2005/2004, în %	+28.2

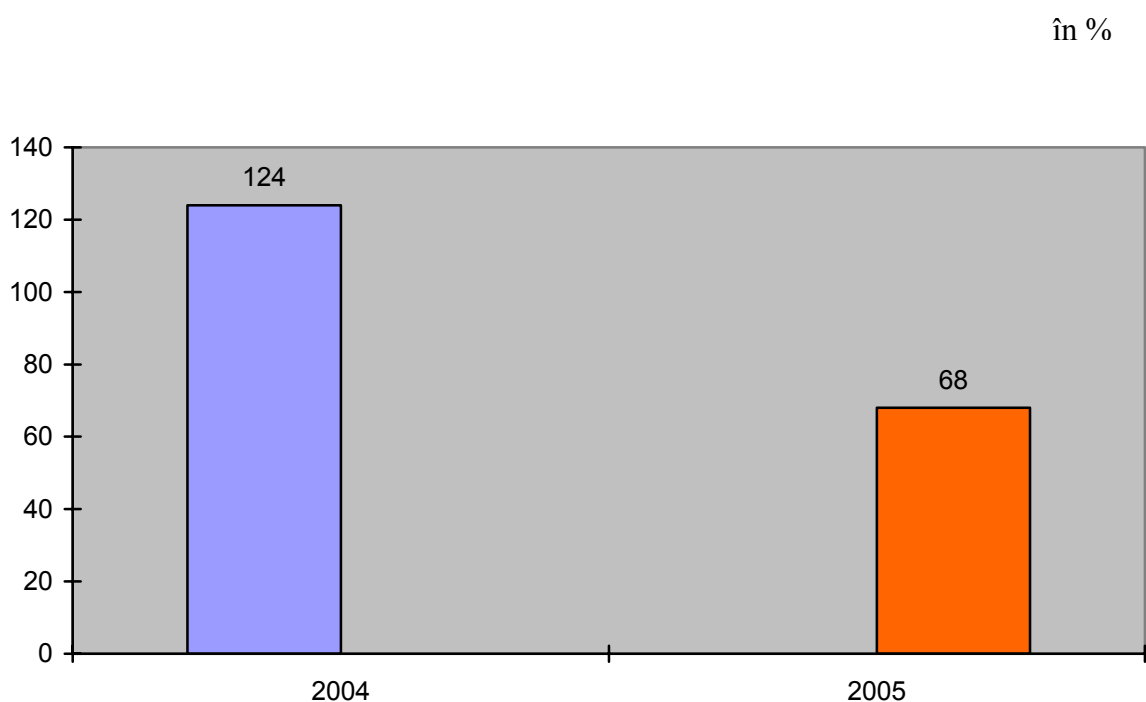
- milioane euro -

Notă:

Sporirea substanțială a deficitului comercial a generat creșterea deficitului contului curent al balanței de plăți. Pe 9 luni din 2005 soldul negativ (deficitul) al contului curent s-a majorat cu 28,2% (+0,9 miliarde euro) comparativ cu aceeași perioadă din anul 2004.

Figura 8 - Evoluția gradului de acoperire a deficitului contului curent prin investiții străine directe în perioada ianuarie – septembrie 2005 comparativ cu perioada corespunzătoare a anului 2004

Notă:

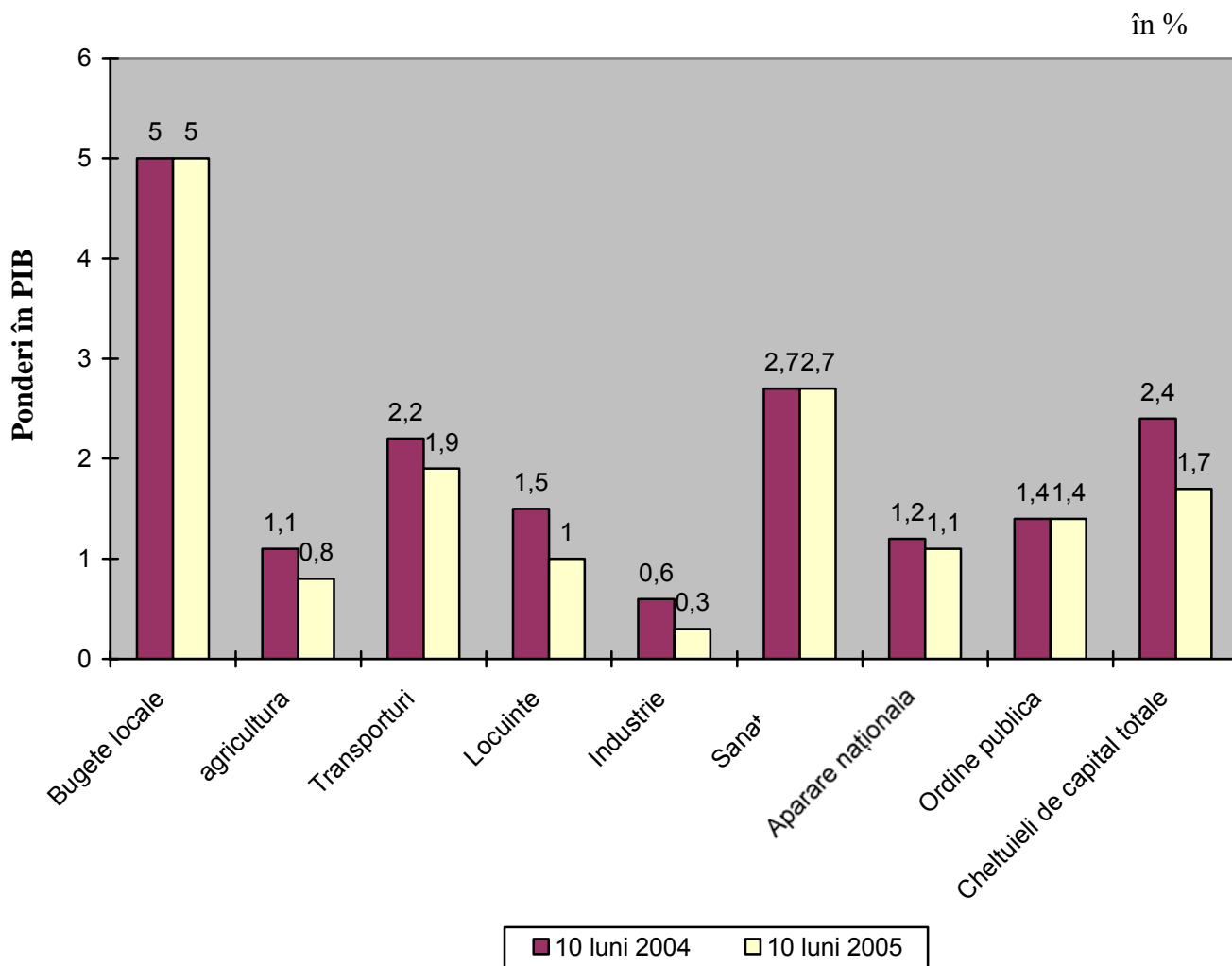
În condițiile creșterii relativ accentuate a deficitului contului curent (+28,2% pe 9 luni din 2005) și în contextul scăderii investițiilor străine directe (ISD) (-29%), s-a înrăutățit gradul de acoperire a deficitului extern din ISD de la 124% în 2004 (9 luni) la 68% în 2005 (9 luni).

Rezultă că, în contrapondere și în aceeași proporție a crescut gradul de acoperire a deficitului contului curent din împrumuturi externe.

Concluzie:

Cota unică le asigură unor cetățeni și agenți economici (destul de puțini) un consum și ceva investiții mai ridicate, satisfăcute în majoritate din importuri, care sunt finanțate într-o proporție crescândă „pe datorie externă”.

Figura 9 - Evoluția ponderii în PIB a cheltuielilor bugetare pe primele 10 luni din anul 2005 comparativ cu aceeași perioadă a anului 2004

Notă:

Rectificarea bugetului elaborat de PSD pentru 2005, prin reducerea drastică a cheltuielilor ca urmare a introducerii cotei unice a generat alocații bugetare substanțial mai mici în acest an față de 2004, așa cum rezultă din execuția bugetară pe primele 10 luni.

Astfel se explică crizele din sănătate, educație, agricultură, stoparea programelor de construcție a locuințelor, autostrăzilor etc., respectiv degradarea generală a calității serviciilor publice.